

V Trstu obhajajo mednarodni dan otrokovih pravic

Poetika
Borisa Pahorja
in Lojzeta Spacala
vabi
v Milje in Koper

6

Z besedo, sliko
in filmom so včeraj
v tržaškem
Narodnem domu
obeležili stoletnico
Glasbene matice

pogledi
danes
vsem naročnikom
brezplačno na dom

01120

01120

977124 666007

Primorski dnevnik

*Evoalarm
očitno
ne seže
do Rima*

VLASTA BERNARD

Medtem ko se je v »Evrolandiji« pričgal nov alarm z Irsko in je nemška kanclerka Merklova jasno povedala, da »če propade evro, propade Evropa«, se Italija ukvarja z izključno svojimi problemi. Časopisi so polni modrovana politikov, ugibanj o tem, kdo bo potegnil krajo in kdaj bodo volitve. Politiki se prepričajo in medsebojno obtožujejo, vladni možje se skušajo reševati z eklatantnimi potezami, gospodarski položaj v državi pa medtem neustavljivo drsi. Z napovedano enoodstotno gospodarsko rastjo v naslednjem letu ali dveh bo Italija za vrhnitev na raven izpred krize potrebovala šest ali sedem let.

Minister Tremonti ima prav, ko trdi, da so javne finance na varneh in da Italija ni med rizičnimi članicami območja evra. Pri tem namreč misli na proračunski primanjkljaj, obrzdan na najmanjšo možno mero za ceno popolne zamrznitve javnih naložb. S tem je seveda zamrznjeno tudi spodbujanje gospodarske rasti. Toda primanjkljaj je le del tega poglavja, kajti na drugi strani javni dolg drvi proti 119 odstotkom bruto domačega proizvoda, po evropavilah pa ne bi smel presegati njegovega 60-odstotnega deleža. Italija je po tem merilu še vedno rizična država, saj jo je nedavno po deležu javnega dolga prehitela le Grčija, ki pa je država na robu propada.

Če ne bo gospodarske rasti, bo dolg še naprej rasel, tega ne more preprečiti niti naj sposobnejši varuh državne blagajne. Gospodarske rasti pa ne more biti, če se država ukvarja samo s svojim političnim teatrom in se, vsaj tako kaže, niti ne zmeni za to, kar jo čaka v bližnji prihodnosti.

ITALIJA - Ministrica Mara Carfagna naj bi zapustila vlado in Ljudstvo svobode

Poslanska zbornica sprejela proračun 2011

Za palermske sodnike Dell'Utri posrednik med mafijo in Berlusconijem

GORICA - Posvet s tremi župani

Goriška prihodnost med Novo Gorico in Tržičem

GORICA - Goriška prihodnost je bila tema posveta, ki ga je Slovenska kulturno gospodarska zveza sinoči priredila v goriškem Kulturnem domu. O tem, kakšna bo oz. bi morala biti Goriča leta 2020, so se z novinarjem Pri-

morskoga dnevnika Igorjem Devetakom in dnevnika Il Piccolo Robertom Covazom pogovarjali goriški župan Ettore Romoli in njegova predhodnika, Vittorio Brancati in Gaetano Valenti. Beseda je tekla o sodelovanju z Novo

Gorico in Tržičem, pa tudi o odnosih med političnimi silami in med generacijami. V ospredju je bila predvsem težnja, da izginulo obmejno gospodarstvo nadomestijo z novim.

Na 14. strani

RIM - Poslanska zbornica je včeraj sprejela zakon o stabilnosti, kot se po novem imenuje finančni zakon. Potrditi ga bo moral še senat, in to pred 14. decembrom, ko bo parlament odločal o usodi Berlusconijeve vlade. Da je ta v vse hujših težavah, potrjuje novica, da tudi ministrica Mara Carfagna, ena izmed premierjevih favoritk, zapašča vlado. Politične razmere pa je zaostriła tudi utemeljitev razsodne palermških sodnikov, po kateri naj bi bil sen. Dell'Utri posrednik med mafijo in Berlusconijem.

Na 5. strani

Iz Vidma podpora
»samoodločbi« Rezije

Na 2. strani

Pristaniški pretovor
v Tržiču še upada

Na 4. strani

Otok umrl po padcu
iz petega nadstropja

Na 6. strani

V Trstu snemali film
La fuga di Teresa

Na 9. strani

Več denarja
za Trst in Gorico

Na 15. strani

Vila Rafut
ni več naprodaj

Na 16. strani

Vrh zvezne Nato sprejel
nov strateški koncept

Na 13. strani

Draguljarna Skerlavai

Trst, Ul. Battisti, 2
Tel. 040-7606012

PROMO

Sail Sistiana
SPORT & TEMPO LIBERO

S.S. 14 Sesljan 59, Ts 040.291074
www.sailsistiana.it
ODPRTO OB NEDELJAH

ELITE UOMO
moška oblačila
Korzo Verdi 141 Gorica

RAZPRODAJA
VSE
ZARADI PRENOVE PROSTOROV

od **20.** NOV.
za 12 tednov

POPUSTI -80%

BALLANTINE - SARSA - BROOKS BROTHERS - STRO
CHURCH'S - BORRELLI - HYDROGEN - INCOTEX
JACOB COHEN - DADDY JACKSON - FEUDERET
PIACENZA cashmere - SYRGA - STEWART

LJUBLJANA - Izjava ministra Vlačiča po srečanju z vodstvom Darsa in CPM

Rok za izgradnjo predora Markovec za zdaj ni ogrožen

Slovenski prometni minister pričakuje, da bosta Dars in CPM čim prej našla ustrezne rešitve

LJUBLJANA - Slovenski prometni minister Patrick Vlačič je po ločenih sestankih z vodstvoma Darsa in Cestnega podjetja Maribor (CPM) dejal, da dela na predoru Markovec sicer tečejo z zmanjšano hitrostjo, vendar pa roki za njegovo izgradnjo za zdaj niso ogroženi.

Kot je pojasnil v izjavi za medije, ga je predsednica uprave Družbe za avtoceste v RS (Dars) Mateja Duhovnik že pred nekaj tedni obvestila, da bi znale glede predora Markovec nastati težave. Takrat ji je minister tudi naročil, naj pripravi morebitne scenarije za primer, da bi prišlo do resnih težav.

Od Darsa in njegovih izvajalcev Vlačič sedaj pričakuje spoštovanje rokov za izgradnjo predora, ob tem pa dodaja, da ni arbiter med Darsom in izvajalcem. Je pa minister vodstvu Darsa - poleg Duhovnikove se je sestanka udeležil tudi prvi nadzornik družbe Milan Medved - posredoval željo direktorja CPM Janeza Škobernetja, naj se čim prej sestane tudi z njimi. "Mislim, da tu ni nikakršnih težav. Čim prej se morajo usesti, dogovoriti in potem priti z rešitvami glede teh težav," je dodal Vlačič in izrazil pričakovanje, da bo predor zgrajen v roku.

Mateja Duhovnik je razložila, da so pri predoru Markovec nastopile "določene tehnične in finančne težave na strani izvajalca", o katerih pa bo Dars poskušal z obema izvajalcema, podjetjem CPM in Alpine Bau, razpravljati in jih uspešno rešiti. O finančni sliki CPM je Duhovnikova dejala, da bi o njej težko govorila, bodoči scenariji med Darsom in omenjenima podjetjema pa bodo še predmet pogovorov, je dodata. Povedala je tudi, da sta pogodbo podpisala tako CPM kot Alpine Bau in da sta oba izvajalca med seboj "solidarnostno odgovorna".

Duhovnikova je komentirala tudi dopis CPM, po katerem naj bi jih Dars silil v kartelno dogovarjanje. Čeprav je bila o očitkih le posredno seznanjena, jih je predsednica uprave družbe zavrnila. Prav tako je kot polnomna neutemljene zavrnila tudi očitke, da naj bi od neizbranega ponudnika zahtevala, naj odstopi od zahtevka za revizijo javnega naročanja.

Direktor CPM Janez Škoberne ob prihodu na ministrstvo ni dajal izjav, po sestanku z ministrom Vlačičem pa ni bil dosegljiv za izjave. (STA)

Gradnja predora
Markovec se je v
zadnjem času
močno upočasnila

SLOVENSKA MANJŠINA - Pobuda desne sredine

Videmski pokrajinski svet podpira »samoodločbo« Rezije

VIDEM - Pokrajinski svet podpira zahtevo Občine Rezije za priključitev doline pod Kaninom k furlanski skupnosti in njeno posledično izločitev iz območja zaščitnega zakona za Slovene. Pokrajinska skupčina je s tem v zvezi osvojila stališče desne sredine, ki je doživel podporo odbornice za kulturo Elene Lizzi in predsednika Pokrajine Pietra Fontaninija. S podporo Pokrajine - je podprt predsednik iz vrst Severne lige - bo lahko Rezija še bolj odločno nadaljevala svoje napore za vsestransko zaščito rezijanskega jezika in kulture.

Zelo zadovoljen s stališčem videmskoga pokrajinskega sveta je tudi župan Rezije Sergio Chines, ki se je o tem pogovarjal s Fontaninijem. Chinesevega desnosredinske uprave se je ob podpori občinskega sveta zavzela za izločitev občine iz zaščitnega zakona

Pietro Fontanini (Severna liga)

za Slovence, istočasno pa je sam Chines ob posredovanju Beneško-briške gorske skupnosti zahteval Deželo Furlanijo-Julijsko

krajino za finančni prispevek prav iz sklada tega zakona. Župan Rezije je o vseh teh vprašanjih navedel bližnje soočanje s paritetnim odborom za slovensko manjšino, ki mu predseduje Bojan Brezigar.

Pokrajinska odbornica za kulturne dejavnosti Elena Lizzi je na pokrajinski seji govorila o pravicah do »samoodločbe« Rezije in Rezjanov, kot da bi šlo za odcepitveni postopek od neke državne tvorbe. Rezjani imajo tako kot Slovenci, Furlani in pripadniki drugih jezikovnih manjšin vso pravico, da se samostojno in suvereno opredelijo o svoji pripadnosti, pravi desnosredinska koalicija, ki upravlja Pokrajino Videm. Stališče o Reziji, ki je izrazito političnega značaja, je predložil vodja svetniške skupine Ljudstva svobode Renato Carlan-toni, ki je tudi trbiški župan.

CLEVELAND - Rodoslovje

Ameriški Slovenci dejavni pri iskanju svojih korenin

CLEVELAND - V raziskovalni knjižnici Slovenskega muzeja in arhiva v Clevelandu je ob pomoči Slovenskega rodoslovnega društva iz Slovenije potekala razstava slovenskega rodoslova. Po mnenju predsednika društva Petra Hawlinea rodoslovje postaja pomembnejša povezvalna sila "od potice, klobase in narodne glasbe". V ZDA od leta 1986 deluje rodoslovno društvo oziroma "Slovenian Genealogy Society International" (SGSI), ki ga je kot neprofitno organizacijo ustanovil Al Peterlin iz Pensilvanije. SGSI zbira podatke o zgodovinah posameznih družin, ohranja dokumente, zapise, ustno zgodovino in povezuje slovenske skupnosti ter posameznike, ki želijo raziskati svojo družinsko zgodovino.

Eden od vodilnih članov SGSI, sicer nekdanji zvezni komesar za ohranitev ameriške kulturne dediščine v tujini, August Pust, ki je leta 2008 dobil odlikovanje otoka Ellis v New Yorku in bil razglasen za ameriškega Slovence leta, poziva vse ameriške Slovence k aktivnemu sodelovanju. Pust pravi, da je to zadnja priložnost, saj

so ljudje, ki se spomnijo dogodkov zadnjega stoletja še živi in morajo povedati svoje zgodbne.

Peterlin trenutno iz nemškega originala prevaja zgodovino Slovenije pravnika in zgodovinarja iz 19. stoletja Augusta Dimitiza, ki doslej ni bila izdana niti v Sloveniji. Od leta 2007 SGSI vodi Rose Marie Macek Jisa, ki je najbolj zasluzna za ustanovitev raziskovalne knjižnice v Slovenskem muzeju in arhivu. Ko je Slovensko rodoslovno društvo v Ljubljani zaprosila za informacije o nekaj družinskih drevesih, se je sodelovanje razširilo in prišlo je do razstave z naslovom Lipova drevesa.

Poleg razstave 22 družinskih dreves ali rodovnikov, ki so jih dobili iz Slovenije s pomočjo Hawlinea, so imeli ameriški Slovenci iz različnih delov ZDA priložnost poslušati predstavitev, med drugimi kanadske zgodovinarke slovenskega rodu Branke Lapajne, predsednika poglavja SGSI iz Ohio Eda Oshabna in drugih strokovnjakov. Raziskovalna knjižnica je dobila tudi dostop do baze podatkov o 800.000 Slovencih. (STA)

KOPER - Pravnomočna obsodba zaradi dvojnega detomora v Sežani

Višji sodniki potrdili dvajsetletno zaporno kaznen

Kristina Mislej med
sojenjem na
koprskem
okožnem sodišču
FPA/PRIMOŽIČ

SLOVENIJA

Janša želi predčasne volitve, vlada se jih ne boji

LJUBLJANA - Predsednik SDS Janez Janša je včerajšnji oceni dvoletnega dela vlade izpostavljal potrebo po javni razpravi o stanju v državi, teži pa bi po njegovem mnenju morale slediti predčasne volitve. V SD, Zares in LDS predlogu niso naklonjeni, zvlade pa so sporočili, da se volitev ne bojijo.

Janša ocenjuje, da je bila prva polovica mandata te vlade izgubljen čas za Slovenijo. Vlada času, v katerem je delala, kljub temu, da je bil težak, po mnenju Janše ni bila kos, saj ni izvedla niti ene reforme. Zato je vlada Slovenijo namesto med zmagovalce pripeljala na rep evropske lestvice držav po gospodarski rasti in učinkovitosti ukrepov za izhod iz krize, je na novinarski konferenci ocenil Janša.

Ali so predčasne volitve v tem trenutku mogoče, Janša sicer ne ve, predлага pa, "da to stestiramo". "Večinsko prepričanje v Sloveniji namreč je, da stanje ni dobro in to prepričanje bi moralno prevladati tudi pri tistih, ki vladajo," je prepričan. Koalicija bo po Janševem mnenju zdržala mandat do konca, ne bosta pa ga zdržala vladna in njen predsednik.

Na Janševe ocene sta se v sporočilu za javnost odzvala premier Pahor in njegov kabinet. Kot sta zapisala, se tako premier kot vlada pri svojem delu ne nameravata ozirati na takšne ocene opozicije, pač pa nameravata še naprej ostati vezana izvajaju temeljnih strukturnih reform. V vladi predsednik SDS tudi sporočajo, da se vlada predčasnih volitev ne boji, ob tem pa dodajajo, da bodo na koncu "o njeni uspešnosti v vsakem primeru odločili volivci".

Vodja poslanske skupine SD Bojan Kontič je Janšev predlog označil kot predlog za potrebe dnevnje politike. Poziv, da se opravi splošna razprava, nato pa predčasne volitve, Kontič vidi kot Janšovo željo, da bi se tudi v prihodnje ukvarjali sami s sabo.

Da ni potrebe za predčasne volitve pa sta prepričana tudi vodja poslanske skupine LDS Borut Sajovic in sekretar stranke Zares Bogdan Biščak.

Javni razpravi o položaju Slovenije so v LDS in Zares sicer naklonjeni, vendar le v primeru, da bi šlo za resno razpravo in ne za razpravo za potrebe politike. Pri tem pa Bogdan Biščak pomislike, ali bi bilo to v trenutku, ko so pred nami resne reforme, dobro. Po mnenju vodje Boruta Sajovica potrebe po predčasnih volitvah ni, saj ima koalicija v DZ še vedno večino. Sicer pa so predčasne volitve po njegovem mnenju pravno zelo zapletene in je zato do njih težko priti. (STA)

KOPER - Tragedija v stanovanjskem bloku v Ulici Ivana Turšiča v Sežani je včeraj dobila svoj sodni epilog. Višje sodišče je namreč potrdilo prvostopenjsko obsodo zoper 38-letno Kristino Mislej, ki bo moral zaradi umora svojih dveh otrok prestati dvajset let zapora. Tako so na svoji spletne strani poročale Primorske novice. Obsodba je pravomočna.

Do krvavega dogodka, ki je pretresel celo Primorsko in Slovenijo, je prišlo v noči med 28. in 29. marcem 2009. Na pomoč je po telefonu poklical sama Mislejeva, mati dveletne Eme in štiriletne Mitje, ki sta bila tedaj že mrtva. Tako pa po dogodu je bila Mislejeva edina osumljenka. Starši so jo ščitili, oče umorjenih otrok pa je vztrajno trdil, da je kriva. Na koncu sodnega procesa so sodniki koprskega okrožnega sodišča obtoženko obsodili na dvajset let zapora, višje sodišče pa je razsodilo včeraj potrdilo.

CELOVEC - Občni zbor Slovenske gospodarske zveze

Slovensko gospodarstvo kot vezni člen regije Alpe-Jadran

Wakounig še predsednik SGZ - Čezmejni projekti s Slovenijo in Slovenci v Italiji

CELOVEC - Slovenska gospodarska zveza (SGZ) je na svojem občnem zboru v četrtek zvečer v Celovcu potegnila črto pod uspešnim delovanjem v zadnjih štirih letih in predstavila načrte za prihodnost. Ob tem je bilo poudarjeno, da (slovensko) gospodarstvo že zdavnaj uspešno presega meje, osnovni cilj pa je, da krovna gospodarska ustanova Slovencev na Koroškem postane še močnejši vezni člen med gospodarstveniki in gospodarskimi dejavniki v širši alpe-jadranski regiji. Benjamin Wakounig je bil na občnem zboru ponovno izvoljen za predsednika, prireditve pa so se med številnimi gosti (opravičilo se je SDGZ) udeležili minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš, državni sekretar Boris Jesih ter predsednik gospodarske zbornice za Koroško Franz Pacher. Žekš je v svojem nagovoru še posebej izpostavljal pomen obmejnih regij za gospodarstvo. Vnovič izvoljeni predsednik SGZ Benjamin Wakounig je v svojem poročilu najprej prikazal razgiban razvoj krovne gospodarske organizacije Slovencev v Avstriji od zadnjega občnega zabora leta 2006. Poddaril je, da se je število članov več kot podvojilo (na skoraj 200), izpostavil pa je številne čezmejne projekte - uresničenih s sredstvi iz evropskih skladov oz. v okviru Operativnega programa Slovenija/Avstrija 2007 - 2013 - s sorodnimi organizacijami na Koroškem in v sosednjih državah. Tako je v mdr. v teku tudi čezmejni projekt »A-A Turism« s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem v Italiji, prav tako skupen projekt z Južnimi Tirolci. Skupno je SGZ v zadnjih šestih letih izpeljala ali so še v teku kar osem čezmejnih EU-projektov v skupni vrednosti 1.750.000 evrov. Wakounig je opozoril tudi na uspešno delovanje novoustanovljenega strokovnega sveta SGZ, ki se je razvil v dragocen stalni svetovalni organ upravnemu in nadzornemu odboru, prav tako na Javno agencijo Republike Slovenije za podjetništvo in tujje investicije (JAPTI), ki je SGZ že trikrat zapored dodelila mandat Slovenskega poslovnega kluba (SPK) za promocijo slovenskega gospodarstva v Avstriji.

Med cilji pa je Wakounig omenil uspešen zaključek tekočih čezmejnih evropskih projektov, kar pomeni, »da so tudi finančno v redu izpeljani in dajejo sadove tudi še po zaključku.« K uresničitvi tega cilja pa naj bi prispeval tudi nadzorni odbor SGZ na čelu z novim predsednikom nadzornega odbora Franz Mlinar, dolgoletnim poslovodjo daleč največje tovarne Mahle na južnem Koroškem z nad 2000 zaposlenimi. Poleg nekaterih sprememb v odborih (tudi z novimi obrazi) so soglasno spreje-

Novi upravni in nadzorni odbor SGZ s predsednikom Wakounigom (v sredi) I. LUKAN

li še nova, pravnim redom prilagojena pravila SGZ.

Občni zbor je izvenel s pozdravi gostov (poleg ministra Žekša je mdr. spregovoril še predsednik koroške gospodarske zbornice Pacher) ter sodelitvijo priznanj štirim zaslužnim osebnostim, ki so v zadnjih letih zelo veliko pripomogle k razvoju

ju SGZ. Priznanje iz rok predsednika Wakouniga in direktorice SGZ Marine Ein spieler so prejeli ustanovna člana SGZ Matevž Grilc in Anton Koren, Willi Moschitz, nazadnje predsednik nadzornega odbora SGZ, ter podjetnik in dolgoletni odbornik SGZ Johann Lomschek.

Ivan Lukan

DEMOKRATI - Zadovoljstvo zaradi prispevkov

Manjšina pa ne sme pozabiti na reforme in tudi prenovo

TRST - Koordinacija Slovencev Demokratske stranke izraža zadovoljstvo ob pozitivnem razpletu vprašanja državnih prispevkov za slovenski manjšini za zaščitnega zakona. »Vladni predlog, da se v državni proračun vključi dodatnih 2,5 milijona evrov za dejavnosti naše skupnosti predstavlja nedvomno dobro novico, ki je sad truda številnih dejavnikov. Pri tem bi predvsem poudarili trud vlade republike Slovenije s premijerom Borutom Pahorjem in ministrom Boštjanom Žekšem na čelu ter slovenskega veleposlanika v Rimu Izotka Mirošiča, ki so nedvomno igrali odločilno vlogo pri spreminjanju stališča rimske vlade. Poleg tega tudi pozitivno ocenjujemo pozornost, s katero je vladni komisar Alessandro Giacchetti sledil vprašanju prispevkov ter enoten in koordiniran nastop manjšine same, ki je s spoštovanjem vseh političnih in vsebinskih razlik delovala na učinkovit in ploden način v svojih stikih s krajevnimi in državnimi oblastmi.«

Koordinacija Demokratske stranke izraža posebno zahvalo svojima skupinama v poslanski zbornici in senatu, kjer sta poslanec Ivano Strizzolo ter senator Tamara Blažina stalno opozarjala na vprašanje financiranja slovenske manjšine in neutrudljivo seznanjala svoje kolege z našo stvarnostjo.

Slovenci v Demokratični stranki menijo, da ta dobra novica ne sme predstavljati izgovora, da bi se naša skupnost izgnila prepotrebnu razmišljanju o notranjih reformah, tudi zaradi podatka, da je predvidena postavka za prihodnje triletno obdobje na isti višini, kot je bila v zadnjem Prodičevem proračunu. »Dejstvo, da so se naše ustanove in organizacije izognile nevarnosti po hudenem klestenju državne pomoči nas utrjuje v prepričanju, da mora manjšina nadaljevati po poti prenove, ki naj ji omogoči, da bo kos izzivom sedanosti in prihodnosti ter učinkovitejša pri svoji zahlevi po sistemski rešitvi vprašanja financiranja,« menijo Slovenci v DS.

CELOVEC - Ob koncu dobrodelni koncert v polni dvorani Doma glasbe

Akcija za pomoč poplavljencem

Akcijo so sprožile slovenske banke na Koroškem, Zveza Bank in Posojilnice-Bank - Med občinstvom tudi ministrica Jelušičeva - Zbrali 50 tisoč evrov

Med številno publiko je bila tudi slovenska obrambna ministrica Ljubica Jelušič (v sredini)

CELOVEC - Z dobrodelnim koncertom v Domu glasbe v Celovcu so v torek zvečer zaključili solidarnostno akcijo pomoči za žrtve ob poplavah v Sloveniji, katero so sprožile slovenske banke na Koroškem, Zveza Bank in Posojilnice-Bank. Zbrali so skoraj 50.000 evrov, prvi del zbranega denarja v vrednosti 20.000 evrov pa je predsednik upravnega odbora Felix Wieser sodeloval že konec septembra predal Gasilski zvezi Celje, Občini Laško in Občini Štore.

Koncert ob zaključku zbiralne akcije pa sta oblikovala vokalna skupina Perpetuum Jazzile iz Ljubljane in moški pevski zbor Trta iz Žitare vasi, na prireditvi pa je spregovorila tudi ministrica za obrambo Republike Slovenije Ljubica Jelušič, ki se je koroškim Slovencem zahvalila za solidarnost in pomoč. Med drugim je dejala, da so koroški Slovenci pokazali, da skrbno opazujejo dogajanje v Sloveniji in čutijo solidarnost ter pripadnost slovenskemu narodu. Izrekla je hvaljenost tudi zaradi dejstva, ker na Koroškem še vedno mislijo na žrtve poplav, »tudi takrat še, ko so se žarometi že umaknili s poplavljenih vasi in mest«. To je po njenih besedah prava pomoč, ki jo ljudje potrebujejo, koroški Slovenci pa so s tem pokazali, da jim po dveh mesecih še vedno storijo ob strani.

Visoko gostjo so še posebej pozdravili predsednik upravnega odbora Zveze Bank Feliks Wieser, predstavnica generalnega konzulata RS v Celovcu Duška Jerman-Male in namestnik koroškega deželnega glavarja Peter Kaiser. (I.L.)

ELITE UOMO
moška oblačila

Korzo Verdi 141 Gorica

od 20. NOV. za 12 tednov

20. RAZPRODA VSE

ZARADI PRENOVE PROSTOROV

POPUSTI -80%

DO

**BALLANTYNE
BARBA
BROOKS BROTHERS
BORRELLI
CHURCH'S
ETRO
HYDRGEN
INCOTEX
JACOB COHEN
JAGGY
JECKERSON
PEUTEREY
PIACENZA
cashmere
SIVIGLIA
STEWART**

OBEN: OBČINAI 2.11.2010

PODJETJA - Euro&Promos odprl novo poslovno stavbo v videmski industrijski coni

Zadruga, ki lomi krizo in ponuja uspešen model

Z več kot 3500 zaposlenimi po vsej Italiji napoveduje še 1500 novih delovnih mest

VIDEM - Novica je v teh časih, ko podjetja zapirajo, zelo razveseljava. Predsednik Dežele FJK Renzo Tondo je včeraj inavguriral novo poslovno stavbo zadržne storitvene družbe Euro&Promos v videmski industrijski coni.

Zadržna družba je nastala leta 2007 z združitvijo dveh pomembnih zadrug v Furlaniji-Julijski krajini, in sicer videmske Eurocoop in pordenonske Promos San Giacomo. Danes je družba aktivna po vsej Italiji s tremi oddelki: storitve čiščenja civilnih in industrijskih poslopij, katalogizacija in informatizacija knjižničnih arhivov in logistične storitve. Zaposluje več kot 3500 ljudi in je v zadnjih treh letih potrojila promet, ki naj bi se v naslednjem dveletju po predvidevanih povzpeli na sto milijonov. Družba namerava v naslednjih dveh letih zaposlitvi 1500 novih uslužbencev.

Tondo je izrazil veliko zadovoljstvo deželne uprave za novo, zelo lepo in moderno poslopje s površino osem tisoč kvadratnih metrov. Sedež bo koordiniral vse dejavnosti oziroma sedeže družbe po vsej Italiji. Predsednik deželne vlade je na slovesnosti ob predaji novega poslopija namenu poudaril, da »kljub krizi in gospodarskim težavam zadržni sistem nadaljuje rast, to pa je dokaz pomena koncepta vzajemnosti, ki je srž zadržništva, a ga je treba relansirati tudi nasprosto, kot model za družbo v globalnem spremenjanju«.

Ob tej ugotovitvi je Tondo dodal, da »bo moral mit o zajamčenem delu in stalnem delovnem mestu prepustiti mesto podjetniškemu duhu in sposobnosti posameznikov, da najdejo nove tržne možnosti. Primer, s katerim imamo opraviti danes, je model, ki je vreden posnemanja,« je rekel predsednik Dežele.

Deželna uprava se trudi, da bi ustvarila čim boljše pogoje za razvoj lokalnih podjetij, je zagotovil Tondo in med temi pogoji navedel sanacijo javnih financ. »Deželni proračun je dobil odlično oceno bonitetne agencije Standard&Poor's, deželna uprava pa medtem nadaljuje z zniževanjem dolga in si prizadeva za relansiranje sezone infrastrukture,« je zagotovil Tondo. Ob tem je izrecno izpostavil »operativno in konkretno« delo odbornika za infrastrukturo Riccarda Riccardija, ki se je udeležil rezanja simboličnega traku po koncu posveti z naslovom Trg storitev v Furlaniji-Julijski krajini, ki ga je organizirala ravno družba Euro&Promos.

OKUSI KRASA - Na povabilo Pokrajine Trst v okviru niza Živo srebro

V gostilni Veto na Opčinah večer Okusov Krasa za tretje starostno obdobje

OPČINE - Po množici dogodkov in večerov po tržaških gostilnah, trgovinah in pekarnah tudi z Goriškega, so imeli ta teden priložnost, da se seznanijo z dobrotami v znamenju Okusov Krasa še starostniki iz trža-

ške pokrajine. Na povabilo Pokrajine Trst in v organizaciji zadruge Amico se je kljub nenaklonjenemu vremenu v openski gostilni Veto zbrala lepa skupina gostov iz raznih domov za starejše občane in prisluhnila svoje-

vrstni lekciji o zdravi prehrani. Uvodoma sta jih nagovorili pokrajinska odbornica za socialno politiko Marina Guglielmi in predsednica zadruge Emanuela Ragusa. Ob poudarku družabnega in izobraževalnega pomena pobude, so bila omenjena še druga takšna srečanja, na primer poleti v kopališču Pedočin (Ausonia), in izrecena zahvala sponsorjem, v prvi vrsti fundaciji CRTrieste, ki omogočajo tovrstne animacije s starejšimi v okviru projekta Argento Vivo in Provincia.

Gospodinji Nada Debenjak in hči Katica Fabrizi sta predstavili svojo ponudbo v okviru Okusov Krasa in razkrili, kako je prišlo do letošnjega krožnika Okusov Krasa - štrukljev. Te je gospa Nada pripravila na navodilih in receptu Vesne Guštin, kot izhaja iz ljudskega izročila na Repentabrskem. Padel je tudi predlog, da bi v prihodnjem pri Okusih Krasa izkoristili veliko znanje o starih receptih, ki ga imajo pripadniki starejšega rodu. To bi lahko vključili v program prireditev in tiskalo, da ne bi šlo v pozabovo.

Protagonist izobraževalnega srečanja je bil znani čebelar iz Trebč Fausto Settimi,

ki že več desetletij živi na Krasu in se je povsem udomačil v kraški vasi. Več kot sto parjev ima tudi v Bazovici na kmetiji Lenarda Vidalia in pri Ferligi. Ni treba posebej predstavljati Settimija (njegov priimek izvira iz Križa in se je včasih pisal Sedmak), saj je bil deležen več priznanj za svoj kraški cvetlični med. Bil je prvi, ki je pripravil rešeljikov med, za svojo marasko pa je prejel celo najvišje nacionalno priznanje. Settimi, ki je bil do pred kartikm predsednik Čebelarskega konzorcija za tržaško pokrajinou, je orisal krajevno čebelarstvo in značilnosti, tudi zdravilne, tega dragocenega daru narave. Predstavil je tudi odstotnega sirjara Lenarda Vidalia in njegove kakovostne kraške sire, ki se zaradi svoje dobre in »nezadostne« proizvodnje dejansko ne uspejo postarat. Omenil je tudi človeške kvalitete tega delavnega in molčečega Kraševca, ki je s svojim štrakinom presenetil celo soprogro nekdanjega predsednika republike Ciampija, gospo Franco ...

Lekcija Okusov Krasa ni bila le teoretska, saj so gostje dobrote z veseljem pokusili, tudi Veto vočni jabolčni štrukelj z Vi daljevo skuto, in jih seveda pokupili.

PRISTANIŠČA - Po obračunu za prvih deset mesecev

Pretvor v Tržiču še upada

Od januarja do oktobra 9,5-odstotni padec glede na enako lansko obdobje

SDGZ: tečaj za usposabljanje operaterjev v živilstvu

TRST - Kot je znano, predvidevajo predpisi deželnih zdravstvenih služb, ki izvajajo evropsko in deželno zakonodajo, obvezno izobraževanje operaterjev v živilskem sektorju (HACCP). Izobraževanja je obvezno za vse delavce, ki pri svojem delu pridejo v stik s hrano in pičajo: trgovci, gostinci, proizvajalci, prevozniki ipd. Tečaj traja tri ure, po uspešno opravljenem testu znanja pa posamezni delavec prejme potrdilo udeležbi. To potrdilo nadomesti nekdano zdravniško knjižico. Ko podjetje zaposli delavca, mora torej preveriti, ali delavec tovrstno potrdilo že ima. V primeru, da ga še nima, mu mora zagotoviti ustrezno izobrazbo. Da bi se podjetja uskladila z zakonodajo, prirejata Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) in podjetje Servis, pod nadzorom zdravstvene službe A.S.S. n.1 Triestina, nov 3-urni tečaj za delavce. Potekal bo na sedežu SDGZ Servis v Trstu, Ul. Cicerone 8, in sicer 29. novembra 2010 od 14.30 do 18.ure. Interesenti so vabljeni, da se do petka, 26. novembra, javijo v uradih SDGZ - Servis v Ul. Cicerone ali na podružnicah oz. da pokličejo na številko 040 6724855, kjer bodo dobili vse informacije v zvezi z vpisom na tečaj.

Občina Trst: čiščenje snega in ledu s pločnikov

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) obvešča, da tržaški občinski pravilnik za mestno snago predvideva, da morajo lastniki stavb (javne ustanove ali zasebniki) ter trgovci in gostinci v primeru snega in ledu počistiti pločnik pred svojimi nepremičninami, obrati oz. skladisci, ki se nahajajo na javni cesti do dolžine 2 metrov. Sneg in led morajo odvreči na rob ceste, tako da ne ovira peščev. To velja tudi imetnike koncesij na javnih površinah. Zadevno sporočilo Občine Trst je dostopno na spletni strani www.sdgz.it.

EVRO	
1,3674 \$	+0,20

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

19. novembra 2010

valute	19.11.	18.11.
ameriški dolar	1,3674	1,3647
japonski jen	114,90	113,72
kitaški juan	9,0789	9,0529
russki rubel	42,4630	42,3910
indijska rupee	61,9855	61,7250
danska krona	7,4554	7,4549
britanski funt	0,85520	0,85220
švedska krona	9,3945	9,3573
norveška krona	8,2000	8,1620
češka koruna	24,719	24,648
švicarski frank	1,3607	1,3475
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	274,25	275,09
poljski zlot	3,9345	3,9375
kanadski dolar	1,3957	1,3895
avstralski dolar	1,3903	1,3812
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2980	4,2980
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7093	0,7095
brazilski real	2,3461	2,3385
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9785	1,9747
hrvaška kuna	7,3953	7,3945

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

19. novembra 2010

	1 meseč	3 meseč	6 mesečev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25344	0,28438	0,44219	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,18383	0,16667	0,24000	-
EURIBOR (EUR)	0,844	1,044	1,272	-

ZLATO	
(999,99 %) za kg	31.798,20 € +14,09

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

19. novembra 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,54	-0,16
INTEREUROPA	4,05	+2,27
KRKA	63,60	+0,08
LUKA KOPER	18,73	+2,07
MERCATOR	159,18	+1,99
PETROL	268,52	+1,80
TELEKOM SLOVENIJE	98,41	+0,50
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	22,21	+0,18
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	6,27	+1,13
NOVA KRE BANKA MARIBOR	10,54	+0,48
MLINOTEST	5,50	+3,00
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	15,35	-0,20
POZAVAROVALNICA SAVA	8,36	+0,72
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	405,28	+0,07
SAVA	148,71	-0,78
TERME ČATEŽ	179,80	-0,11
ŽITO	94,00	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,70	+0,24

MILANSKI BORZNI TRG

19. novembra 2010 FTSE MIB: -0,51

delnica	zaključni tečaj v €	spr.v %
---------	---------------------	---------

PARLAMENT - Državni proračun bi moral do 10. decembra odobriti še senat

Poslanska zbornica sprejela zakon o stabilnosti

Finijevci zanikali, da so spremenili strategijo do vlade - Za D'Alemo je vlada dokončno mrtva

RIM - Poslanska zbornica je včeraj sprejela varčevalni proračun za prihodnje leto oz. zakon o stabilnosti, kot se po novem imenuje, ki ga mora decembra dokončno potrditi še senat. Proračun temelji na julija sprejetih varčevalnih ukrepov, s katerimi naj bi v letih 2011 in 2012 privarčevali 25 milijard evrov.

Nepripubljeni varčevalni ukrepi pričasajo drastično krčenje javnih izdatkov, s čimer naj bi vlada javnofinancijski primanjkljaj, ki je lani znašal 5,3 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP), v letu 2011 znižala na 3,9 odstotka BDP, v letu 2012 pa na 2,7 odstotka BDP. S tem želi Italija, ki ima enega največjih javnih dögov EU - ta je v letu 2009 znašal 115,8 odstotka BDP - pomiriti finančne trge.

Kljub temu proračun za prihodnje leto vključuje tudi nekatere nove izdatke za izobraževanje in brezposebne, ki pa bodo financirani brez zajedanja v primanjkljaj. Vlada Silvia Berlusconija namerava namreč med drugim do sredstev priti s prodajo televizijskih frekvenc, ki se bodo sprostile po prehodu na digitalni sistem. Vlada upa, da bo tako zaslužila 2,4 milijarde evrov. Med rezi je veliko polemik vzbudila odločitev vlade, da prevzame za redne stroške 75 odstotkov 5 promil davka na dohodke fizičnih oseb (Irpef), ki jih davkoplačevalci lahko namenijo neprofitnim združenjem ter za znanstveno raziskovanje.

Sicer pa namerava vlada prihodnje leto za socialne blažilce in za zaposlovanje delavcev s skrajšanim delavnim časom nameniti 1,7 milijarde evrov. Miljardo bodo namenili za uresničevanje univerzitetne reforme, 245 milijonov pa za zasebne šole. Kar zadeva slovensko manjšino v Italiji, naj spomnimo, da bodo prispevki za njene organizacije znašali 5,3 milijona evrov, 200 tisoč evrov več kot letos.

Za proračun so v poslanski zbornici glasovali 303 poslanci, proti jih je bilo 250. Privrženci predsednika spodnjega doma parlamenta Gianfranca Finija, nekdanjega zaveznika, sedaj pa rivala Berlusconija, so se zavezali, da bodo glasovali za proračun in tako »izkazali čut za odgovornost«.

Razprava o proračunu Berlusconiju, ki se je zaradi razkola s Finijem in novih spolnih škandalov znašel v hudi politični zagati, prinaša nekaj predaha. Senat naj bi o zakonu o stabilnosti glasoval do 10. de-

cembra, šele potem, 14. decembra, pa bo na vrsti glasovanje o usodi vlade. V senatu bodo na ta dan glasovali o zaupnici, v poslanski zbornici pa o nezaupnici vladi. V senatu ima Berlusconi večino, v poslanski zbornici pa je odvisen od Finijevih podpornikov, ki bi ga lahko strmoglavlili.

Fini je v četrtekovem video sporocilu pozval premierja k odgovornosti, kar so mnogi razumeli kot korak nazaj. A mnogi Finijevi privrženci so včeraj zanikali, da bi prišlo do spremembe strategije. Vodja Severne lige Umberto Bossi je dejal, da se Fini - kot sicer vsa opozicija - boji volitev. Prav zaradi tega je Berlusconija pozval, naj 14. decembra odstopi tudi v primeru, da bi dobil zaupnico, češ da bi ga volivci na predčasnih volitvah masovno podprli.

Medtem so voditelji Italije vrednot včeraj ponovno opozorili, da Berlusconi vodi »kravjo kupčijo« v parlamentu, da bi si 14. decembra zagotovil zaupnico. Vidni predstavnik Demokratske stranke Massimo D'Alema pa je menil, da je vlada »mrtva«, ne glede na to, ali ji bo v parlamentu uspelo dobiti večino.

VLADNA KRIZA - Spori v Ljudstvu svobode

Nov potres: odhaja tudi ministrica Carfagna?

MILAN - Ministrica za enake možnosti Mara Carfagna naj bi bila na tem, da zapusti vlado kot stranko Ljudstva svobode. Da veste agencije Ansa utegne biti resnična, bi se lahko dalo razbrati iz dejstva, da je ministrica ni ne potrdila ne zanikala. Carfagnova naj bi odstopila po glasovanju o zaupnici Berlusconijevi vladi, ki je napovedana za 14. decembra. Njeni odločitvi naj bi botrovali spori s deželnim vodstvom Ljudstva svobode v Kampaniji in nesposobnost vsedržavnih koordinatorjev stranke za ssočenje s strankinimi težavami v tej deželi. Carfagnova naj bi tudi užalili nekaterih strankinj predstavnikov, npr. Giancarla Lehnerja, Alessandre Mussolini in Maria Pepeja, ki so ministrici ocitali spogledovanje z gibanjem predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija. Prihodnost in svoboda (Fli). S svoje strani je Lehner Carfagnovo

PALERMSKI SODNIKI - Utemeljitev razsodbe Dell'Utri posrednik med mafijo in Berlusconijem

Marcello Dell'Utri in Silvio Berlusconi

ARHIVSKI POSNETEK

MARA CARFAGNA

ANSA

pozval, naj opusti »odrske učinke«, medtem ko je Mussolinijeva dejala, da ministrica ne more delati, kar hoče, po drugi strani pa so jo podprli premier Silvio Berlusconi ter ministri Franco Frattini, Sandro Bondi in Stefania Prestigiacomo. Če bo Mara Carfagna res odstopila, bo to še en udarec za Berlusconijev vlado.

PALERMO - Za prizivne sodnike iz Palerma je senator Ljudstva svobode Marcello Dell'Utri bil posrednik med mafijo in premierom Silvijom Berlusconijem. To piše v obrazložitvi razsodbe, s katero je palermsko prizivno sodišče preteklega 29. junija ob sodilo Dell'Utrija na sedem let zapora zaradi zunanjega sodelovanja z mafijo. Dell'Utri je v 70. letih prejnjega stoletja posegel za zaposlitve mafijca Vittoria Mangana v Berlusconijevi vili in Arcoreju, da bi varoval Berlusconija in njegovo družino, so prepričani sodniki, ki so očitno verjeli besedam skesanca Francesca Di Carla. Ta je med drugim govoril tudi o srečanju v Berlusconijevih uradih v Milanu leta 1975 ob udeležbi mafijskih šefov Gaetana Cinaja, Girolama Teresija in Stefana Bontadeja: mafija je hotela navezati stik s takratnim uspešnim podjetnikom, ki naj bi bil plačal velike vsote denarja za lastno varnost in varnost svojcev, pa tudi za ureditev zadev za družbo Fininvest, ki je v začetku 80. let začela upravljati nekatere televizijske postaje na Siciliji, menijo palermski sodniki.

ITALIJANSKO DOGAJANJE V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

V »državi bunga-bunga« je ženska zapostavljen, haremska kultura pa spodjeda gospodarstvo in vlado

SERGIJ PREMRU

Zadnje dni je tuji tisk objavil mersikaj zanimivega iz Italije, seveda še največ o italijanskem premieru. Glede slednjega *Financial Times* povezuje padec vrednosti delnic Berlusconijevih podjetij z nastopajočo politično krizo. *The Wall Street Journal* navaja analizo o donosnosti investicij v tujini in Italija se uvršča še na 27. mesto svetovne lestvice. *The Guardian* posveča posebno pozornost Paolu Conteju: to je resnični »maestro nekdanje in izgubljene elegance«, piše v zvezi z zadnjo turnejo italijanskega pevca. *Daily Mail* piše o »peti italijanskega škornja«, Apuliji, ki jo razvoj kakovosten turistične ponudbe postavlja na raven uveljavljene Toskane in Umbrije. V zvezi z Apulijo kanadski *National Post* navaja zgodbo skupine kmetov iz kraja San Nicandro, ki so se za časa fašističnega preganjanja Judov spreobrnili k židovski veri in se po vojni preselili v Izrael. Izraelski *Haaretz* pa napoveduje »padec Rima«, to se pravi premiera, in predvideva, da bodo praznovanja 150. obletnice Italije potekala v ozračju ostre predvolilne konfrontacije. Pa še poročanje izraelskega *Globes* glede Trsta: tukajšnja Trgo-

vinska zbornica je namreč predstavila izraelskim partnerjem ugodnosti, ki jih nudijo na Tržaškem pri investicijah na tehnotiskem področju. Vendar se mi ta teden zdi še najbolj zanimiv dopis tednika *Newsweek* iz »države bunga-bunga«, kot piše ameriška revija, in prav temu bom posvetil glavnino današnje rubrike, ker gre za vprašanje, na katerega prevečkrat pozabljamo: vprašanje zapostavljanja žensk v času Berlusconijevevladine.

Že sama slika premiera, ki buli zadnjico plavalke Federice Pellegrini, napoveduje vsebino daljšega članka revije, ki izhaja iz ocene, da »haremska kultura spodjeda italijansko gospodarstvo in vlado«. Ameriškim bralcem posreduje opis satiričnega dnevnika *Striscia la notizia*, ki je za tamkajšnje pojme nesprejemljiv, saj ob pol devetih zvečer srednje starogospoda trepljata napol goli dekleti. »Gre za parado nečednosti... izraz gnoja, ki je trenutno na samem vrhu italijanske vlade, odsev globljega problema družbe z evo- lucijo vloge žensk,« piše tednik in navaja »neskončno zgodbo najstniških manekenk, plačanih spremjevalk in maro-

ških trebušnih plesalk, ki zabavajo 74-letnega predsednika vlade«. To je pač uveljavljen odnos v italijanski družbi, v kateri so »moški moški, ženske pa v izložbi«, in veliko italijanskih žensk se podpreja takim igricam. To se dogaja, ker Berlusconi s svojimi medijskimi imperijem in nadzorom javne televizije odločilno vpliva »na način, kako italijanske ženske vidijo same sebe in kako jih vidijo drugi«.

Medtem ko ostale evropske države aktivno promovirajo enakovrednost spolov kotestavnih del državne blaginje, »je Berlusconi povedel Italijo in nasprotno smer, da so ženske predvsem spolni objekt, ne pa enakovredni sodelavci«. Poročilo Svetovnega gospodarskega foruma o razkoraku med spoloma nudi presestljivo podobo današnje Italije. Uveljavitev enakovrednosti med spoloma bi sprožilo pomemben gospodarski potast, vendar je s tega vidika stanje Italije katastrofalno, saj je še na 87. mestu na svetu glede zaposlitve žensk, na 121. kar se tiče enakosti plač, na 97. glede uveljavitve na delovnem mestu. Skupno je Italija na 74. mestu glede odnosa do žensk in zaostaja za Kolumbijou, Perujem in Viet-

Minister Maroni bo nastopil v oddaji Vieni via con me

MILAN - Italijanski notranji minister Roberto Maroni bo v pondeljek nastopil v priljubljeni oddaji *Vieni via con me* na tretji televizijski mreži RA13, potem ko so v prejšnjih dneh izbruhnile polemike zaradi besed pisatelja Roberta Saviana, ki je v prejšnji oddaji spregovoril o mafiji prisotnosti na italijanskem severu in poskusih navezati stike s krajnovo vladajočo politiko in torej tudi s Severno ligo, katere predstavnik je Maroni. Minister se je odzval na vabilo direktorja RA13 Paola Ruffinija in se bo držal ustroja oddaje ter bo, kot vsi ostali pred njim, prebral seznam stvari, ki ga bo pripravil.

Italija bo moralna vrniti denar za koncert Eltona Johna

BRUSELJ - Italija bo moralna povrnila 720.000 evrov, ki jih je črpala iz sklada EU za regionalni razvoj in z njimi financirala lanski koncert Eltona Johna, je včeraj sporočil tiskovni predstavnik Evropske komisije Ton van Lierop. Koncert britanskega pevca Eltona Johna je potekal v okviru kulturnega festivala Piedigrotta septembra lani v Neaplju, prijstojne oblasti pa so ga financirale z denarjem iz sklada EU za regionalni razvoj. Stroški celotnega festivala so znašali 2,25 milijona evrov, za sam koncert pa je šlo 720.000 evrov. Kot je pojasnil van Lierop, so sredstva iz omenjenega sklada EU namenjena le dolgotrajnejšim projektom in ne za dogodke, kot je en sam koncert. EU bo zato 720.000 evrov Italiji odštela od naslednjih izplačil evropskih sredstev.

Pavarottijsko rojstno mesto Modena razklano zaradi kipa

MODENA - Modena se je razklala ob predlogu, da postavijo spomenik svojemu velikemu sinu, opernemu pevcu Lucianu Pavarottiju. Razprava se je vnela okrog vprašanja, ali naj spomenik tenoristu, ki je umrl leta 2007, star 71 let, odlijejo v bronu ali pa naj ga izklešajo iz marmorja. Nesoglasja, ki se pogosto prekrivajo s političnimi stališči udeleženih v razpravi, so vzbrstela tudi glede vprašanja, kateri umetniški slog bi najbolje pristajal Pavarotti, saj je bil pevec znan tako po opernih nastopih kot tudi duetih s popularnimi pevci, kot so Sting, Bono in Mariah Carey, na dobrodelnih koncertih.

nut več prostega časa kot ženske, kar je več kot v drugih razvitih državah.

Res je, da v Italiji zagotavljajo »bohat porodniški dopust«, a to ženskam ne daje nobene moči, saj se podjetja najrje izognejo zaposlitvi žensk v plodnih letih. Tiste, ki jim uspe obdržati službo po rojstvu otroka, pa se spopadajo s težavami pri varstvu otrok, in za več kot polovico je edina rešitev – babica, medtem ko so italijanski tradicionalisti prepričani, da je najboljša varuška – mama. Kljub idealizaciji italijanske matere je rodnost na polotoku najnižja v Evropi, kar predstavlja tudi velik problem za družbo, ki se stara in ki namenja pokojninam kar 15 odstotkov bruto domačega proizvoda. Za Berlusconija pa zaposlitve žensk ni ključ gospodarskega razvoja, pač pa predmet šal.

Morebitni Berlusconijev padec bo ošibil to »bolesto povezano med politiko, mediji in diskriminacijo žensk«, vendar se bodo sami Italijani moralni temelji premisli, da se bo lahko uveljavil resnični napredok, meni tednik *Newsweek*, ki prodaja tri milijone izvodov v ZDA in štiri v tujini, in velja za enega najplivenjših medijev na svetu.

KULTURA - Ambiciozen projekt Občine Milje in Mestne občine Koper

Pahorjeve in Spacalove krajine dvajsetega stoletja

V priredbi obeh občinskih uprav tri likovne razstave in gledališki recital

Dva velika slovenska umetnika, tri umetnostne galerije, dve gledališči, dve državi. To so številke projekta *Boris Pahor - Lojze Spacal Krajine dvajsetega stoletja*, ki sta si ga zamislili občinski upravi iz Kopra in Milj. Včeraj so ga, ob vidnem zadovoljstvu miljskega župana Neria Nešladiča in koprskega podžupana Alberta Scherianija, predstavili na miljskem županstvu.

Protagonista večmesečnega dogajanja bosta pisatelj Boris Pahor in slikar Lojze Spacal ... in prva, navidezno morda obrobnika ugotovitev je lingvističnega značaja: vsi Italijani, ki so sodelovali na včerajšnji predstavitvi, so dokazali, da lahko brez težav izgovorijo njuni imeni in primka: doslej smo bili žal prepogosto vjeni slišati Boris Paor in Luigi Spakal ...

Projekt dveh obmejnih občin, ki že sodeljujeta na političnem, gospodarskem in športnem področju, želi ovrednotiti kulturno in umetniško dediščino skupnega obmejnega prostora. V njegovo središče sta zato postavili dva predstavnika Slovencev v Italiji, umetnika, ki sta krajevno stvarnost, svoje bivanje med dve ma jezikoma in kulturama, uvrstila v širši evropski ustvarjalni okvir. Pri uresničenju ambiciozne zamisli so občinama stali ob strani številni partnerji, med katerimi je bila izrecno izpostavljena dragocena pomoč Društva Slovencev miljske občine in slikarjevega vnuka Martina Spacala.

Boris Pahor in Lojze Spacal sta se osebno poznala in tudi poklicno sodelovala. Njuni življenjski zgodbi sta seveda različni, v ozadju pa so isti zgodovinski dogodki, ki so zaznamovali tisto generacijo mladih, ki jim je bila mladost ukradena, kot je spomnila Tatjana Rojc, avtorica izbora iz Pahorjevih del.

Besede pisatelja in podobe slikarja bodo zaživele tako na odrih kot v galerijah. V sredo, 24. novembra, bodo v Miljah odprli dve razstavi, na katerih se bosta slikarstvo in književnost prepletata: slike Lojzeta Spacala bodo spremljali odlomki iz Pahorjevih del in intervjujev. Razstavi bosta na ogled v občinski galeriji Negrišin in v muzeju moderne umetnosti Carà, tretjo razstavo pa bodo 2. decembra odprli v galeriji Loggia v Kopru.

Postavitev razstav je bila zaupana Obalnim galerijam iz Pirana, vloga ku-

Projekt so včeraj predstavili v sejni dvorani miljskega županstva

KROMA

stosa pa Francu Vecchietu, ki je včeraj dejal, da bodo razstave ponudile nov zorni kot na Spacalovo in Pahorjevo umetnost.

Na odru miljskega gledališča Verdi bo istega dne ob 20.30 recital Moj tržaški naslov, v katerem bosta igralca Lara Komar in Janko Petrovec posredovala izbor iz Pahorjevih del. Recital je nastal v produkciji Slovenskega stalnega gledališča in je namenjen tako slovenskemu kot italijanskemu občinstvu. Na odru bodo scene, ki so jih navdihnila Spacalova dela, a tudi video projekcije in godalni kvartet Nuova Musica, ki bo izvajal glasbo Marija Kogoja v priredbi Alda Danielija. Recital, ki ga bodo 2. decembra ponovili tudi v koprskem gledališču, je režiral Giorgio Pressburger. Madžarsko-italijanskemu režiserju in pisatelju je v poseben ponos, da lahko počasti enega redkih pisateljev, ki je znal brez retorike in banalnosti spregovoriti o Grozzi.

Krajine dvajsetega stoletja torej vabijo v Milje in Koper, le nekaj kilometrov oddaljeni mesti, ki sta bili pred stoletji del iste Beneške republike, še pred petimi leti pa dveh različnih držav. Od 24. novembra do 31. januarja 2011 ju bo ponovno združila poetika Borisja Pahorja in Lojzeta Spacala.

Poljanika Dolhar

SV. JAKOB - Sinoči v Ul. Diacono

Otok umrl po padcu iz petega nadstropja

Žal moramo poročati o smrtni nesreči, ki je doletela otroka. Sinoči je v ureništvo prispevala vest, da je komaj dveletni otrok padel iz petega nadstropja stanovanjske hiše v Ul. Diacono pri Sv. Jakobu in žal podlegel poškodbam.

Do nesreče je po prvih podatkih prišlo okoli 20.19 v stanovanju v zadnjem nadstropju stavbe v Ul. Diacono 8, kjer prebiva družina, katere članji so slovenski državljanji po rodu iz Bosne in Hercegovine. Šlo naj bi za precej slabo stanovanje, ki nima niti centralnega ogrevanja (za slednje naj bi uporabljali plinske jeklenke), na območju pa naj bi živel skoraj sami priseljenci. Dve leti star fantek je, kot izhaja iz prvih podatkov, šel za mamo v sobico, ki jo uporablja za sušenje perila. Kaže, da gre za precej nizko stanova-

nje z majhnimi okenci, otrok pa je po podatkih preiskovalcev splezal na omarico (ali mizico), ki je bila blizu odprtga okna, se nagnil in padel in okna kakih trideset metrov v globino. Med padcem naj bi udaril tudi ob anteno, kar je verjetno upočasnilo padanje, na koncu pa je treščil na asfalt med pločnikom in bližnjim parkiranim avtomobilom.

Na prizorišče so prihiteli agenti letečega oddelka tržaške kvesture, poleg njih pa tudi tožilec Federico Frezza, ki so se lotili preiskave dogodka, poleg njih pa so prišli sedva še reševalci službe 118, ki so otroka nemudoma odpeljali v katinarsko bolnišnico, njegovo zdravstveno stanje pa je bilo vesteh brezupno. Malo pred zaključkom reakcije smo prejeli vest, da je fantek umrl.

DEVIN-NABREŽINA - Urbanistična preureditev vaških jeder

Obogatitev za Medjo vas in Štivan

Decembra uradna otvoritev medvejskega »pilja« in obnovljenega štivanskega območja - V vsaki vasi občinsko božično drevo

V Medji vasi bodo obnovljeni »pilj« in bližnji trg uradno otvorili v prvi polovici decembra

Sredi decembra bodo v Medji vasi uradno odprli prenovljeno območje okrog vaškega »pilja«, v Štivanu pa območje vodnjaka. Za otvoritveni slavnosti bo poskrbela Občina Devin-Nabrežina v sodelovanju z Jusom Medja vas in s slovenskim športnim ter kulturnim društvom Timava, ki združuje obe vasi. Preurejeni urbanistični območji sta si včeraj v spremstvu projektantov in izvajalcev del ogledala župan Giorgio Ret in podžupan Massimo Romita. Občina bo vsem lokalnim skupnostim podarila božično drevo, sta napovedala župan in njegov namestnik.

Obnovljeno območje Medje vasi bi moral uradno predati namenu konec septembra, zaradi prerane smrti domaćina Robija Ferfolje so nato slavnost preložili in bo, kot rečeno, na sporednu prihodnji mesec. Obnovitvena dela v vrednosti okoli dvesto tisoč evrov je v glavnem financirala deželna vlada, za manjkajoča finančna sredstva pa je Občina-Devin Nabrežina zaprosila za daljnoročno posojilo.

Jus Medja vas je medtem poslal občinski upravi načrt za postavitev tabel z napisimi izvirnih krajevnih in ledinskih imen. Gre za pomembno podobo, podobno tistim, ki so jo srenjski in jusraski odbori že uresničili v nekaterih kraških vaseh.

BARKOVLJE

V morju našli mrtvega moškega

Okrog 9.30 so v morju pred sedežem veslaškega krožka Saturnia v Barkovljah našli truplo. Moškega srednjih let, ki je po poznejših ugotovitvah najverjetneje umrl malo preden ga je veslač zagledal v vodi, so na kopno spravili policijski nautični oddelka. Navzoči so bili tudi gasilci in osebje pristaniške kapitanije.

Po zdravnikovem pregledu so policisti skušali ugotoviti istovetnost pokojnega. Včeraj je kazalo, da gre za brezdomca, ki je navadno prenočeval v okolici glavne tržaške železniške postaje. Vzroke smrti še preiskujejo, možno je, da je moški nesrečno padel v vodo in utonil, ali pa si je vzel življenje. Kvestura njegevog imena in priimka sinoči še ni izdala, saj naj bi istovetnost uradno potrdili šele danes.

ZGONIK - Nesreča Sedemsetletniku stroj zmrcvaril prste desne roke

V zgoniški obrtni coni je včeraj dopoldne prišlo do nesreče pri delu, v kateri si je mizar hudo poškodoval roko. Sedemdesetletnemu Francu Milkoviču iz Gropade je stroj v mizarski delavnici, ki jo upravlja njegov sin Dean, zmrcvaril prste na desni roki. Po dogodku je takoj steklo reševanje, ponesrečenca so naposled prepeljali v pordenonsko bolnišnico.

Tržaška služba 118, ki je prejela klic ob 10.50, je na Kras poslala helikopter in rešilec. Milkoviča so najprej odpeljali v katinarsko bolnišnico in nato v Pordenon. V tamkajšnji bolnišnici Santa Maria degli Angeli je specializiran oddelok za kirurgijo roke, kjer so zdravniki skušali omejiti posledice nesreče. Proseški karabinjerji so po nalogu javnega tožilstva zasegli delavnico, predmet preiskave pa je po navedbah karabinjerjev samo rezkalnik, ki je nesrečnemu delavcu odrezal prste.

Ponesrečenčev sin se z mediji, povsem razumljivo, ni hotel pogovoriti, predsednik Konzorcija Obrtne cone Zgonik Dragotin Danev pa je povedal, da je dogodek prizadel vse in da je imel ponesrečenec veliko smolu. »To je prva nesreča v obrtni coni, odkar smo jo sploh začeli zidati. Milkovič pozna stroje, je večš delavec z dolgoletnimi izkušnjami,« je pristavil Danev. Pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju so potrdili, da je poškodovan redno vpisan delavec družinskega podjetja. V delavnici do sodnikove odločitve o zasegu ne bodo mogli delati, na prizorišču je bilo tudi osebje zdravstvenega podjetja, pristojno za nesreče pri delu. (af)

Nesreča pri Žavljah

Včeraj pozno popoldne sta se na Cesti solin pri Žavljah ponesrečila motorista. Rešilec je oba prepeljal v katinarsko bolnišnico pod rumeno oznako. Po podatkih službe 118 si je eden zlomil nogo, drugi pa se je močno udaril v prsnici.

Najdeni predmeti

Občina Trst sporoca, da v pristojnem uradu občinske palače na Velikem trgu (soba št. 37) hranijo izgubljene predmete. V oktobra so našli mobilni telefon, uro, zapestico, verižico, i-pod, fotografski aparat in razne ključe. Urad je odprt od ponedeljka do petka med 9.30 in 12.30, v ponedeljek in sredo tudi med 14. in 16. uro. Izgubljeni predmeti so tudi v uradu podjetja Trieste Trasporti v Ul. Lavoratori 2 in v uradu podjetja Trenitalia na glavni železniški postaji.

PRAVICE OTROK - Ob 21. obletnici podpisa konvencije Združenih narodov

V športni palači na Čarboli so včeraj dvignili drevo pravic

Na pobudo tržaškega odbora Unicef - Sodelovanje slovenskih šol - Praznik tudi v openskem vrtcu A. Čoka

Čeprav smo v drugi polovici novembra, je včeraj dopoldne drevo, podobno dolinskemu maju, stalo sredi dvorane stare športne palače na Čarboli. To pa ni bila kaka jesenska različica Majence, čeprav so pri tem sodelovali tudi nekateri njeni protagonisti: v športni palači so namreč dvignili t.i. drevo pravic v okviru pobude, ki jo je priredil tržaški pokrajinski odbor organizacije Združenih narodov za pravice otrok Unicef v sodelovanju z Občino Trst ter pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst in Občine Dolina. Danes obhajamo namreč 21. obletnico podpisa konvencije ZN o pravicah otrok (podpisali so jo 20. novembra 1989, zato je ta dan tudi mednarodni dan pravic otrok).

Pri projektu tržaškega odbora Unicef je sodelovalo petnajst šol, od katerih pet slovenskih (gre za osnovne šole Mare Samsa od Domja, Alojza Gradnika s Cola in Pinka Tomažiča iz Trebič ter Nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča iz Doline, medtem ko je na slovenski strani sodelovala OŠ Šrečka Kosovel iz Sežane), včerajšnjega določanskega praznika v športni palači na Čarboli pa se je udeležilo 275 otrok (med temi so bili tudi učenci šol Samsa, Gradnik in Gregorčič), ki so drevo okrasili s svojimi risbami, napisni in izdelki na temo pravic otrok, ki so ga naposled dvignili sodelavci Majence (ob priložnosti slednje ga bodo še enkrat postavili v Dolini). Vsaka šola je prejela tudi nekaj Unicefovih gradiv in letak z risbo, ki je zgmagala na priložnostnem natečaju. Srečanje na Čarboli pa je bilo pestro tudi zato, ker so se otroci lahko urili v gasilskih veščinah, medtem ko so dijaki Zavoda združenega sveta iz Devina malim udeležencem predstavili pravljice, otroške pesmi in igre iz svojih krajev, srednješolci pa so izmenjali misli in izkušnje.

V vrtcu Čok o kruhu

Dan otrokovih pravic so včeraj dopoldne obeležili tudi v Otoškem vrtcu Andreja Čoka na Općinah, kjer so v svojo sredo povabili tudi otroke sosednjega italijanskega vrtca Don Edoardo Marzari ter prvošolske slovenske in italijanske osnovne šole Franceta Bevka in Attilia Degrassi. V vrtcih so se na obhajanje obletnice pripravljali že dalj časa z risanjem tematskih risib, pevskimi vajami in obiskom openskih pekarn, kjer so se tudi učili priprave kruha. Prav kruh, ta za človeka v bistvu najvažnejša hrana, je zavzemal osrednje mesto na včerajšnjem srečanju, katerega rdeča nit je bila laktota v svetu. Na to so se otroci pripravljali s seznanjanjem s pravljico o Rdeči kokoški, ki živalcam, ki ji niso po-

več fotografija
www.primorski.eu

Na Čarboli so se otroci urili tudi v gasilskih veščinah (desno), v vrtcu Andreja Čoka na Općinah pa so imeli srečanje o laktoti in pomenu kruha (spodaj)

KROMA

magale, odreči kruh, nato pa se omehta in jim oprosti ter oblubi, da bodo kruh pojedli skupaj. Na včerajšnjem srečanju, ki je potekalo v okviru projekta Prijazni otroci, prijazni vrtci za vzgojo k spoštovanju različnosti in strpnosti, so se otroci ob prisotnosti vzgojiteljic in učiteljic ter ravnateljic Marine Castellani in Rite Manzara zbrali v igralnici vrtca Čok, ki so jo za to priložnost otroci okrasili z risanjem pšeničnih klasov. Najprej so zapeli pesmice, nato pa so se porazdelili v mešane skupine in so se predali risanju pravkar zaključenega pravnika, kot se jima je vtisnil v spomin.

Druge pobude

Tudi tržaško občinsko odborništvo za šolstvo je ob dnevu otrokovih pravic poskrbelo za niz pobud: gre za koncert skupine Jashgawronsky Brothers, ki izvaja glasbo z instrumenti, izdelanimi iz različnih predmetov, z naslovom Circuscycle, ki bo še danes popoldne med 16.30 in 18. ure na Trgu Cavana (v slučaju slabega vremena pa v dvorani Oceania na Pomorski postaji), medtem ko je v Domu glasbe v Ul. Capitelli po včerajšnji glasbeni predstavi Pepelka še danes na ogled razstava o pravicah.

V prostorih Postaje Rogers na nabrežju bo danes med 10. uro in 11.30 animirano branje in delavnica za otroke od 4. do 8. leta starosti o delu Lea Lionnija Pezzettino, v knjigarni Giunti v Ul. Imbriani 7 pa bo od 16. do 18. ure potekalo animirano branje in delavnica za otroke od 6. do 10. leta starosti o knjigi Susanne Tamaro Il cerchio magico.

Dan otrokovih pravic bodo danes obeležili tudi v slovenskem vrtcu pri Sv. Jakobu, kjer bo od 16. do 18. ure srečanje Skupaj za pravice otrok z igro in zabavo ter sodelovanjem čarodeja Ciao Ciao. (iz)

SINDIKAT FLC-CGIL Član vsedržavnega tajništva Lembo s slovenskimi šolniki

Član vsedržavnega tajništva sindikata delavcev znanja Flc-Cgil Maurizio Lembo se bo v torek mudil na Tržaškem na obisku, ki bo v dobrini meri posvečen problematiki slovenskih šol. V spremstvu predstavnika dejavnega sindikata Flc-Cgil Antonia Luonga se bo najprej udeležil sindikalnega zborovanja učnega in neučnega osebja slovenskih didaktičnih ravnateljstev z Općin in iz Nabrežine ter nižjih srednjih šol Srečka Kosovela in Iga Grudna, posvečenega krčenju sredstev in števila osebja, dokladi za dvojezično poslovanje in šolski mreži, v nadaljevanju pa se bo srečal z zgoniškimi občinskimi upravitelji in pokrajinsko odbornico za šolstvo Adele Pino v zvezi s pristojnostmi krajevnih uprav in mrežo šol s slovenskim učnim jezikom, o čemer bo uvodoma spregovorila zgoniška občinska odbornica za šolstvo Monica Hrovatin. Lembo bo potem obiskal Zavod združenega sveta v Devinu, ob 15. uri pa bo v dvorani Novinarskega krožka v Trstu govoril na temo Predstavništvo in demokracija: enoto sindikalno predstavništvo v šolah, uni-verzah in raziskovalnih ustanovah.

SREDNJE VIŠJE ŠOLE - Obisk Bosne in Hercegovine

Odkrivanje polpretekle zgodovine

V sodelovanju z organizacijo Šotor miru so višešolci obiskali kraje vojnih zločinov - Dijake so v dveh izmenah obiskali Mostar, Sarajevo, Tuzlo in Srebrenico

Vojna vihra, ki je v prvi polovici devetdesetih let divljala po Balkanu je za marsikaterega dijaka više srednje šole malo poznan zgodovinski dogodek. Da bi mladim generacijam približali polpreteklo zgodovino držav bivše Jugoslavije, je tržaška pokrajina skupaj z organizacijo Šotor miru uresničila projekt z naslovom Spomini in prizadevnost.

Projekta so se udeležili tudi dijaki slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta, ki so se v dveh izmenah odpravili v Bosno in Hercegovino in si ogledali središča takratnih vojnih dogodkov. Prve izmene, med 23. in 27. oktobrom, so se udeležili dijaki petih razredov licejev Prešerna in Slomška, medtem ko sta se dve dijakinji zavoda Zois udeležili druge izmene potovanja, ki je potekala med 29. oktobrom in 2. novembrom.

Dijaki so pred odhodom v Bosno sledili kar štirim predavanjem, med temi tudi pričevanju Elvire Mujčić, pisateljice, ki je otroška leta prezivila v oblegani Srebrenici. Srednješolci so nato z avtobusnim izletom v dveh terminih obiskali različna bosanska mesta.

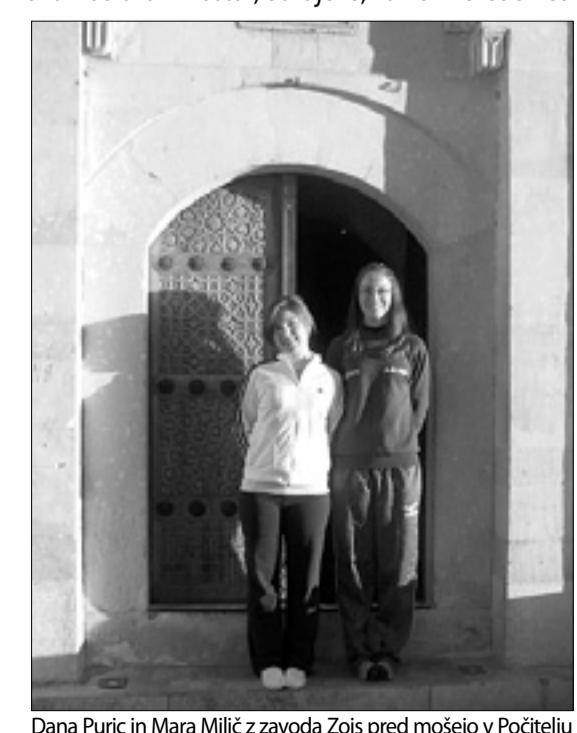
Prvi dan so si ogledali Mostar in obiskali obeležje v spomin na Sašo Oto, Daria D'Angela in Marcia Lucchetto, članov televizijske ekipe tržaškega sedeža RAI, ki so leta '94 tragično izgubili življenje med snemanjem vojnih dogodkov.

Drugega dne je sledil obisk Sarajeva. V spremstvu

bivšega generala bosanske teritorialne obrambe Jovana Divjaka, ki je med obleganjem mesta povejval bosanskim enotam, so si ogledali različne predele »obleganega mesta« in znameniti sarajevski tunel. Nekaj časa so preživel tudi v Tuzli, kjer so prenočevali pri bosanskih družinah. Spoznali so predvsem mlade, ki so med vojno ostali brez staršev in najbližjih sorodnikov. Po odhodu iz sirotišnice si ti utirajo pot v življenje s pomočjo italijanskih prostovoljnih združenj, ki jih podpirajo pri delu in študiju. Iz Tuzle so nazadnje šli v Srebrenico, kjer je srbska vojska leta 1995 izvedla največji pobjor na evropskih tleh po drugi svetovni vojni.

Dijake so ob vrtniti spremljali mešani občutki. Med udeleženci izleta sta bila tudi Dana Puric, dijakinja 5. razreda trgovskega zavoda Zois in Martin Devčić, dijak 5. razreda jezikovne smeri. Oba sta rojena v začetku devetdesetih let, ko se je vojna v Bosni komaj začenjala. O razpadu bivše Jugoslavije in večletni vojni sta sicer vedela, zlončini in poboji pa so jim bili nepoznani. Težko sta si razlagala, da so se take krutosti dogajale le nekaj sto kilometrov stran od naše dežele.

Z izkušnjo sta bila kot ostali sošolci izredno zadovoljna. Potovanje v Bosno in Hercegovino svetujeta predvsem ostalim sovrašnikom, katerim je vojna na Balkanu neznano zgodovinsko poglavje, saj se ji med šolskimi klopni posveča premalo časa. (mar)

Dana Puric in Mara Milič z zavoda Zois pred mošejem v Počitelju

Kocijančič kritičen do stranke SEL

Primarne volitve v levu sredini so pozitivna stvar in ne razprševanje tržaške levice, kot meni stranka SEL Nichija Vendole, poudarja Igor Kocijančič. Deželnih svetnik SKP obžaluje, da SEL ni predstavila svojega županskega kandidata, potem ko je kazalo, da bo študent Vanja Makovaz. Tretji kandidat levice - poleg Marina Andoline in Alessandra Metza - bi pomenil obogatitev za vso levico, je prepričan Kocijančič.

»Med ljudmi« danes v mestu in okolici

Demokratska stranka bo danes dopoldne v mestu in v okolici predstavila svojo predvolilno pobudo Tra la gente-Med ljudmi, s katero podpirajo župansko kandidaturo Roberta Cosoliniča. Med 10. in 13. uro jo bodo med drugim predstavili na Općinah ter v Nabrežini, Miljah in Dolini.

Možnost študija na univerzi Berkeley

Študentje tržaške univerze, ki so vpisani na drugostopenjski študij za dosego specifične diplome, imajo možnost, da za šest mesecev študirajo na prestižni kalifornijski univerzi Berkeley v Združenih državah Amerike. To zato, ker je Univerza v Trstu pristopila k mreži univerz Santander Group, katere članica je tudi univerza Berkeley. Možno bo študirati na vseh fakultetah z izjemo inženirstva, elektronike, informatike in podjetništva, medtem ko so fakultete za fiziko, pravo in novinarstvo težko dosegljive. Tržaško vseučilišče bo lahko poslalo na ameriško univerzo enega študenta, pri čemer bo treba prošnje posredovati, ročno ali po pošti, oddelku za mednarodno mobilnost (Ripartizione Mobilità Internazionale), ki se nahaja v desnem krilu sedeža univerze na Trgu Europa 1, 34127 Trst v drugem nadstropju v sobi št. 208 (telefon št. 040-5583002/3024/3025/2558) od ponедeljka do četrtek od 9. do 11. ure, ob ponedeljkih popoldne tudi od 15.15 do 16.15. Rok oddaje zapada 3. februarja 2011 ob 11. uri. Za informacije je na voljo spletna stran mreže Santander Group www.sgroup.be.

SPOMINI NA MAJ 1945 - Vojna leta so zapustila tudi veliko nezacetljene ran

Terčonovi-Pirčevi še danes ne vedo, kje leži njihova Marta

Partizani so jo konec aprila 1944 odvedli z doma v Slivnem in ni je bilo več nazaj

Prostorna domačija Terčonovih (po domače Pirčevih) v Slivnem razpolaga z enim največjih borjačev na Tržaškem Krasu. Na njem so se prirejale razne prireditve in tudi poletni nastopi Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta. Člani Terčonove – Pirčeve družine so med 2. svetovno vojno in po njej doživelji marsikaj zanimivega, žal pa tudi izredno tragičnega. Novembrski dnevi, med katerimi se spominjamajo svojih rajnih, so tudi primerni za obujanje spomina na pretekle dogodke. Na razgovor o tistih težkih časih izpred šestdesetih let sta prijazno pristali gospe Marica in Vida Terčon.

Družina Pirčevih je ob izbruhu 2. svetovne vojne štela deset članov. Oče Just Terčon in mati Marjeta Kralj sta se poročila leta 1921 in rodilo se jima je osem otrok: Jelka, Marta, Ciril, Vanko, Marica, Vera, Vida in Anica. Od teh osmih otrok je danes živih še pet.

Pirčevi so bili trdna slovenska kmečka družina, ki je bila globoko verna. Oče je bil dober gospodar. V mladosti, še pod Avstro-Ogrsko, je obiskoval kmetijsko šolo v Gorici in je pridobljeno znanje s pridom uporabljalo.

»Nekaj zaslужka mu je v letih pred izbruhom 2. svetovne vojne navrglo še prevažanje kraškega kamna iz Nabrežine v Trst, zlasti do pokopališča pri Sv. Ani. Kamen je vozil tja z volovsko vprego,« je povedala Marica Terčon.

Med fašizmom so Terčonovi postali Terzoni in vsi otroci so seveda morali obiskovati italijansko osnovno šolo – enozrednico, ki je bila v Slivnem. Pred vojno in med njo sta se zaradi ustrezne starosti lahko nadalje izobraževala Marta, ki je v Trstu obiskovala trgovski zavod, in Ciril, ki je obiskoval kmetijsko šolo v Pazinu. Oba sta študij prekinila nekoliko pred kapitulacijo Italije leta 1943 in nato sta pomagala doma na kmetiji. Fašistične oblasti niso Pirčevih ne posredno nadzorovale, vendar je oče Just nekoč na kolodvoru v Trstu dobil močan udarec po hrbtnu, ker je sorodnico nagovoril po slovensko.

Dokler je kolikor toliko obstajala v Slivnem slovenska šola, je pri Pirčevih stanova učiteljica in skladateljica Breda Šček, sestra duhovnika, politika in vsestranskega kulturnega delavca Virgila Ščeka. Franciška Peric, prateta naših sogovernic, je bila krstna botra dr. Dorčetu Saršoču, znamenu narodno-političnemu delavcu in vidnemu članu organizacije TIGR. »Dr. Sardoč je bil zelo navezan na Slivno, svojo rojstno vas, in tudi na našo družino. Po vojni, leta 1947, je bil za birmanskega botra bratu Vanku,« je pojasnila Marica Terčon.

Naši sogovernici, ki sta bili ob izbruhu vojne stari manj kot 10 let, se dogodkov iz let 1940 in 1941, npr. samega vstopa Italije v vojno, razkosanja Kraljevine Jugoslavije in 2. tržaškega procesa, bolj bledo spominjata. Seveda pa sta vedeli, da se dogaja veliko hudega. Dobro se spominjata, da je njuna sestra Marta skupaj s sestrično Rosando Kralj in prijateljico Dejanom Fabjan nosila pakete s hrano interirancem v Gonars. V spominu imata tudi dogajanje ob razpadu fašističnega režima in kapitulacije Italije septembra 1943. Tedaj so italijanski vojaki hodili mimo vasi, prihajali so tudi po poti, ki iz Šempolja vodi v Slivno. Vaščani so marsikomu izmed njih dali nekaj hrane in celo civilno obleko, da bi se tako laže ognili Nemcem, ki so bivše zaveznike pošiljali v Hitlerjeve lagerje na prisilno delo. Ne spominjata pa se, da bi takrat v bližnjih ali nekoliko v bolj oddaljeni okolici vasi prišlo do krvavega obračuna s kakim fašističnim funkcionarjem. Za tak primer pa ve, kot izhaja iz njegovih spominov, ki jih je nedavno izdala Mohorjeva družba, pisatelj Alojz Rebula, doma iz bližnjega Šempolja.

Ko so Nemci septembra 1943 de-jansko priključili celotno Primorsko, so se s svojimi oboroženimi silami nastanili tudi v Devinu, Sesljanu in Nabrežini ter krvavo gospodarili na vsem področju, tudi v Slivnem. Upor, ki se je dvignil proti fašistom, se je še bolj razplamtel. Kot vsi vaščani so tudi Pirčevi pomagali partizanski vojski s hrano in se čim. »Takrat je iz domačega hle-

Marta Terčon

va šel tisoč kilogramov težak vol,« se je spomnila Vida Terčon.

V sami vasi je nastal leta 1943 odbor OF, kateremu je do 27. februarja 1944 predsedoval stric obeh sogovernic Jože Kralj, kot to opisuje njegov sin Ivo v svojih spominih na to obdobje, objavljenih v Primorskem dnevniku z dne 19. maja 2010. Da bi preprečili širjenje odpora, so Nemci ravno tista dne v februarju 1944 odvedli vse moške od 16. do 60. leta starosti iz vasi in občine Devin-Nabrežina na prisilno delo v rajhu.

»Med deportiranci je bil tudi naš oče. Z večino sotropinov je bil odveden na Bavarsko, od koder se je vrnil domov šele po koncu sovražnosti na začetku maja 1945, marsikater drug vaščan pa je prišel v domači kraj še kasneje,« je povedala Vida Terčon.

Ker je obstajala neka možnost, da bi očeta osmih še nepolnoletnih otrok izpuštili, je Marta Terčon, ki je znala nekaj nemščine, šla kmalu po deportaciji, in sicer marca 1944, na nemško komando v Nabrežino. Tam je skušala posredovati za očeta. Ko se je s kolesom vračala domov, ji je nekaj časa sledil nemški vojak. Marta je bila namreč privlačno dekle. Vse to dogajanje pa je bilo za nekatere pristaše OF zagotveno in osumili so jo, da vohuni za okupatorje.

»Le dva meseca po tem, ko so Nemci odpeljali našega očeta, so 30. aprila 1944 prišli partizani, a tokrat ne po živila ali kaj drugega, ampak po našo 19-letno sestro Marto. Pod noč so stopili v kuhinjo, kjer smo bile z našo mamo in Marto še Vera, Vida, Anica in jaz, trije uniformirani oboroženci, nekateri drugi pa so ostali na borjaču. Ker je nekdo v soseščini začel klicati na pomoč, je ozračje postalno zelo napeto: oboroženci so zagrozili vsem prisotnim, da nas pri priči ustrelijo, če Marta ne pride takoj z njimi. Naša sestra nas je skušala potola-

Sliveni fantje v partizanskih uniformah novembra 1945, po pogrebu padlih vaščanov Mira Kosmine in Rada Kocmana. V zadnji vrsti, od leve: Stano Milič, Milko Marušič, Ciril Terčon, Hilarij Legija, Stanko Kralj in Ivo Kralj. V prvi vrsti: Franc Rebula, neznan mladenič, Pepi Petelin.

žiti, posebno še mamo, rekoč, da se bo kmalu vrnila, vendar si je snela zlat prstan, ki ga je prejela v dar od staršev. Tudi partizani so govorili, da bo kmalu prišla domov, saj da grez z njimi do Šempolja ... in tako so jo odvedli, « se je tega dogajanja spomnila Marica Terčon in dodala: »Podobno usodo je istega dne doživelva vaščanka Vida Kralj, ki pa se je po dobrem letu vrnila domov. Vendar, kot je povedal bratranec Ivo Kralj v svojih spominih, sta kasneje Vido in njegovo sestro Rosando 7. maja 1945 dva ozovnja, sicer domačina, odvedla v smrt. Marte pa ni bilo več nazaj. Pozneje smo zvedeli, da je bila odpeljana v okolico Vrabč, vasi na robu Vipavske doline, kjer je skoraj štiri tedne delači za partizansko vojsko. Zahteva po njeni likvidaciji je nato po vsej verjetnosti prisila iz domačih krajev.«

»Partizan, ki bi jo moral ustreliti, ni hotel tega storiti, ker je bil prepričan, da Marta ni nobena izdajalka. Zato jo je umoril 16-leten fant, in sicer 27. maja 1944,« je pojasnila Vida Terčon.

»Kot so nam povedali, so po umoru našo sestro na hitro zagreblji v gozdu v okolici Vrabč tako, da je iz zemlje moleč čevelj. Po prizadevanju krajevnega župnika in dobroh domačinov so napravili konec tej sramoti s tem, da so jo krščansko pokopali na bližnjem pokopališču. To se je zgodilo še med vojno. Po vojni, leta 1947, smo svojci, zlasti po prizadevanjih našega očeta in mame, ugotovili kraj groba in določili dan in odkopa in pokopa na domačem slivenskem pokopališču,« je povedala Marica Terčon in nadaljevala: »Danes ima naša Marta na družinskih grobnici na slivenskem pokopališču

Spomini na leto 1945

Spomini na leto 1945

NOVA ACADEMIA

Koncerti antične in komorne glasbe

Letošnje obletnice Alessandra Scarlattija, Giovannija Battiste Pergolesija, Roberta Schumann in Johna Lennona so postale vezna nit 13. izvedbe koncertov antične in komorne glasbe I concerti della cometa, ki jih prireja društvo Nova Academia. Na prvem od šestih nedeljskih koncertov v Luteranski cerkvi je umetniški vodja Stefano Casaccia pojasnil, da bo publika lahko sledila prepletanju različnih stilov izven vsakršne puristične smernice.

Potovanje od baroka do gospelja se je pričelo v Neaplju 18. stoletja z izvedbo sedmih sonat za flavto, dve violinini in baso continuo Alessandra Scarlattija. Skladbe je ohranil neapeljski rokopis iz leta 1725, skupaj z deli drugih sodobnikov in imajo posebnost, da obsegajo ob običajni alternaciji počasnih in hitrih stavkov tudi fugo, kar odraža Scarlattijevo kontrapunktistično spretnost.

Sedmerico sonat slavnega baročnega mojstra (ki je bil znan predvsem po svojih opernih stvaritvah) je izvedla skupina Labirinto armonico iz Pescare. Kvintet glasbenikov, ki so precej dejavni v okviru italijanskih v evropskih festivalov, igra na stara glasbla ali na kopije starih glasbil iz 17. in 18. stoletja. Monografski program je predstavljal zanimive spodbude, ki jih izvedbe niso dovolj ovrednotile. Člani skupine niso namreč osvetili artikularnih struktur skladb zaradi pomajkanja dovoljnega medsebojnega soglasja, kar se je zrcalilo v ritmični nejasnosti, v neizrazitem zvoku in v ekspresivni šibkosti.

Kot se žal dogaja tudi pri mnogih drugih, dolgoletnih koncertnih sezонаh, je izvedba tega festivala letos izliv in odraz trdne volj organizatorjev, saj se prvič odvija brez finančnih prispevkov s strani javnih ustanov. Podpora občinstva bo zato posebno pomembna s prisotnostjo na koncertih, ki bodo zadovoljili različne okuse. (ROP)

ŠOLSTVO - Uspela pobuda Italijanskega sklada za okolje-FAI in Pokrajine

Dijaki-ciceroni so se marsikaj naučili

Na prireditvi sodelovali tudi slovenski višji srednji šoli Žiga Zois in France Prešeren - Danes še zadnji ogledi

Dijaki in dijakinja Žiga Zois s profesorji v palači deželne vlade

FILM - V mestu in deželi snemali televizijsko nadaljevanko *La fuga di Teresa*

»Trst je perfekten, tako kot Marilyn Monroe«

Predstavitev aktualne, predvsem pa resnične zgodbe o psihološkem nasilju nad ženskami

»Trst je kot Marilyn Monroe - perfekten z vsakega zornega kota.« Da ne bo nesporazumov: tu govorimo o filmskem področju, saj se vse številnejši režiserji odločajo, da bodo svoje filmske umetnine posneli ravno tu. Zadnja po vrsti je priznana nemška režiserka Margarethe Von Trotta, ki je ravno te dni zaključila skoraj enomesečno tržaško snemanje televizijske nadaljevanke *La fuga di Teresa* (Teresin beg), v katerem med drugimi nastopata Alessio Boni in Stefania Rocca. Kot sta na včerajnjem srečanju z novinarji povedala režiserka in igralec Boni, je Trst zelo »telegeničen in nekontaminiran«. Von Trotta je mesto povsem prevzelo že takrat, ko je brala Sveva in Sabo. Ko pa ga je še osebno obiskala, je spoznala čudovite kotičke, ki jih niso filmske kamere še odkrile (škofijsko semenišče v Ul. Besenghi, vila v Ul. Romagna, katinarska bolnišnica in podobno), prikupne kavarne in gostoljubne ljudi, spoštljive in nikoli vsiljive.

Septembra bodo po osrednji mreži Rai predvajali televizijsko nadaljevanke, ki ponuja aktualno, predvsem pa resnično zgodbo o nasilju nad ženskami za domaćimi stenami. Režiserka se je poglobila predvsem v tisto prevečkrat nevidno psihološko nasilje, ki je včasih še bolj surovo inboleče od fizičnega. V filmu namreč privede uspešno menedžerko do globoke depresije in nato samomora. O mamini nepojmljivi smerti se sprašuje 16-letna Teresa, ki zbeži od očeta oz. od doma ter s pomočjo oseb, ki so mamo poznale odkrije tragično resnico. »Mnogi pravijo, da je vzrok nasilja neznanje, to pa nikakor ne drži, saj je protagonist filma zgleden tržaški kardiokirurg. Patološko posesiven je in sprolje ne prizava ženske emancipacije, zato se poslužuje nasilja, da bi vse uredir tak, kakor njemu paše. Ženo psihološko zamori, tako da je končna tragedija neizbežna,« je zaupal Boni.

Pogovor se je samodejno dotaknil položaja žensk. Režiserka je bila zapredana nad tem, kar se dogaja v Italiji. »Ženske morajo biti tu take, kot po katalogu: vse enake, vse izmaličene, vse manekenke. Navadnih žensk pa nikjer ni videti.« Ostra je bila tudi do predsednika vlade Berlusconija, ki dan za dnem ustvarja in uveljavlja televizijo za moške, kjer prevladujejo nogomet in lepotičke. »Moj film pa je namenjen v prvi vrsti ženskam.«

Gre za drugi izmed štirih delov

Igralec Alessio Boni in režiserka Margarethe Von Trotta na včerajnjem predstavitvi filma *La fuga di Teresa*

KROMA

večjega televizijskega projekta *Un corpo in vendita*: režijo prvega je podpisala Liliana Cavani, za tretjega in četrtega pa bo poskrbel Marco Pontecorvo. Za produkcijo je zadolžena

filmska družba Ciao Ragazzi, ki jo upravlja Claudia Mori, v sodelovanju z deželnim združenjem Film Commission, ki promovira snemanje filmov v naši deželi. Včerajnjega srečanja so

se udeležili tudi deželna odbornica za produktivne dejavnosti Federica Seganti, predsednik Film Commission Federico Poillucci in producentski organizator Massimo Iacobis. (sas)

DOLINA - Priljubljena tradicija

Veselo martinovanje

Zapel je domači pevski zbor Valentin Vodnik, na harmoniko pa je zaigral Marko Manin

Domači zbor je priljubljen gost dolinskega Martinovanja, saj že veliko let obogati večer s celovečernim programom, tokrat je nastopil tudi Marko Manin

KROMA

Sv. Martina praznujemo vsepovod in kot je že tradicija, je bilo na Martinovu tudi v Dolini pestro in veselo. V nedeljo, 14. novembra se je praznovanje začelo že zjutraj s slovesno mašo, ki jo je daroval do-

mäči župnik, g. Metod Lampe v cerkvi sv. Martina na Brcah. V popoldanskih urah pa je bilo v krožku pravo praznovanje. Gosta večera sta bila MoPZ Valentin Vodnik in mlad harmonikar Marko Manin. Na ne-

deljskem večeru so pevci, pod vodstvom Anastazije Purič, predstavili program ljudskih in skladb na vinsko tematiko. Veselo vzdusje se je ob kozarcu novega vina nadaljevalo vse do poznih ur. (ckoc)

LAKOTIŠČE - Okrog 13. ure na tržaški hitri cesti

Tovornjak na ograji

Voznik tovornega vozila iz Slovenije se ni poškodoval, prometna policija preusmerila vozila na Ulico Flavia

Voznik tovornjaka je včeraj nekaj minut pred 13. uro sam povzročil prometno nesrečo, v kateri se ni poškodoval, glavna posledica pa je bil močno oviran promet v smeri proti Kopru.

Na tržaški hitri cesti se je v bližini Lakotische znašel v težavah voznik tovornjaka z ljubljansko registrsko tablico. Tovorno vozilo je s Krasso privozilo do razcepja pri Lakotische in obrnilo proti Škofjam. V ozkem ovinku, ki vodi na odsek Lakotische-Škofje, ga je bržkone zaradi neprilagojene hitrosti zaneslo in tovornjak je trčil ob desno zaščitno ograjo ter se naslonil nanjo. Voznik se ni poškodoval, drugih vpleteneh vozil ni bilo.

Prometna policija se je pojavila že 20 minut po obvestilu, ob 13.15. Zaradi nesreče je odsek v smeri proti Škofjam zaprla za promet in preusmerila vozila na Ulico Flavia. Gasilci so z žerjavom spravili tovornjak spet na kolesa (foto Kroma) in policija je cestno zaporo sredi popoldne umaknila. Dobra uro pred trčenjem so se tržaški mestni redarji ukvarjali z drugo nesrečo, ki je na hi tri cesti pri Škednju prav tako povzročila kar nekaj težav. (af)

ROJAN - Na Miramarskem drevoredu

Zaradi izliva goriva pet ur nevšečnosti

Dolg madež dizelskega goriva, ki je pomazal desni vozni pas Miramarskega drevoreda od Rojana do glavne železniške postaje, je dopoldne povzročil več težave v prometu. Problem je

nastal ob 8.45, ko je promet proti mestnemu središču najbolj gost. Mestni redarji so zaprli vozni pas in omogočili čiščenje cestišča, poseg se je zavlekel do približno 13.50.

Mladi in alkohol

V dvorani Saturnia na Pomorski postaji bo danes posvet v priredbi združenja As.Tr.A, ki se bori proti prekomernemu pitju in posledični odvisnosti od alkohola. Ascoltami! Ho qualcosa da dire (Prisluhni mi! Nekaj ti moram povedati) je naslov srečanja, ki se bo začel ob 9. uri in se nadaljeval vse do 12. ure; namenjen je mladim in želi jih ozavestiti o preventivni in informirjanju o prekomernem pitju. Dodatne informacije so na voljo na sedežu združenja (Ul. Abro 11, tel. 040/639152) ali na spletni strani www.astratrieste.it oz (preko elektronskega naslova astra-ts@libero.it).

Cappella civica jutri v Barkovljah

Slovensko kulturno društvo Barkovlje bo jutri popoldne pripravilo zavabno srečanje, ki bo povsem v znamenju glasbe. Koncert, ki ga bodo oblikovali članice ženske vokalne skupine Cappella civica iz Trsta, se bo začel ob 17. uri, program pa predvideva izvedbo izbranih skladb Schuberta in Schumana. Naj povemo, da je ženska vokalna skupina Cappella civica nastala pod okriljem najstarejše kulturne ustanove v Trstu, ki od leta 1538 spodbuja in podpira sakralno glasbo za božji blagor, v čast in za dobro ime stolnice sv. Justa in celega mesta. Vokalna skupina je sicer vse nedelje in praznike in čez celo liturgično leto zadolžena za petje pri raznih cerkvenih obredih. Kot zanimivost naj tudi povemo, da zasedbo Cappella civica sestavlja 20 rednih pevcev in 20 suplentov, en arhivist, en organist in dirigent. V barkovljanskem društvu bo pod takirko Marcu Sofianopula nastopilo 15 pevki, ki jih bo na klavirju spremljal pianist Corrado Gulin. (sc)

Tržaški umetnik Serse v nekdanji ribarnici

V nekdanji ribarnici bodo danes ob 18.30 odprtli razstavo risb tržaškega sodobnega umetnika Serse Geometriche dissolvenze. Razstava bo odprtva do 30. januarja (od pondeljka do petka, od 16. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 20. ure).

Prostovoljci Emergency

Tržaška skupina humanitarne organizacije Emergency išče nove prostovoljce. Če bi se jim kdo rad pridružil, naj obiše danes in jutri trgovski center Torri d'Europa (od 10. do 17. ure). Vsakomur bodo člani organizacije orisali delovanje, hkrati pa bodo zbirali prispevke za zdravstveni center v Angharamu.

POSTAJA ROGERS - Danes ob 12. uri Coloniarchs na razstavi On the Road

V prostorih Postaje Rogers (Nabrežje Grumuna 14) bodo danes ob 12. uri odprli razstavo *On the road*, na kateri se predstavlja Atelje Coloniarchs, ki ga je leta 2004 na Dunaju ustanovil Aleš Coloni. Razstava bo odprtta do 12. decembra, in sicer od torka do nedelje od 10. do 13. in od 17. do 24. ure.

Aleš Coloni se je rodil v Trstu, v pristanišču širokih obzorij in mnogih vzporednih kultur. Po opravljeni matu v Ljubljani se je izpopolnjeval v Benetkah pri profesorjih Aldu Rossiju, Manfredu Tafuriju in Lucianu Semeraniju. Slednji so bili sicer bolj filozofi kot inženirji in so ga naučili osnovnih konceptov reševanja problemov. Sledila je pot po svetu, s postajami v Kaliforniji, Berlinu, na Dunaju in v Kölnu, kar spominja na stara potovanja vajencev – saj je potovanje

učenje. Pri njem ne bomo našli tipiziranih pristopov - vsak projekt je nareč samostojna zgodba. Pri tem sta Aleš in njegov brat Marko, ki postaja vse pomembnejši del tima, zvesta navedenim lastnostim dobre arhitekture – odgovornosti do naloge.

Coloni je projektiliral največ v Sloveniji, a tudi v Italiji in Avstriji, pri tem pa se z vsakim projektom ukvarja posebej in vsakič začenja spet z začetka. Ob vprašanjih funkcionalnosti, tehnologije in estetike skuša vsakič najti primeren odgovor na vprašanja etike in primernosti pristopa. V tem je raznolikost njegovih rešitev, ki odlikujejo njegovo delo in ga naredijo še zanimivejšega.

Nad odprtju bodo predstavili tudi obsežen katalog, ki ga je v slovenščini, nemščini in italijansčini izdala celovška Mohorjeva družba.

8) 16.20, 18.45, 20.15, 22.15 »I fiori di Kirkuk«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Stanno tutti bene«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.15 »Benvenuti al Sud«; 22.15 »Porco rosso«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.00, 17.00, 20.00, 23.00 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 14.50, 20.50, 22.50 »Ljubezen na daljavo«; 14.30, 16.30, 18.30, 20.30, 22.30 »Gremo mi po svoje«; 18.50 »Piran/Piran«; 16.50 »Zblazneli«.

KOPER - PLANETTUŠ - 11.30, 14.25, 16.35 »Jaz, baraba - 3D sinhro«; 18.55, 21.05, 23.15 »Žaga VII - 3D«; 14.00, 18.30 »Socialno omrežje«; 12.50, 15.00, 17.10, 19.20, 21.30, 23.40 »Gremo mi po svoje«; 11.50, 16.30, 21.00, 23.00 »Lahka punca«; 12.00, 13.00, 15.20, 17.50, 18.20, 20.50, 23.50 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 13.10, 16.40, 19.00, 21.15, 23.35 »Tamara Drewe«; 21.20, 23.45 »Spet ti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 14.45, 17.05, 19.30, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; Dvorana 2: 16.00, 17.30, 20.30, 22.15 »Saw 3D«; Dvorana 3: 16.15, 20.00 »Uomini di Dio«; 18.15, 22.15 »Un marito di troppo«; Dvorana 4: 16.15, 20.15, 22.15 »The social network«; 18.15 »Maschi contro femmine«; 19.00 »Devil«.

SUPER - 16.00 »Cattivissimo me«; 17.30, 20.45 »Ti presento un amico«; 19.10, 22.20 »Unstoppable - Fuori controllo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.45, 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1.«; Dvorana 2: 18.15, 20.15, 22.15 »Saw 3D«; Dvorana 3: 16.00, 18.40, 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1.«; Dvorana 4: 17.15, 20.00 »Un marito di troppo«; 22.10 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; Dvorana 5: 17.30, 20.00 »Stanno tutti bene«; 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

Lekarne

Lekarne

Danes, SOBOTA, 20. novembra 2010

SREČKO

Sonce vzide ob 7.11 in zatone ob 16.30 - Dolžina dneva 9.19 - Luna vzide ob 15.25 in zatone ob 5.53.

Jutri, NEDELJA, 21. novembra 2010

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,2 stopinje C, zračni tlak 1014,2 mb raste, veter 4 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 87-odstotna, nebo močno pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14,2 stopinje C.

Lekarne

Danes, 20. novembra 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Piaće 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Piave 2 (040 361655).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«.

ARISTON - 16.30, 18.45 »Potiche - La bella statuina«; 21.00 »L'illusionista«.

CINECITY - 14.45, 15.15, 16.00, 17.35, 18.15, 19.00, 20.30, 21.15, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte«; 14.30, 16.25, 18.20, 20.15, 22.05 »Saw 3D«; 17.30, 20.00, 22.00 »Un marito di troppo«;

15.10 »Scott Pilgrim vs the world«; 15.15, 19.45, 22.00 »The social network«; 15.20, 17.35, 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«; 20.00 »Ti presento un amico«; 17.30 »Maschi contro femmine«.

FELLINI - 16.15, 19.00, 21.45 »Noi credevamo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto

Šolske vesti

LICEJ FRANCE PREŠEREN obvešča vse starše, da bo roditeljski sestanek potekal v ponedeljek, 22. novembra, za bienj in za klasično ter v torek, 23. novembra, za trienj ob 18. uri na sedežu šole.

DIZ JOŽEFA STEFANA vabi vse starše na roditeljski sestanek, ki bo v petek, 3. decembra, ob 17. uri na sedežu šole - Vrdelska cesta 13/2.

Izleti

SPDT priredi ob zaključku sezone, v nedeljo, 12. decembra, »Izlet v neznan«. Poskrbljeno bo za avtobus. Informacije in vpisovanje do četrtek, 9. decembra, tel. 040/220155 (Livo).

KRUT obvešča, da so na razpolago še zadnja dodatna mesta za izlet 11. in 12. decembra v Rimini in San Marino z vodenim ogledom razstav »Pariz, čudovita leta« in »Monet Cezanne Renoir in druge zgodbe slikarstva v Franciji« ter tradicionalnega božičnega sejma. Informacije in vpisovanje na sedežu: Ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

V Dolini praznujeta danes 50 let poroke

Silva in Sergio

Želimo vama še mnogo srečnih in zdravih skupnih let

Tania, Sandi,
Sandi, Erika,
Ivan, Giulia, Peter

Dobrodošla mala

Mia!

Želimo ti veliko sončnih dni,
Romini in Fabiu pa same mirne noči.

Prijatelji

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE

nedelja 21.11.2010 ob 18:00

Športno Kulturni Center - Zgonik (TS)

Prodaja vstopnic od 17.00 ure do 18:00 na blagajni Športnega Centra v Zgoniku
Vstopnina 10 €
Informacije: 046 5231127 / glastnik@seznam.cz

SLOVENSKO DRAMSKO DRUŠTVO JAKA ŠTOKA
PROSEK KONTOVEL
vabi na premiero igre

BERTOLT BRECHT

MAŁO MEŠČANSKA SVATBA

Režija
GREGOR GEČ

Danes, 20. novembra,
ob 20.30

Kulturni dom Prosek Kontovel

Turistične kmetije

AGRITURIZEM BELLAVISTA

v Prebenegu je odprt vsak petek (17.00-22.00), soboto (11.00-23.00), nedeljo in praznike (11.00-22.00) do decembra.

Tel. 040-232577

BITA - LJUDSKI DOM, KRIŽ ples

z večerjo - glasba in živo V NEDELJO, 21. novembra, od 18. ure.

Tel. 040-2209058 348-9234060

RESTAVRACIJA KRIŽMAN V REPNU

prireja v soboto, 27. novembra, narodnozabavno večerje in ples z ansamblom MODRJANI.

Obvezna predhodna rezervacija: tel. 040-327115

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalki:

AGIP: Itrska ulica, Ul. A. Valerio 1 (univerza)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domjo (Strada della Rosandra), Ul. D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan - drž. c. 202 (km 27)

ESSO: Pokrajinska cesta km 8+738

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarški drevored 233/1

AGIP: Itrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarški drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Izbirni program
dramski romaneski + resna glasba

Simfonični orkester
Radiotelevizije Slovenija
Stefan Milenković, violina
dirigent En Shao

J.Brahms: Koncert za violinino in
orkester v D duru op.77 in
Simfonija št.1 v c molu op.68

Zgodovinski orkester, svetovno priznani srbski violinist Stefan Milenković in glasba Johannesa Brahmisa so sestavine izjemnega koncerta v duhu nemške romantične.

**Enkratna ponovitev
danes - sobota, 20. novembra
ob 20.30**
v veliki dvorani SSG

Abonmajska kampanija 2010-2011
VPIŠOVANJE PROSTIH ABONMAJEV JE MOŽNO DO SOBOTE, 27. NOVEMBRA.
POHITITE!

Vpisovanje prostih abonmajev in nakup vstopnic v predprodaji pri blagajni SSG vsak delavnik od 10. do 15. ure in uro in pol pred pričetkom predstave. Brezplačna telefonska številka 800214302

Telefon 0039 040 362 542
Info: www.teaterssg.it

Obvestila

ZUPNIJA SV. MARTINA na Prosek u vabi danes, 20. novembra, ob 18. uri k sv. maši za pokojne Avstroogrške vojake. Sv. maša bo v jekizih vojakov, ki so bili pod zastavo Avstroogrške na zahodni bojni črti. Vabljeni!

KRD DOM BRIŠČIKI organizira za mlade od 14 do 29 let, s prispevkom Pokrajine Trst, tečaj danes, 20. novembra, od 15. do 17. ure yoga - 5 tibetancev, od 17. do 19. ure Tribal dance v veliki dvorani, od 16. do 20. ure v mali dvorani pa Mandale. V nedeljo, 21. novembra, 3. srečanje kuhijskega tečaja, od 9.30 do 13.30 ter Hišna opravila (likanje, šivanje gumbov...) od 15. do 19. ure v društvenih prostorih v Briščikih 77 (Občina Zgonik). Info in vpisi 348-9876308 ali preko Facebooka.

ODBORNOST ZA KULTURO Občine Dolina prireja v okviru vsakoletnih božičnih dogodkov in prireditve brezplačno delavnico izdelovanja jaslic, namenjeno osnovnošolskim otrokom (z možnostjo spremstva enega odraslega za vsega otroka), ki bo potekala ob sobotah od 16.00 do 17.30 v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu. Predvideni sta še dve srečanja (danes, 20. in 27. novembra).

STARŠI OTROK OV PRI SV. JAKOBU prirejajo ob mednarodnem dnevu otrokovi pravic v danes, 20. novembra, od 16. do 18. ure v prostorih večstopenjske šole pri Sv. Jakobu srečanje na temo »Skupaj za pravice otrok«. Sodeluje čarodej Ciao Ciao. Pridite, priložnost bo za srečanje, medsebojno spoznavanje, igro in zabavo!!!

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljanca obvešča, da se v telovadnici niže srednje šole v Dolini odvija tečaj Pilatesa. Pilates body tehnike ter telovadbe: ob torkih, od 18. do 19. ure tečaj za začetnike - Pilates 1.; za vse ostale pa od 19. do 21. ure ter ob petkih od 18. do 21. ure pa Pilates, Pilates body tehnika in telovadba.

PRIMORSKA POJE 2011: - Zborom, ki se še niso uspeli prijaviti na naslednjo revijo, imajo zadnjo priložnost med 21. in 28. novembrom. Prijave je

PROJEKT

»ZLATE ROKE-MANI D'ORO«

Večnamenski kulturni center F. Prešeren v Boljuncu

• Danes, 20. novembra 2010, ob 20.30 v dvorani gledališča

ZAKLJUČNI VEČER PROJEKTA

Sodeluje otroška in odrasla dramska skupina KD Slovenec, projekcija promocijskega dvd-ja in koncert Ženske pevske skupine Stu ledi

• Jutri, 21. novembra 2010,

ob 16.00 v foyerju gledališča RAZSTAVA IN POKUŠNJA STARIH PECIV IZ BREGA IN OBČINE HRPELJE-KOZINA

ob 17.30 v dvorani gledališča

ČEZMEJNO SREČANJE FOLKLORNIH SKUPIN

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI DOLE

Nastopajo: Folklorna skupina iz Brkinov, Moška pevska klapa Volta iz Brtonigle in Tržaška folklorna skupina Stu ledi s članicami društva F. Prešeren

v soboto, 27. novembra, od 9.00 do 12.00 v društveni dvorani v 1. nadgledališča F. Prešeren v Boljuncu. Delavnica je namenjena začetnikom in že izkušenim. Prinesite s seboj prilehtno sedalo (10-20cm nad tlemi). Informacije in prijave: yoga.koren@gmail.com, +38641-649004.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo

tudi v letosnjem zimskem sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repartarska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel. 347-5292058 (Sk Brdina) ali 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org

KMEČKA ZVEZA prireja obvezne tečaje o higieni in postopkih HACCP. Podrobne informacije na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone št. 8 ali tel. št.: 040-362941.

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE -

Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljanca obvešča, da nov tečaj telovadbe za razgibavanje in zdravo hrbitenico za gospe v zrelih letih poteka ob ponedeljkih in sredah, od 9. do 10. ure v društvenih prostorih gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Pridite na vadbo, da se boste v družbi lepo imele in naredile kaj zase. Vabljeni.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici: »Slovenske ljudske pravljice«, pripoveduje Alenka Hrovatin. Spored: sreda, 1. decembra, ob 17. uri praznična pravljica. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta starosti.

SEČNJA 2010/2011 NA OPČINAH -

Jus Opčine obvešča člane in bivajoče na Opčinah, da bo sprejemjanje prošenja za letosnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30, in nato vsak naslednji torek do najkasnejše 14. decembra na upravnem sedežu v Proseki ul. 71.

O.N.A.V. - Tržaška sekacija italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto z večerjo, ki bo v petek, 17. decembra, v gostilni v Prečniku. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Info in prijave na spletni strani: www.onav.it, tel. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras se bo sestal v sredo, 24. novembra, na svojem sedežu (Prosek 159).

SKUPINA 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljanca prireja v četrtek, 25. novembra, ob 20.30, v društvenih prostorih gledališča F. Prešeren večer o alternativni medicini s terapijo pihajna. Predaval nam bo domačin Ljubo Sancin. Vabljeni.

VZPI - ANPI DEVIN NABREŽINA vabi člane in simpatizerje na kongres, ki bo v četrtek, 25. novembra, ob 17. uri v rojstni hiši Iga Grudna (Kamnarski) v Nabrežini.

KRUT obvešča, da ob ponedeljkih poteka na društvenem sedežu individualna refleksnonska masaža stopal. Podrobnejše informacije in predhodne najave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SKD VIGRED organizira kuharski tečaj v ponedeljek, 22. in 29. novembra, z Vesno Guštin. Informacije in prijave na tel. št. 380-3584580.

ŠKD CEROVLJE-MAVINJE vabi predstavnike amaterskih dramskih skupin na sestanek, na katerem bomo predstavili 9. izvedbo Zamejskega Festivala Amaterskih dramskih skupin v ponedeljek, 22. novembra, ob 20. uri v društvenem sedežu na trgu v Mavhinjah. Za informacije pišite na cerovljemavinje@libero.it. Vljudno vabljeni.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi članstvo na društveno večerje v soboto, 27. novembra, ob 20.00 v restavraciji v Briščike. Prisoten bo minister dr. Boštjan Žekš. Obvezna rezervacija v tajništvu, 040-299858 (tel.-fax) ali info@yccupa.org. do srede, 23. novembra.

SLOVENSKI KLUB in Društvo slovenskih izobražencev prireja v torek, 23. novembra, debatni večer z naslovom »Soočenje o organiziranosti slovenske manjšine«. Pri debati bosta sodelovala predsednika krovne organizacij Drago Štoka in Rudi Pavšič, moderator bo Bojan Brezigar. Srečanje bo potekalo v Gregorčičevi dvorani, Ul. S. Francesco 20, s pričetkom ob 20.30. Vabljeni!

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v torek, 23. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja. V četrtek, 25. novembra, ob 20.45 pa seja odbora.

50-LETNIKI IZ BREGA se dobimo v soboto, 27. novembra, v Dragi. Rezervacije sprememajo: Magdi (349-1298707), Silva (338-8867903), Elena (339-5953205) in Nadja (347-506289). Poklici čimpere!

KROŽEK AUSER za Kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 27. novembra, s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorijah »Dopolavoro feroviario« v Nabrežini.

MEDITACIJA - SKD F. Prešeren in učitelj yoge Goran Koren vabita na praktično delavnico meditacije z univ. dipl. psih. in yoga inštruktorjem Mihom Potočnikom, ki bo potekala

v soboto, 27. novembra, od 9.00 do 12.00 v društveni dvorani v 1. nadgledališča F. Prešeren v Boljuncu. Delavnica je namenjena začetnikom in že izkušenim. Prinesite s seboj prilehtno sedalo (10-20cm nad tlemi). Informacije in prijave: yoga.koren@gmail.com, +38641-649004.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo

tudi v letosnjem zimskem sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repartarska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel. 347-5292058 (Sk Brdina) ali 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org

ski dom na srečanje ob 40-letnici Bazovskega doma in na predstavitev kodeljarja »Bazovica 2011«.

SKD TABOR, NOVEMBER V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH: v nedeljo, 28. novembra, ob 17.00 gledališka predstava v tržaškem narečju »Delitto al castello« v izvedbi skupine Proposte teatrali.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju s KSD Rojanski Krpan vladno vabi na slavnostno podelitev nagrad in predstavitev antologije Mednarodnega natečaja poezije Sledi - Tracce in petek, 3. decembra, ob 20. uri v malo dvorani Kulturnega doma (Ul. Petronio, 4).

DOKUMENTARNA RAZSTAVA »Prečanka, včeraj: ozkotirna proga« je na ogled do konca decembra v Železniškem muzeju na Marsovem polju (Campo marzio), Ul. G. Cesare 1. Urnik: sreda, sobota in nedelja od 9. do 13. ure, brezplačni ogled samo razstave.

Prispevki

V spomin na Nadjinega brata Paola Doljaka daruje Tatjana, Dalka in Ivica 60,00 evrov za DPZ Kraški slavček. V spomin na Pavla Doljaka darujeta Judita in Boris Kariš 50,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Bruna Bertolina daruje Robi Franco z družino 30,00 evrov za repentinarsko cerkev.

V spomin na Paola Doljaka darujeta Mira in Robi Franco 30,00 evrov za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Paola Doljaka darujeta Nadja in Edi Košuta 50,00 evrov za šempolajski cerkveni pevski zbor. V isti namen daruje Ivo Kralj z družino 50,00 evrov za šempolajski cerkveni pevski zbor.

V spomin na Doriana Reggenta daruje njegova družina 100,00 evrov za KD Prosek Kontovel.

V spomin na svoje drage daruje Sonja 100,00 evrov za Slovensko dobrodeleno društvo.

V spomin na Doriana Regenta daruje družina 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

V spomin na Paulota Doljaka daruje Ljubo in Nadja z družino 25,00 evrov za DPZ Kraški slavček.

Namesto cvetja na grob Maria Pregrarca darujeta družini Coslovich in Masotti 100,00 evrov za La Fonte - Izvir, Skupnost družina Opčine.

V spomin na Mileno Sosič vd. Repinc daruje svoji 50,00 evrov za Knjižnico P. Tomažič in tovarisi.

Namesto cvetja na grob Paola Doljaka daruje Vera Škabar vd. Bertolino 20,00 evrov za GD Nabrežina.

V spomin na Doriana Reggenta daruje njegova družina 50,00 evrov za Mladinski Krožek Prosek-Kontovel.

V spomin na dragega Pavla Doljaka daruje družina Legiša 50,00 evrov za DPZ Kraški slavček.

V spomin na Milo Pertot daruje Elide 25,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

+ V 97. letu starosti nas je zapustila naša draga

Anna Debernardi vd. Grizonic

Žalostno vest sporočajo

snaha Neda ter vnuka David in Nataša z družino

Pogreb bo danes, 20. novembra, ob 12.30 v mrtvačnici v ulici Costalunga. Iskrena hvala osebju doma Antonella.

Col,

Stalno gledališče FJK - Alternativna scena

Osebno pričevanje o praški pomladni

Igralka Jitka Frantova pripoveduje o sebi in o možu Jiriju Pelikanu

Enaindvajsetega avgusta 1968 so na ozemlje tedanje Češkoslovaške vdrel sile Varšavskega pakta in nasilno ukinile poskus liberalizacije komunističnega režima, ki se je začel šele nekaj mesecev prej, 5. januarja. S tem dejanjem se je pokazala trda roka sovjetske dominacije v dobi hladne vojne, ko je bil svet v bistvu razdeljen na dva bloka: dvajset let pozneje se je razdelitev, ki je nastala po koncu svetovne vojne in ki je dejansko pogojevala življenje tudi malih ljudi, s padcem berlinskega zidu razblinila in enako kot ideologije, na katere se je sklicevala, v našem spomini v teh pozabljivih časih pustila le blebo sled, ki se je zavemo le, če se močno potrudimo.

Obujanju tega spomina je posvečena predstava igralke Jitka Frantova La mia primavera di Praga, ki jo je Stalno gledališče Furlanije - Julisce krajine vključilo v letošnji abonmajski niz alternativne scene in ki je ta tened na sprednu v mali Bartolijevi dvorani Rossetti vege gledališkega poslopnja.

Jitka Frantova je živila prav v središču dogodkov praške pomladi, če drugega ne kot žena direktorja češkoslovaške televizije Jirija Pelikana, ki je veliko vplival za zagotavljanje dotelej omejevanih državljanskih pravic. Po nasilni normalizaciji države se je skupaj z ženo odločil za življenje v tujini, v Italiji, ki se je pozneje spremeno v izgnanstvo. Na tej življenski izkušnji je Jitka Frantova pisala besedilo za predstavo, ki se začenja s kratkim povzetkom češke zgo-

dovine od konca druge svetovne vojne s stalinističnimi procesi in ki skozi dogodek iz njenega in moževega življenja daje tudi nazorno sliko dobe, ki je za nami. Tako Jitka Frantova pripoveduje o tem, kako se je morala naučiti igrati v tujem jeziku, najprej v nemščini in nato tudi v italijanščini, da je lahko še naprej delala; kako se je mogla nekaj časa preživljati z ustvarjanjem modnih oblek; o tem, kako ji je bilo onemogočena srečanje z materjo, ki ji ni mogla pomagati, ko je zbolela in tudi ni mogla na materin pogreb. A pripoveduje tudi o javnem političnem delovanju in prizadevanju svojega moža Jirija Pelikana v dneh zasedbe Češkoslovaške in pozne-

je v izgnanstvu ter o delovanju drugih umetnikov v tem obdobju.

Predstava, ki jo je režiral Daniele Salvo in v kateri Jitka Frantova tudi nastopa, gledalca prevzame predvsem kot pričevanje o dobi z zornega kota prizadetega protagonista. Pri oblikovanju predstave so sodelovali avtor izvirne scenike glasbe tržaški glasbenik Marco Podda, kostumograf Mario Pisut in zlasti scenografinja Barbara Tomada, ki je s stanovanjem polnim odpadlega listja priklicala jesensko vzdušje kot konec določene pozitivne izkušnje, medtem ko je Giandomenico Musu z videoposnetki ponazoril zgodovinsko ozadje, o katerem Jitka Frantova pripoveduje. (bov)

GLASBA - Koncertna harmonika

Corrado Rojac igrал in predaval na univerzi Harvard v Bostonu

V sklopu Srečanj z umetnikom, ki jih organizira skupina Harvard New Music Group, je 25. oktobra na znateni univerzi Harvard v Bostonu predaval harmonikar Corrado Rojac. Harvard New Music Group si je začel pač predstaviti študentom glasbene fakultete prestižne univerze koncertno harmoniko, glasbilo, ki si je v zadnjih letih v sodobnem glasbenem ambientu prisvojilo pomembno mesto.

Corrado Rojac je v dvorani Davison imel predavanje o koncertni harmoniki, s posebnim poudarkom na italijanski sodobni glasbi za harmoniko. Sam je že vrsto let angažiran na tem področju in ima za seboj bogato bero prizvedb skladb tako za solo harmoniko kakor za komorne zasedbe s tem instrumentom. Ob predavanju je v Bostonu izvedel tudi skladbi Trittico Alessandra Solbiatija in De profundis Sofije Gubajduline. Ob besedi je seveda glasba v tem primeru najboljše dopolnilo; Corradu je torej uspelo, da je prepričljivo predstavljal različni poetični obeh avtorjev in se tako navzel na različna glasbena okolja, ki počiščajo umetnikovo ustvarjalnost.

Zgodovina harmonike se je vrsto let razvijala v različnih deželah povsem drugačno; različna glasbena okolja so počiščajo le ne skladatelje, pač pa tudi se-stavo glasbila samega. Časi so se pa spremenili in danes se je skladateljevanje za harmoniko osredotočilo na osrednji model harmonike, ki predstavlja najpopolnejšo varianto tega glasbila: s tem modelom je mogoče igrati celotno harmonikarsko literaturo. Corrado Rojac je harvardski publik predstavil ta model koncertne harmonike.

Corradu Rojacu je tudi uspelo osvetiliti zanimivo primerjavo med skladateljema Solbiatijem in Gubajdulino: ti dve osebnosti sta si pač povsem različni. Italijanski glasbeni ambient zadnjih let, torej Solbiatijev milieu, je pač gotovo veliko svobodnejši od ruskega - torej Gubajdulinega - povojnega glasbenega okolja. Leta je ekspresionizem Druge dunajske šo-

Corrado Rojac v Bostonu

le spoznal zelo pozno, in razvoj sodobne glasbene misli je v Rusiji šel drugačno pot.

Številni skladatelji prisotni na predavanju so se odločili, da bodo pisali za koncertu v prestižni John Knowles Paine Concert Hall, kjer bo predstavil nova dela ameriških skladateljev.

bo aprila 2011 zopet gost te pomembne glasbene ustanove, tokrat na koncertu v prestižni John Knowles Paine Concert Hall, kjer bo predstavil nova dela ameriških skladateljev.

REVIIA MLADIKA - 39. Literarni natečaj

Prvega decembra zapade rok za oddajo prispevkov tako pesniških kot v prozi

Revija Mladika sporoča, da 1. decembra zapade razpis 39. literarnega natečaja Mladike za pesmi in prozo. Prispevki je treba poslati na naslov Mladika, Ulica Donizetti 3, 34133 Trst ali na elektronski naslov: redakcija@mladika.com.

1. Revija Mladika razpisuje XXXVIII. nategnili literarni natečaj za izvirno še neobjavljenno črtico, novelo ali ciklus pesmi.

2. Na razpolago so sledeče denarne nagrade:

PROZA

prva nagrada	400 €
druga nagrada	300 €
tretja nagrada	250 €

PESMI

prva nagrada	200 €
druga nagrada	150 €
tretja nagrada	100 €

3. Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih (format A4) na naslov MLADIKA, Ulica Donizetti 3, 34133 TRST, do 1. DECEMBRA 2010. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z gesлом ali šifro. Točni podatki o avtorju in naslovu naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali šifro. Teksti v prozi naj ne presegajo deset tipkanih strani (oziroma 30.000 znakov), ciklus poezije pa naj predstavlja samo izbor najboljših pesmi (največ deset). Tekste lahko pošljete tudi po

elektronski pošti na naslov: redakcija@mladika.com

4. Ocjevalno komisijo sestavljajo: pisateljica Evelina Umek, prevajalka prof. Diomira Fabjan Bajc, pisateljica Evelina Umek, prof. Marija Cenda ter odgovorni urednik revije Marij Maver. Mnenje komisije je dokončno.

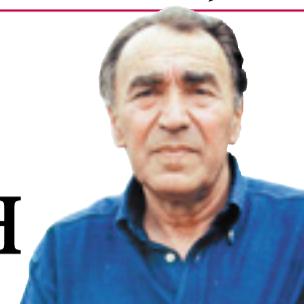
5. Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku - Prešernovem dnevu - na javni prireditvi in v medijih. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagrajeni dela bodo objavljena v letniku 2011. Objavljena bodo lahko tudi nena-grajena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo.

Rokopisov organizatorji ne vračajo!

TOMIZZEV DUH

Kučan gubernator BiH

MILAN RAKOVAC

Lipo se domisljan mladega Milana Kučana, prvega jugoslavijskega političara, da rečen po duši, koji me je pijača. Omo in gamba, educado, calmo, sempre con quella cravata de la na berlinerblau. Za me, slovenski trio Kučan-Hafner-Lokarjeva (plus Orlandić in Grebo), so bili zadnji resni borci za Jugoslavijo, ma proti Vožda - malo morgen! Razgovora nema! Pak jušto ako me pitate, ma ako me i ne pitate, dokle su Kučan i Drnovšek zapovedali, Slovenija je bila mila majka, v nasprotju z vsimi nami vbogimi režezi iz drugih držav rojenih v krvi iz te ene same »pozabljenje« države.

In zato se osebno izjemno veselim, zato ker bo Milan Kučan novi gubernator Bosne in Hercegovine. Zato, zakaj? Zato, mislim, što Milanu Kučanu tamošnje nacional-nomenklature neće moći prodavati rog za svijetu. Kako bilo, poslije Slovencea iz Austrije, evo sada u Sarajevu Slovenca iz Slovenije, Slovenca iz negdanje Jugoslavije. Slovenca koji je svim silama nastojao preobraziti tvrdu Slobinu »federeriju« v soft-confederation. Evo srupulognog čovjeka neporecivoga integriteta, i mislim da će zlosretni ljudi BeHa u njemu imati odličnog suradnika i prijatelja. Velim, ljudi, a ne kažem narodi, nacije, država (države, državice, paradržave, what ever!), i isto je tako jasno da će nacionalni lideri i stranački pravci imati s Kučanom pune ruke posla. Naravno, kada se nađem u neprilici, kao u ovoj prilici, pronalazim što o BeHa i Kučanu ima reći zloglasni factotum ovdajšnjih novinara, Ervin Hladnik Milharčić, i onda se tek nađem u neprilici, jer Ervin H.M. nimalo ne dijeli moju ozarenost bosanskem novom pričom na horizontima buduće politike:

»Ne čudi me to, da so za poročevalca izbrali nekdanjega slovenskega predsednika. Ne dvomim, da je kvalificiran za takšno delo. Ni, da z razpadom držav ne bi bil imel izkušenje. Zares me je začudilo pojasnilo, da želi slovenska vlada pomagati Evropski uniji pri razumevanju položaja v Bosni in Hercegovini. Položaj naj bi tam postal tako zamoten, da konstitutivni narodi ne morejo priti do konsenzualnega dogovora o delujoči državi ... Iz tega je treba potegniti zastrašujoč sklep. Ljudje, ki vodijo Evropsko unijo, zadnjih dvajset let niso brali časopisov... Pisane poročila o stanju države ne zahteva več kot dva dni sistematičnega dela prebiranja relevantnih dokumentov... Zares pa bi bilo zanimivo brati poročilo o sodelovanju Evropske unije pri položaju, v katerem se je znašla Bosna in Hercegovina. Evropska unija je skupaj z Združenimi narodi od prvega dne vojne sodelovala pri oblikovanju novih držav na ozemlju Bosne in Hercegovine.«

Ma ča to sugerira naš bejati Ervin El Terribile? Da je EU (i Sloveni-

ja) poslala Kučana u BeHa samo za

to da napiše izvještaj, za koji je potrebno sisti, proštit na Googleu ča piše sama EU u svojih izvještajih, i ne mičući se iz Ljubljane riješiti sve probleme EU sa BeHa? OK, EU ni načinila nikad nič dobrega za EU, ma propio njanke mrvice, ma EU se je pur makla, pak sad i državljeni BeHa moru prez vize dojeti v EU, kako turisti, na tri miseca. Ma ne u cilu EU. I zato čak ni ovi gubernatori EU, koji imaju vlast i ovlasti carske vrste, nisu do sada ambašnički mogli napraviti. Zašto? Entra de novo el bon Ervin: »Jugoslovanski narodi in narodnosti so se med seboj stepli sami. Tega ne morejo prenesti na nikogar drugega. Mednarodna skupnost je poskrbela samo za to, da so bili v dobrni družbi. Vojna je bila vojna za ozemlje in politični vpliv. Tako kot vsaka druga vojna na svetu. Bosna in Hercegovina sta skupaj s srbsko in hrvaško skupnostjo v BiH napadli Srbija in Hrvatska. Prva je imela neskončen dotok orožja iz arzenala JLA, druga nekoliko omejen dotok iz drugih virov. Tako kot oba napadalca je bila tudi Bosna polnopravna članica Združenih narodov. Bila je žrtve oboržene agresije dveh sosednjih držav. Ustanovna listina Združenih narodov pravi, da imajo članice v primeru agresije pravico do samoobrambe. Z navdušeno podporo EU so Združeni narodi Bosancem to pravico odrekli in jih postavili pod embargo na uvoz orožja. Pod embargom so bili vsi, deloval pa je samo za Bosance, ki so bili pet let prisiljeni tihotapiti orožje in so izgubljali ozemlje. Ko so srbske enote zavzale Srebrenico, ki je bila pod neposredno zaščito holandskega bataljona Združenih narodov, in v treh dneh pobile osem tisoč prebivalcev, so intervirovane Združene države. Vojno so zamrzlike tam, do koder je prišla. Nihče ni do konca izgubil. V BiH so nastale tri nacionalne državice. Sporazumi o zamenjivosti sovražnosti so iz bosanske države naredili nevladno organizacijo vseh treh bolj ali manj čistih etničnih skupnosti ...

Ma, alora, 'desso no 'rivo capir piu un tubo! Vol dir, cussi pensa el diablo Ervin, che l'OUN e la EU, sempre i fasceva tutto-tutto solo contra i Bosgnachi, e che cussi la sara anche domani, nonostante chi comanda in nome dell'EU in Sarajevo?!

OUN i EU i SAD moraju več jednom prestati igrati se skrivača s BeHa, jer ako žele da država opstane, moraju potražiti pismene garancije za nju u Beogradu in Zagrebu, i - čiča-miča-gotova-je-prica! U tom slučaju, samo u tom slučaju, problemi u BeHa će prestati, i dva naroda koji imaju i druge dvije države, pristat će na to da je BeHa njihova država, i lijepo se složiti s Bošnjacima!

MEDNARODNA VARNOST - V Lizboni »prelomno« zasedanje obrambnega zavezništva

Voditelji članic zveze Nato sprejeli nov strateški koncept

Danes srečanje z ruskim predsednikom Medvedjevom - Misija v Afganistanu naj bi se končala leta 2014

LIZBONA - Voditelji članic zveze Nato so včeraj v Lizboni sprejeli nov strateški koncept zavezništva. V tem okviru je načrt za vzpostavitev sistema protiraketne obrambe v Evropi dobil široko podporo, razprava pa se je nadaljevala še na delovni večerji, je povedal generalni sekretar zveze Nato Anders Fogh Rasmussen.

Novi strateški koncept, ki bo nadomestil sedanjega iz leta 1999, naj bi Nato posodobil, ga naredil učinkovitejšega in pravil na izvive prihodnjega desetletja. "Gre za časovni načrt za prihodnjih deset let," je dejal Rasmussen in odločitev označil za "zgodovinski trenutek".

Novi strateški koncept Nata "ni deklaracija, ampak akcijski načrt konkretnih korakov, ki jih bo zavezništvo začelo izvajati že danes oziroma jutri in jih tudi uresničilo", je poudaril. "Nato bo postal močnejši, odzivnejši in učinkovitejši," je prepričan generalni sekretar Nata. Zveza Nato sicer ostaja obrambna organizacija, v kateri bodo vse članice zavezništva priskočile na pomoč napadeni članici. A Nato se bo zdaj prilagodil tudi novim grožnjam in izivom, kot so terorizem, kibernetske grožnje, ogrožanje energetske varnosti in podobno, je dodal.

Nato bo tudi investiral v "boj proti upornikom" in krepitev lokalnih varnostnih sil. Prav tako bo vzpostavljen "civilno komponento" za civilno-razvojno sodelovanje, saj "zgolj vojaška sila ni dovolj, ampak se je treba vsake krize lotiti celovito in sodelovati civilnimi organizacijami", je še povedal Rasmussen in dodal, da so to lekcije, ki se jih je Nato naučil v Afganistanu in na Balkanu.

Nato bo tudi okreplil sodelovanje z ostalimi organizacijami in državami. "Še posebej z Rusijo," je poudaril Rasmussen. Prav tako namerava zavezništvo krepite regionalna partnerstva, še posebej v Srednji Aziji in v boju proti trgovini z drogami.

Novi strateški koncept tudi ohranja jedrski značaj Nata. Zavezništvo si sicer prizadeva za svet brez jedrskega orožja, a dokler bo to orožje v svetu prisotno, bo Nato jedrska organizacija, je pojasnil Rasmussen. "Okoli 30 držav lahko s svojimi raketami, ki lahko nosijo tudi jedrske konice, ogrozi Evropo," je ponazoril grožnjo.

V tem okviru so zaveznički podprli tudi vzpostavitev protiraketnega ščita v Evropi. Razprava o podrobnostih se je sicer nadaljevala še na delovni večerji. Več o tem ni povedalo, bo pa na tej točki ključno predvsem sodelovanje z Rusijo, kar bo na dnevnem redu vrha danes na srečanju z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevom.

Je pa Rasmussen izpostavil še, da bo Nato z novim strateškim konceptom postal bolj stroškovno učinkovita organizacija.

"Davkopalčevalci bodo dobili kar največ varnosti za denar, ki ga vlagajo," je dejal.

Koncept pa potrjuje tudi nadaljevanje "politike odprtih vrat" Nata, je še povedal generalni sekretar. "Politika širitve je okreplila mir in varnost na kontinentu," je poudaril. Mir in varnost na kontinentu naj bi okreplilo tudi "novo poglavje" v sodelovanju Nata z Rusijo, prav tako pa nova pogodba med ZDA in Rusijo o zmanjševanju strateškega orožja (Start), ki je zdaj zaradi zmage ameriških republikancev na kongresnih volitvah v nevarnosti. Kot je dejal Rasmussen, bi bil zelo razočaran, če bi prihajalo do zamud v ratifikaciji, saj bi ta sporazum "resnično okreplil varnost na celotnem evroatlantskem območju".

Poleg tega je Rasmussen ocenil, da je zelo realistično, da se bo proces predaje odgovornosti v Afganistanu tamkajšnjim silam končal do konca leta 2014. Toda te ne pomeni, da se bodo tuji vojaki takrat dokončno umaknili iz Afganistana, ampak da se bo spremenila njihova vloga. Ta bo postala bolj podporne narave, na primer v obliki urjenja vojakov. (STA)

Z leve: generalni sekretar Nata Anders Fogh Rasmussen, ameriški predsednik Barack Obama in gostitelj vrha, portugalski premier Jose Socrates

ANSA

VATIKAN - Na srečanju z okoli 150 kardinali

Papež zaskrbljen zaradi vse bolj sekularizirane družbe

Papež Benedikt XVI.

ANSA

VATIKAN - Vse večja posvetnost zahodne družbe grozi, da bo uničila versko svobodo in postala prava diktatura, je ob robu srečanja s kardinali z vsega sveta v Vatikanu včeraj dejal papež Benedikt XVI. Okoli 150 kardinalov je včeraj za zaprtimi vrati razpravljal tudi o pedofilskih škandalih ter težavah, s katerimi se sooča Cerkev, ko brani svoje vrednote.

Kardinali so dopoldne največ pozornosti posvetili verski svobodi in ponemu liturgije. "Zdaj so težki časi za oznanjanje resnice evangelija in velikih pridobitev krščanske kulture," je ob predstavitvi dopoldanskih tem srečanja dejal Benedikt XVI., poroča francoska tiskovna agencija AFP. V nasprotju s pričakovanji analitikov papež ni ponovil zaskrbljenosti nad ravnanjem s kristjani v Iraku in Pakistanu, temveč se je bolj posvetil verski svobodi v zahodnih državah.

Tudi vatikanski državni tajnik, kardinal Tarcisio Bertone je opozoril na

proces sekularizacije v zahodnih državah. Ob tem je izrazil obžalovanje zaradi "poskusov marginalizacije duhovnih vrednot". Omenil je tudi versko svobodo v muslimanskih državah ter medverski dialog, še posebej z islamom.

Spolne zlorabe otrok, ki so jih zavrešili duhovniki, so kardinali obravnavali popoldne. Problematiko, ki je Katoliški cerkev pahnila v eno najhujših kriz v zadnjih desetletjih, je kardinalskemu zboru po napovedih predstavil vodja kongregacije za nauk vere William Levada.

Na programu srečanja je bila tudi razprava o postopku sprejemanja spreobrnjenih anglikancev v Katoliško cerkev, potem ko je Vatikan lani objavil nova pravila, ki to omogočajo. V skladu z njimi lahko anglikanci ob prestopu ohranijo svojo duhovno in liturgično tradicijo. Za prestop se odločajo predvsem nasprotniki odločitve Anglikanske cerkve o posvetitvi škofinj. (STA)

Sumljiva posiljka na letalu v Namibiji ni bila bomba

HAMBURG - Nemški notranji minister Thomas de Maiziere je včeraj povedal, da v sumljivi posiljki, ki so jo med prtljago, namenjeno v Nemčijo, odkrili v sredo na letališču v Namibiji, ni bila prava bomba. Šlo je namreč le za imitacijo bombe, s katero je želeso neko ameriško podjetje preizkusiti varnost na letališčih. Varnostne sile so na letališču v namibijski prestolnici Windhoek odkrile sumljivo posiljko, za katero so sumili, da gre za bombo. Pri rentgenskem pregledu prtljage so namreč prepoznali baterije, ki so bile z žicami povezane z detonatorjem.

Pjongjang pristal na pogovore v Južni Koreji

SEUL - Severna Koreja je prvič po skoraj treh letih pristala na pogajanja z Južno Korejo na ozemlju slednje, je sporočil uradni Seul. Ta poteza bi utegnila zmanjšati napetosti na Korejskem polotoku, ki so se zaostrile po potopitvi južnokorejske ladje marca letos. Severna Koreja je spremela predlog, po katerem bi naslednji krog pogovarov, ki se nanašajo na srečanja med vojno ločenih družin in potekajo pod okriljem Rdečega križa, potekal naslednji četrtek v južnokorejskem kraju Munsan. (STA)

BOSNA IN HERCEGOVINA - Varnostni svet ZN podaljšal misijo EU

Daytonski sporazum pred 15 leti končal vojno, a danes pomeni tudi oviro za napredek države

NEW YORK, SARAJEVO - Varnostni svet Združenih narodov je v četrtek z resolucijo soglasno podaljšal mandat misij EU v Bosni in Hercegovini (Eufor) za leto dni, do 18. novembra 2011, pri čemer je voditelje BiH pozval, naj se vzdržijo izjav, ki vnašajo razdor, in se osredotočijo na napredek pri integraciji v EU.

VS ZN je z resolucijo tudi pozdravil odločitev zvezne Nato, da ohrani svojo prisotnost v BiH, in s tem pomaga pri uresničevanju določil daytonskega mirovnega sporazuma, ki je leta 1995 končal vojno v državi. Resolucija tako sila Eufor kot pripadnik zvezne Nato priznava pravico, da se brana pred napadi ali grožnjami.

Sicer pa daytonski mirovni sporazum 15 let po tem, ko je končal vojno v BiH ter omogočil vzpostavitev miru in hraničev celovitosti države, postaja ovira za napredek države. Ukreinil je namreč delitev na nacionalni osnovi, pa tudi kompleksne, zapletene in potratne strukture oblasti, ki ovirajo odločanje in sprejemanje reform.

V skladu s sporazumom ima BiH kompleksno institucionalno strukturo, ki na ra-

vni države, obeh entitet in desetih kantonov obsegajo 13 vlad in 150 ministrstev. Pooblastila med državo, entitetami in kantonu niso dovolj razmejena, dodatno oviro pri sprejemaju za razvoj države potrebnih zakonov in reform pa predstavlja glasovanje na nacionalni osnovi.

Po besedah visokega predstavnika mednarodne skupnosti v BiH Valentina Inzka na nedavni predstavitev poročila o BiH v Varnostnem svetu ZN, je država najmanj napredka dosegla zadnja štiri leta, ko so "nacionalistične agende začele prevladovati nad kompromisom in sodelovanjem". Slabo delovanje nazorno odraža podatek nevladnih organizacij, da je vlada Federacije BiH v zadnjem štiriletnem mandatu sprejela le 40 odstotkov načrtovanih zakonov, parlament te entitete pa le 21 odstotkov.

Mednarodna skupnost kljub nezmožnosti Sarajeva, da bi izpolnil pogoje za zaprtje urada visokega predstavnika, že leta zmanjšuje navzočnost v državi. Od novih oblasti, ki se bodo oblikovale po oktobrskih splošnih volitvah, pričakuje, da se bodo lotile reform, potrebnih za soočenje z gospodarsko

krizo, pa tudi ustavnih reform, da bi država postala učinkovita in funkcionalna. K temu je novembra pozvala tudi Evropska komisija v okviru letnega širitevnega svežnja BiH, ustavne spremembe pa so tudi med pogojem za vložitev prošnje za status kandidatke.

Po oktobrskih volitvah naj bi bile namreč možnosti za kompromis in dogovor malo večje, saj je na ravn Federacije BiH in države največ glasov dobila Socialdemokratska stranka, ki je najbliže večnacionalni stranki. V Republiki srbski so se sicer utrdile srbske stranke, ki niso pripravljene omejiti pristojnosti entitet, predsednik pa je postal dosedanjí premier Republike srbske Milorad Dodik, ki vztraja pri grožnjah z odcepitvijo te entitete.

Po ocenah Inzka bi moral država v okviru ustavnih sprememb nujno uresničiti sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgiju iz decembra lani v primeru Sejdíci in Finci, tako da bo omogočila enakopravnost vseh državljanov glede kandidature na volitvah. Odpraviti pa bi morala tudi blokade pri sprejemjanju zakonov, povezanih s približevanjem EU, saj se je v zadnjih štirih letih povečevalo število zakonov, ki so jih v parlamentu BiH zavrnili na podlagi pravice do veta entitet, predvsem s strani Republike srbske.

Bošnjaške stranke sicer menijo, da bi ustavne spremembe morale voditi do močnih osrednjih oblasti na ravn države in dobro razvitih lokalnih oblasti na ravn občin, s čimer bi se končala avtonomija entitet in kantonov. Hrvatske stranke pa želijo vzpostavitev tretje, hrvatske entitete, pri katerih je hrvatskega člena predsedstva BiH znova izvolila bošnjaška večina v federaciji.

BiH tako med državami Zahodnega Balkana glede približevanja EU in Natu ostaja na repu, saj je kot zadnja junija 2008 sklenila sporazuma o stabilizaciji in pridruževanju. Še aprila letos pa je dobila tudi povabilo v akcijski načrt Nata.

Eden pomembnih uspehov, ki vzbuja upanje v možnost napredka, pa je uspešna izpolnitvena pogodb za vizumsko liberalizacijo z EU. BiH naj bi tako leta dni za ostalimi državami iz regije skupaj z Albanijo sredi decembra le dočakala odpravo vizumov za

vstop v države schengna. Zaradi pomislov nekaterih članic je sicer Bruselj ob tem sprejel zavezo o vzpostavitev nadzornega mehanizma z možnostjo suspenza ukrepa v primeru resnih kršitev.

Ob slabih razmerah v gospodarstvu ima BiH še veliko neizkorističenih možnosti. Po besedah Inzka bi morala najprej odpraviti zelo razširjeno korupcijo. Možnosti za razvoj pa vidi v hidroenergiji, ki je kar 64 odstotkov še izkorističene, pa tudi v gradnji infrastrukture, v gozdarstvu in turizmu.

Potem ko je tuja pomoč v skupni vrednosti 4,3 milijarde evrov pomagala pri obnovi države in v prvih letih po vojni pri krepljenju gospodarstva, sedaj namreč rast peša, zmanjšujejo pa se tuja vlaganja. V eni najrevnejših držav v Evropi za delovanje administracije porabi več kot 50 odstotkov brutnega držbenega proizvoda, brezposelnih je okoli 24 odstotkov prebivalcev, med mladimi celo med 40 in 50 odstotkov, pod pragom revščine pa naj bi od okoli 3,8 milijona prebivalcev živelj 700.000 ljudi. Spremembe so nujne, zanje pa so odgovorni predvsem politiki, ki vodijo državo. (STA)

GORICA - Župan Romoli in njegova predhodnika Valenti in Brancati o perspektivah mesta

Goriška prihodnost razpeta med Novo Gorico in Tržičem

V »super pristanišču« vloga za družbo SDAG - Podjetnik iz Lombardije pripravljen zaposliti del uslužencev tovarne Carraro

Rešitev vseh težav, kot se na posvetih običajno dogaja, niso potegnili iz klobuka. Nekaj pa je bilo iz poldruge uro trajajočega pogovora jasno razvidno: če je Gorica ostala sama, izolirana, se ji ne obeča nič dobrega. Njena prihodnost je v snavanju stavnih sodelovanj, in to ne le z Novo Gorico, pač pa tudi s Tržičem in znotraj občine same, saj politične zdrahe pogosto zavirajo načrtovanje strategij za družbeni in gospodarski razvoj mesta.

Tako bi lahko povzeli vsebino si-nocnjega posvetja na temo »Gorica 2020 - Prihodnost v kakovosti idej«, na katerem so glavno besedilo imeli Gaetano Valenti in Vittorio Brancati, nekdanja goriška župana, ter Ettore Romoli, ki je danes na čelu občinske uprave. Javno srečanje v goriškem Kulturnem domu, kjer se je zbrala številčna publike, je priredila Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ), v imenu katere je pozdravil in soočanje vodil goriški predsednik Livio Semolič, z vprašanjem pa sta župansko trojico izjavila novinarja Primorskega dnevnika Igor Devetak in dnevnika Il Piccolo Roberto Covaz.

Izhodišče razprave je bilo vprašanje, ali bi moral biti odnos med Gorico in Novo Gorico partnerski oz. rivalski. »Oboje,« sta odgovorila Gaetano Valenti in Ettore Romoli, po mnenju katerih je treba danes, ko se goriško gospodarstvo ne more več opirati na mejo in na državne prispevke, pomisliti na neke vrste »komplementarno ekonomijo« med Gorico in Novo Gorico, saj sta obe občini premajhni in njuni ekonomiji prešibki, da bi se sami uveljavili. S potrebo po komplementarnosti soglaša tudi Vittorio Brancati, ki pa je opozoril, da je treba ob gospodarskih odnosih ovrednotiti skupno zgodovino dveh mest in to izkoristiti na različnih področjih, med katerimi prednjači seveda turizem.

Nekoliko drugačna stališča so prišla na dan glede potrebe po širši družbeni in politični razpravi o problemih mesta. Po Brancatijevi oceni bi morala politika v Gorici bolj spodbujati konfrontacijo in nato sprejemati strateške odločitve. »Zadnje so v Gorici sprejeli pred 25 leti, ko so se odločili za razvoj univerze in tovornega postajališča, je podčrtal Brancati, po Romolijevem mnenju pa »se v Gorici zelo veliko diskutira. Problem našega mesta ni soočanje, saj je le-to živahno, temveč odločanje. Veliko diskutiramo, a ne sprejema-

Občinstvo na sinočnjem srečanju, spodaj z leve Valenti, Romoli in Brancati

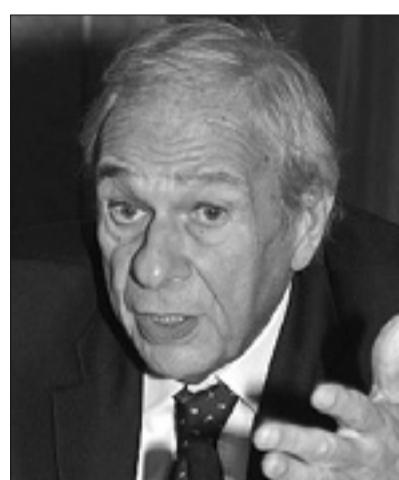
BUMBACA

»Odnos med Gorico in Novo Gorico mora biti hkrati partnerski in rivalski. Pomisliti moramo na neke vrste "komplementarno gospodarstvo" med sosednjima mestoma, saj sta obe občini premajhni in njuni ekonomiji prešibki, da bi se sami uveljavili«

mo odločitev«. S tem v zvezi je Semolič naslovil apel na goriške desnosredinske in predvsem levosredinske politične predstavnike, ki jih je povabil k občasnemu zmanjšanju medsebojnih napetosti in k skupnemu iskanju izhodov iz težav, s katerimi se mesto spopada. »Treba bi bilo priti do sporazuma za prihodnost Gorice,« je

povedal Semolič, ki pa je s tem izzval negodovanje pri delu publike. Omeniti gre, da je pri tem član goriškega krožka Demokratske stranke Alessandro Chiarion zapustil dvorano. »Ločevanje za vsako ceno in o vsem se v Gorici ne tiče le politike, saj se to stalno dogaja tudi na drugih področjih. Iskati bi bilo treba skupna sta-

lišča in se ukvarjati s ključnimi problemi, kot so gospodarske vsebine, s katerimi bomo nadomestili izginulo obmejno gospodarstvo,« trdi Romoli. Brancati je pozval k večjemu političnemu soočanju v občinskem svetu, Valenti pa je naglasil: »Bodimo odkritosrčni. Propadanje mesta, ki je jasno razvidno iz močnega upada prebi-

valstva - od leta 1991 smo izgubili 3.000 prebivalcev - ni stvar, ki jo je mogoče pripisovati le meni, Brancatiju ali Romoliju. Potem ko je naš teritorij izgubil pravico do državnih prispevkov zaradi obmejne lege, se ni znal pobrati.«

Govor je bil o mladih in usklajevanju njihovih potreb z interesi starejših ob-

čanov, nato pa je pogovor nanesel na goriške odnose s Tržičem in projekt »super pristanišča«, ki ga snuje Unicredit. Župani so si bili edini, da je povezava s Tržičem vsaj toliko pomembna kot tista z Novo Gorico; vsi trije so izjavili, da so vedno spodbujali sodelovanje s tržičkim območjem, »drugi«, med katerimi je bil omenjen nedanji deželnji odbornik Gianpiero Fasola, pa so netili »goriško-tržičko vojno«. O projektu banke Unicredit za veliko tržaško-tržičko pristanišče je Romoli povedal, da ga ne le podpira, saj vidi v tem konkrette možnosti za razvoj goriškega gospodarstva, pač pa se zanj tudi aktivno zavzema. »Obljubljeno mi je bilo, da bo v dokumentu, ki ga bodo ministrstvo, pristajališči družbe SDAG funkcijo infrastrukturnega zaledja,« je razkril župan in postregel še z eno pozitivno novico. Na vprašanje, kaj bo s krizo tovarne Carraro, je Romoli napovedal, da se odpirajo nove možnosti za zaposlitev dela odpuščenih delavcev. »Tovarna v Stražah bo obstala, v njej pa bodo obdržali le 80 delavcev na 120. Del teh bi lahko našel zaposlitev v proizvodni halih, ki jo podjetnik iz Lombardije namerava odpreti v Gorici. Podjetnik, ki ima tovarno v Laškem, naj bi zaposlil okrog 25 oseb,« je navedel Romoli.

Govor je bil tudi o ogledu nekaterih podjetij s slovenske strani meje, ki so z vlaganjem in inovacijo in raziskovanjem dosegli zavirljive rezultate. Predstavnik SKGZ-ja Aljoša Sošol je goste vprašal, ali ne menijo, da je razvoj podjetij Pipistrel iz Ajdovščine, ki si prizadeva za odprtje proizvodne hale na Rojah, Intralighting iz Mirna in Instrumentation Technologies iz Solkana omogočil tudi bolj konstruktivno politično soočanje oz. večji posluh uprav do potreb gospodarskih akterjev. Romoli je povedal, da ga bližina treh pomembnih podjetij razveseljuje. »Upam, da se bodo razvila tudi na naši strani meje. Vsekakor izključujem, da lahko župan poskrbi za nastanek takšne realnosti,« pravi Romoli. Valenti je izpostavil problem birokracije, Brancati pa je pribil: »Potrebujemo načrte v sodobno industrijo. Razveselil sem se na primer novice o gradnji centrale na biomase. Dovolj imamo razstav.«

Aleksija Ambrosi

Prizorišče nesreče pred sedežem goriške nadškofije

BUMBACA

Avtobus oplazil novogoriški avto

Mestni avtobus je včeraj dopoldne v Gorici oplazil avtomobil z novogoriško registrsko tablico in v mestnem središču se je ustvaril prometni zamašek, ki je spravil v obup številne avtomobiliste. Do prometne nesreče je prišlo pred sedežem nadškofije. Avtomobil tipa volkswagen golf bele barve je bil namenjen s Travniku proti Ulici Carducci, med potjo pa je pristavil ob robu ceste ravno pred nadškofijskim ordinariatom. V isti smeri je nekaj trenutkov zatem privozil me-

stni avtobus podjetja APT, ki je namebral prehiteti pristavljeni avtomobil in nadaljeval svojo pot proti Ulici Carducci. Iz še nepojasnjениh razlogov je med prehitovanjem avtobus oplazil avto in mu pri tem zbil sprednji odbijač, ki je obstal sredi cestišča. Zaenkrat ni še jasno, ali je voznik novogoriškega avtomobila naenkrat zapeljal naprej, ali pa je voznik avtobusa slabo ocenil razdaljo med voziloma. Kakorkoli, po trku se je na Travniku ustvarila dolga vrsta avtomobilov, vozila iz Ulice Carducci pa so preusmerjali proti Korzu Verdi. V trku se niso poškodovali ne avtomobilist in niti voznik in potniki avtobusa.

GORICA - V Ulici Garzarolli deluje mlekomat

Zdravo, okusno in cnejše

En liter surovega mleka, ki ga proizvajajo v Sovodnjah, stane en evro - Avtomat deluje dan in noč

Zdravo, okusno in cnejše. Tako je mleko, ki ga ponujajo pri novem mlekomatu, ki od prejšnjega tedna deluje pred veletrgovino Coop v Ulici Garzarolli v Gorici. Avtomat, ki je tako vzbudil zanimanje in privabil ljubitelje surovega mleka, upravlja zadruga Centro zootecnico goriziano iz Sovodenja, ki je pobudo pred časom že izpeljala v Tržiču in Trstu.

V leseni hišici v četrti Sv. Ane si bo vsakdo lahko točil sveže mleko ob katerikoli uri, saj bo mlekomat deloval dan in noč. V plastenke in steklenice, ki jih je mogoče nabaviti na kraju, lahko kupci natočijo pol litra ali liter surovega mleka. Cena je nižja kot v trgovinah, saj stane mleko pri mlekomatu en evro na liter. »Občinska uprava podpira projekte, ki zbljujejo ponudnike in uporabnike ter s tem omogočajo nižanje prehranskih kilometrov. Ob mlekomatu pri Sv. Ani bodo lahko v prihodnje postavili tudi druge,« je povedal podžupan Fabio

Gentile, ki je včeraj izrazil zadovoljstvo nad pridobitvijo. »Možnost kupovanja kakovostnega mleka po nižji ceni je še posebno dobrodošla danes, ko je iz podatkov zavoda Istat razvidno, da je tudi v Gorici prišlo do precejšnje podražitve mleka. Najnižja cena mleka v goriških trgovinah je 1,23 evra na liter, pri mlekomatu pa ga dobimo za en evro,« je še poudaril Gentile.

Predstavnik sovodenjske zadruge Devid Humar je izpostavil, da polnijo avtomat izključno s svežim mlekom krav, ki jih krmijo s senom z goriškega letališča, Marco Mansutti pa je poudaril, da bodo na začetku prihodnjega leta pri mlekomatu prodajali tudi sire in jogurte. Na včerajšnji predstavitev je bil prisoten tudi bokser Paolo Vidoz, ki že več let kupuje mleko pri Humarju. »Sveže mleko je dobro in bolj zdravo, dovolj ga je preveriti. Vedno ga kupujem za svoje sinove in sem zelo zadovoljen,« je dejal Vidoz. (Ale)

Nov mlekomat

BUMBACA

GORICA - Pred ponedeljkovim delovnim srečanjem o glasbenem šolstvu

Sodelovanje je dobrodošlo, razprava naj pove vsebino

So lahko programi Glasbene matice in SCVG Emil Komel komplementarni?

Glasbenemu šolstvu na Goriškem je posvečeno delovno srečanje, ki ga Glasbena matica prireja v ponедeljek, 22. novembra, ob 16. uri v Kinemaxu v Gorici. Okrogla miza je vključena v niz pobud ob praznovanju stoletnice Glasbene matice, ob zaključku razprave pa je ob 18.30 predvidena projekcija filma Muzika od Trsta do Trbiža. Med srečanjem bo v ospredju pozornosti delovanje goriške Glasbene matice in Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, njuni predstavniki pa bodo pojasnili, kako gledajo na prihodnost svojih ustanov in še predvsem na okrepitev sodelovanja med njima.

»Sodelovanje med Glasbeno matico in SCVG Emil Komel bi bilo nedvomno dobrodošlo; kakšno naj bo, pa upam, da bo povedala ponedeljkova razprava,« pravi predsednica šole Komel Mara Černic in pojasnjuje, da imata obe glasbeni šoli zanimive in specifične programe. »V zadnjih časih zelo dobro delamo s pianisti, ki so se uveljavili na državnih ravnih, in imamo razred harfe, po drugi strani pa tudi Glasbena matica z razvijanjem drugih programov dosegajo zelo dobre rezultate. Za nekatere instrumente in pobude bi bilo zato vredno pomisliti o združitvi moći, od česar bi imeli koristi vsi, ki kaj stavimo na glasbeno izobrazbo,« poudarja Černičeva, za katero je ponedeljkovo srečanje priložnost za izmenjavo mnenj in iskanje sinergij.

»V ponedeljek bo vsakdo predstavil svojo vizijo, svoja razmišljanja in predloge. Upam pa, da bo prišlo do pozitivnih zaključkov. Doslej smo zelo občasno prirejali skupna srečanja, vendar nismo dovolj pozorno prisluhnili drug drugemu. Nismo sedli na mizo, nismo se pogovorili o pomenu, ki ga za nas imata glasba in sploh glasbeno izobraževanje,« pojasnjuje predsednica Glasbene matice Nataša Paulin, ki je prepričana, da je prišel čas za spremembe, do katerih pa mora vsekakor priti brez prisile.

»Glasbeni šoli imava iste cilje, prenoviti glasbenega šolskega sistema pa nas sili v določene izbire, za katere se moramo odločiti s čim širšo razpravo,« poudarja Paulinova in opozarja, da bosta moralta tako Glasbena matica kot SCVG Emil Komel upoštevati določila, ki jih predvideva ministrska reforma za šolsko leto 2011-2012. »S prihodnjim šolskim letom gojenci ne bodo več mogli zaključiti svojega študija pri naših ustanovah. Zaradi tega se bomo morali posvetiti učenju otrok in mladih od 6. do 19. leta starosti, nato pa bodo morali glasbeniki nadaljevati svojo pot na akademski ravni na konservatoriju,« pravi Paulinova in poudarja, da bi bilo treba sodelovanje vzpostaviti tudi glede pobud, ki jih bo sami zelo težko izpeljati. »Ne vem, ali bomo tako mi kot SCVG Emil Komel sposobni opremiti digitalni laboratori, saj to veliko stane in je zelo zahtevno. Če bi združili moći, bi v tem primetu verjetno uspeli,« pravi Paulinova.

Da mora priti do sodelovanja med slovenskima glasbenima šolama, sta prepričana tudi profesorja David Bandelj in Manuel Figheli. Prvi poučuje na SCVG Emil Komel, drugi pa na Glasbeni matici. »Nujno je treba navezati stik in združiti moći. Začetni koraki bodo morda počasni, vsekakor pa bi bilo dobro, če bi določene pobude izpeljali skupaj. V kratkem mogoče ne gre pričakovati velikih sprememb, prej ali slej pa mora priti do skupnega koraka,« poudarja Bandelj, po drugi strani pa Figheli ugotavlja, da je bilo doslej sodelovanja med ustanovama bolj malo. »Sam poučujem harmoniko, toda ne vem, kaj se dogaja v razredu harmonike na SCVG Emil Komel,« pojasnjuje Figheli, ki je prepričan, da je sodelovanje edina pot za zvišanje kakovosti obeh glasbenih šol. »Za začetek bi lahko prirejali skupna srečanja ali nastope, ki bi lahko bili tudi internega značaja. Zelo zanimivo bi bilo skupaj prirediti tak »masterclass« v okviru katerega bi k nam prišli učit in predavat profesorji in glasbeniki, ki so uveljavljeni na mednarodni ravni,« pojasnjuje Figheli in poudarja, da je treba sodelovanje razširiti tudi čez mejo. »V Sloveniji stalno prirejajo seminarje in izobraževalna srečanja; bolj pogosto bi se jih morali udeleževati, saj je ta edini način, da bi razsirili svoja obzorja,« poudarja Figheli.

Danjal Radetič

Lekcija harmonike pri Glasbeni matici

Mladi gojenci SCVG Emil Komel

BUMBACA

POKRAJINA - Kmalu nov kazalnik za podeljevanje prispevkov za odpravo škode po divjadi

Več denarja za Gorico in Trst

Pokrajinska uprava namestila svetlobne odbojnike na 128 kilometrov svojih cest - Lovci povečali odstrel merjascev v Podgori

Goriška in tržaška pokrajina bosta prejeli več denarja za odpravo škode po divjadi. Na zadnjem zasedanju omizja krajevnih avtonomij so namreč na predlog goriške pokrajinske odbornice Mare Černic med kriterije za porazdelitev denarja vključili nov kazalnik, ki upošteva razmerje odstreljenih divij živali in velikost območja, kjer je do odstrela prišlo.

»Dosedno sta bili goriška in tržaška pokrajina oškodovani zaradi njune omejene zemljepisne velikosti, na podlagi novega kazalnika pa bo prišlo do prerazporeditve sredstev med pokrajinami. Goriška pokrajina bo

prejela za eno tretjino več sredstev, tržaška pa

bo svojo finančno dotacijo celo podvojila,« pravi Mara Černic in pojasnjuje, da je v skladu za odpravo škode zaradi divjadi skupno petsto tisoč evrov letno. Vključitev

novega kazalnika med kriterije za porazdelitev sredstev mora potrditi deželni odbor, sicer pa Černičeva pojasnjuje, da je pred

nekaj tedni glede te tematike prišlo do srečanja z deželnim odbornikom Claudiom Violinom. »Pri iskanju stika z odbornikom nam je pomagal deželni svetnik Igor Gabrovec, ki spremembni kazalnikov pa so spodbudili predstavniki Kmečke zveze in kmetije, ki jim merjasci na Krasu in v Brdih pov-

zročajo zelo veliko škodo,« razlaga Mara Černic, ki se je pred nekaj dnevi stestala tudi z briškimi lovci. »Svojcas sem lovce prosila, naj bodo bolj prisotni v bližini Gorice, to pa so tudi dejansko storili. Od 6. do 31. oktobra so v briškem lovskem okraju uplenili 38 merjascev, od katerih jih je bilo kar 11 uplenjenih v Podgori,« razlaga Černičeva in pojasnjuje, da so drugih 11 merjascev uplenili v Ločniku, 6 v Pevmi, 4 v Števerjanu in po tri v Mošu in na Jazbinah.

Pokrajina je sicer v zadnjih tednih izpeljala še eno pobudo, ki zadeva divje živali oz. varnost v cestnem prometu. »Na dva tisoč stebričkov ob 128 kilometrih pokrajinskih cest smo namestili svetlobne odbojnike, ki odvračajo živali od nočnega prečkanja cestišča, ko mimo privozijo avtomobili,« pravi Mara Černic. Svetlobne odbojnike so med drugim namestili tudi na pokrajinske ceste med Pevmo in Števerjanom, med Devetaki in Selcami, med Zagrajem in Sovodnjem. »Svetlobne odbojnike bi bilo treba namestiti tudi ob cesti v Grojni, s katero pa upravlja goriška občina, in cesti za Mošem, za katero je pristojna dežela,« ugotavlja Černičeva in pojasnjuje, da je pokrajina v namestitev svetlobnih odbojnnikov vložila 11.000 evrov. (dr)

Svetlobni odbojniki odvračajo divje živali od nočnega prečkanja cest

BUMBACA

TRŽIČ - Aretirali romunski par

S klonirano kartico kupovala televizor

Izbrala sta si lep 40-palčni televizor, ko sta ga nameravala plačati, pa nekaj ni bilo v redu s kreditno kartico. Prodajalec je večkrat poskusil unovčiti plačilo, a mu ni nikakor uspelo, tako da je posumil v veljavnost kartice in nato obvestil sile javnega reda. Na kraj so prišli policisti tržaškega komisariata in ugotovili, da je bila kreditna kartica klonirana. Zaradi tega so nataknili lisice mlademu romunskemu paru, in sicer 20-letni ženski in 30-letnemu moškemu. Dogodek se je pripetil v začetku novembra, nato pa so policisti sprožili obsežno preiskovalno akcijo.

Romunska državljana sta name-

ravala kupiti LED-televizor, vreden okrog tisoč evrov, policisti pa so med preiskavo ugotovili, da je pred kratkim dvojica poskusila kupiti še dva prenosna računalnika in tri predvajalnike iPod, ki so bili skupno vredni nekaj tisoč evrov. V naknadnem preiskovalnem delu so policisti ugotovili, da sta romunska državljana posedovala več kloniranih kreditnih kartic, ki sta jih uporabili za svoje nakupe v številnih trgovinah Furlanije-Julijske-krajine, Tridentinskega in Južne tirolske. Moškega so z obožbo goljufije in ponarejanja kreditnih kartic prepeljali v goriški zapor, žensko pa v tržaškega.

GORICA - Nova računalniška storitev

Odslej tudi preko spleteta vložitev prošnje za potni list

Sprejemali bodo naročila za odvzem prstnih odtisov

Policija uvaja novo računalniško storitev, s katero se želi približati državljanom. Odslej bo tako preko spleteta mogoče začeti postopek za vložitev prošnje za pridobitev elektronskega potnega lista. Na notranjem ministerstvu so namreč razvili nov računalniški program, s katerim so poenostavili postopek za izdajo elektronskega potnega lista. Interesenti morajo odpreti spletno stran www.passaportonline.policiadistato.it, kjer morajo v okenu vpisati svoje ime, priimek, datum rojstva in bivališče. Na spletni strani se bo mogoče naročiti tudi na

odvzem prstnih odtisov. Vpisati bo treba dan in uro, nato pa se bo treba odpraviti v goriško kvesturo ali pa na policijski komisariat v Tržiču. Vsak uporabnik bo preko spleteta lahko vložil največ pet prošenj za izdajo potnih listov, v družini s šestimi člani bosta zato morali vložiti prošnje dve osebi.

Datum naročila bo mogoče tudi spremenjati; pred določitvijo novega termina bo vsekakor treba izbrisati že izbranega. Kdor na domu nima dostopa v svetovni splet, bo lahko vložil prošnjo v matičnem uradu občine, v kateri ima bivališče.

GORICA - Lokali

Nočni hrup odganja goste hotela

»Vprašanje predčasnega zaprtja hotelov se nas žal neposredno tiče. Problem nočnega hrupa nas je namreč že močno oškodoval. Na spletu so nas nekateri gostje ožigali kot hotel s hrupnimi sobami, kar negativno vpliva na rezervacije.« Tako je povedal Boris Visintin, direktor goriškega Best Western - Palace hotela, ki z zaskrbljenočnost gleda na predlog župana Ettoreja Romolija o morebitnem preklicu t.i. sklepa proti nočnemu hrupu. Hotel na Korzu Italia je ena izmed štirih ustanov, ki so včeraj naslovile na goriškega prvega občana, na prefekturo in na kvesturo pismo, v katerem zahtevajo soudeležbo pri navedenih pogajanjih med občinsko upravo in upravitelji nočnih lokalov. Ob upravi hotela bi svoje stališče v zvezi z nočnim hrupom radi izrazili tudi odbor Civis iz Ulice Crispis, goriško pokrajinsko nepremičninsko združenje in zveza malih lastnikov nepremičnin iz Gorice.

Visintin je povedal, da se je njihov problem pojavi maja lani, ko so nasproti hotela ponovno odprli bar Morocco. »Razumem stališče upraviteljev lokalov, ki skušajo privabiti čim več gostov, upoštevati pa je treba tudi naše potrebe in pravice gostov, ki pri nas prenočujejo in ki si po določeni uri želijo miru. Problem smo sprva skušali urediti po prijateljski poti, besede pa niso zaledje. Nekaj krat se je tudi zgodilo, da so z glasbo nadaljevali čez 2. uro po poledni. Zahvaljujem se silam javnega reda, ki so nam v teh primerih bile vedno ob strani,« je povedal Visintin, ki ne izključuje, da bo hotel naposled ubral sodno pot. (Ale)

NOVA GORICA - Arčon na sestanku v Ljubljani

Vila Rafut ni več naprodaj, obeta se prenos na občino

Arčon predlagal, da se vila brezplačno prenese na lokalno skupnost - Nadaljnji pogovori v prihodnjih mesecih

»Vila Rafut ni več naprodaj,« je po vedal novogoriški župan Matej Arčon po sestanku z Mitjem Valičem, generalnim direktorjem Direktorata za investicije na ministru za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo v Ljubljani. Novogoriška občina in omenjeno ministrstvo sta dosegla načelni dogovor glede bodoče usode vile: Arčon je v Ljubljani predlagal, da se vila brezplačno prenese na lokalno skupnost. Pogovori in nadaljnja usklajevanja se bodo nadaljevali v začetku prihodnjega leta.

Vilo Rafut je omenjeno ministrstvo že pred časom začelo prodajati za dober milijon evrov. V tem času se je oglasilo tudi nekaj ponudnikov z nezavezujočimi ponudbami. Mestna občina Nova Gorica ima predkupno pravico za vilo in zgornji del parka, medtem ko je spodnji del parka že v njeni lasti. Ko smo o tem v začetku novembra spraševali tedanjega župana Mirka Brulca, je povedal, da se je občinska uprava s pristojnimi zgodil pogovarjala okrog uveljavljanja predkupne pravice, da pa bo to odločitev nove občinske uprave in novega župana. V začetku tega tedna je novi župan Ma-

tej Arčon povedal, da je občina že uveljavljala predkupno pravico za vilo, in sicer septembra letos. Z ministrstva je tako te dni prišla ponudba za odkup, vendar je Arčon napovedal, da je ne bo sprejel, in dodal, da namenava na sestanku s pristojnimi v Ljubljani predlagati možnost brezplačnega prenosa objekta na lokalno skupnost. Po četrtekovem sestanku je torej jasno, da občina ne bo uveljavljala predkupne pravice na tem objektu, bi pa ob prenosu Vile Rafut na lokalno skupnost prevzela obveznosti, ki izhajajo iz njenе obnove, uporabe in upravljanja. Prek Regijske razvojne agencije naj bi občina poskala tudi možnosti pridobivanja evropskih sredstev za revitalizacijo objekta, tako po vsebinski kot finančni plati, obe strani pa bosta preucili pravne podlage in pogoje za izvedbo te pobude.

Z ministrstvom se bodo pogovarjali tudi o možnosti parcelacije zemljišč, tako bi občina lahko odkupila še zgornji del parka. »Najbolj pomembno je, da je prodaja ustavljena in da je interes pri ministrstvu, da se vila prenese na lokalno skupnost. Mislim, da gre za velik uspeh,« pravi župan Matej Arčon. (km)

GORIŠKA BRDA - Trikilometrska trasa

Učna pot po sledeh Alojza Gradnika

Informativna tabla na začetku Gradnikove poti

FOTO K.M.

Vila Rafut je eden najlepših primerov neoislandske kulture v Evropi

FOTO K.M.

Konec meseca čiščenje bregov Vipave

Na območju sovodenjske občine se bo 29. novembra začelo čiščenje bregov reke Vipave. Za poseg so se na deželi odločili, potem ko je Vipava septembra prestopila svoje bregove in poplavila nekaj hiš v Rupi in Gabrijah. Dela je odredil deželní oddelnik za civilno zaščito Riccardo Riccardi, posegi pa bodo zaobjeli sečnjo drevja in grmičevja, ki je zaraslo strugo in brezine reke Vipave.

Za uresničitev posega bo po vsej verjetnosti treba poseči in odstraniti rastlinje na bregovih, ki so v zasebni lasti. Zaradi tega so iz uradov sovodenjske občine že odpisali pisno obvestilo lastnikom zemljišč, ki zdaj morajo odgovoriti občini in pisno pooblaščiti podjetje Edilalpi iz kraja Arta Terme, da lahko stopi na njihova zemljišča. Ob zaključku posega bodo delavci podjetja Edilalpi naložili les zunaj dosegajocega površja voda, kjer bo na razpolago lastnikom zemljišč.

PRVAČINA - Prireditev o aleksandrinkah

Spomin nanje je še živ

Odprli dokumentarno razstavo - Župan Matej Arčon predlagal spremembo »hiške« v muzej

Prvačina v Vipavski dolini je znana tudi po tem, da je bila bolj kot drugi kraji na Goriškem zaznamovana s pojavom svojevrstnega vala izseljevanja, ki mu pravimo aleksandrinke. V spomin na dekleta in žene, ki so v prvi polovici prejšnjega stoletja odhajale v Egipt, da bi se tam zaposlike, so pred kakim letom odprli manjšo razstavno sobo v hiši blizu vaške cerkve. Pred petimi leti je nastalo tudi zelo delavno kulturno društvo, ki želi ohraniti dedičino aleksandrink. V soboto je bilo v Prvačini praznično in veselo, saj je omenjeno društvo pripravilo občuteno in prisrčno prireditev z naslovom »Skoraj pozabljenje«, pod katerim se skrivajo zgodbe pogumnih deklet in žena, ki so žrtvovale svojo mladost, da bi z zaslženim denarjem izvlekle iz bede sebe in družine.

Prireditev je potekala na trgu sredi vasi, in sicer na stopnišču, ki pelje h cerkvi. Z lepo slovensko pesmijo je nastopil moški pevski zbor Lijak 1883 z Vogrskoga, pobudo, ki je sovpadal z odprtjem dokumentarne razstave, pa so pozdravili nov novogoriški župan Matej Arčon, ravnatelj Goriškega muzeja Andrej Malnič ter Daša Kopričec, kot predstavnica Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani. Vsi trije so se poahlvalno izrazili o društvu in o prizadevanjih, ki jih vlagajo v hraničev zgodovinski spomin na poglavje aleksandrink, ki nekoliko tonilo v pozorenjeni v zavesti slehernega vaščana Prvačine in okoliških vasi. Na koncu so

Prireditev na stopnišču sredi Prvačine

FOTO VIP

kupa tako imenovane »hiške«, ki naj bi se spremenila v pravi manjši muzej.

Zgodbe o aleksandrinkah in o pripravah na zelo lepo urejeno razstavo so pripovedovali nekatere članice društva. Prav iz njihovih pripovedi je bilo občutiti, kako močno je pojav aleksandrink zavest, ki ga je za priložnost pripravil domači vinogradnik, tudi sam potomec aleksandrink. (vip)

Aretirali 27-letnika

Karabinjerji iz Tržiča so aretirali 27-letnega Marcella Solazza, delavca v ladjevnosti, ki je po rodu iz Apulije. Do aretacije je prišlo v okviru obsežne operacije, ki so jo sile javnega reda izvedle med Kalabrijo, Abruci in drugimi italijanskimi deželami. Solazza naj bi bil vključen v kriminalno združbo, ki je preprodajala drogo.

Zaščita mladoletnikov

Danes bodo na sedežu goriškega zdravstvenega podjetja podpisali sporazum za zaščito mladoletnikov v sodnih postopkih.

V petek Romoli pri Arčonu

Prvo uradno srečanje med novogoriškim županom Matejem Arčonom, ki je funkcijo nastopil pred dobrim tednom, in goriškim županom Ettorejem Romolijem bo v petek, 26. novembra, na sedežu novogoriške občine. Arčon se bo z gostom pogovarjal o možnostih za krepitev sodelovanja. (km)

Gorica na spletu

Fundacija Goriške hranilnice je v okviru razpisa Giovanidee nagradila kulturno združenje MAS, ki se je prijavila s spletnim portalom www.goriziabube.it.

Proti vsem mafijam

Danes ob 17. uri bo na Trgu Falcone Borrellino v Tržiču pobuda »Contro tutte le mafie« (Proti vsem mafijam). Prebiral bo besedila in delili informativni material.

Danes praznik dreves

Goriška zveza Legambiente bo danes preredila praznik dreves, v okviru katerega bodo med 10. in 12. uro sadili drevesa pri novi bolnišnici. Za informacije pokličite na tel. 340-0012185.

Posvet o disleksiji

Na goriški pokrajini zbirajo prijave za udeležbo na posvetu o problemih dojemanja in disleksiji. Na posvetu, ki bo 1. decembra na pokrajini, bodo spregovorili izvenčenci iz cele Italije.

Združitev Italije na Goriškem

Danes ob 10. uri bo na sedežu Fundacije Goriške hranilnice posvet o učinkih procesa združitve Italije na goriško stvarnost. Z moderatorko Dálio Vodice se bodo pogovarjali zgodovinarji Georg Meyer, Roberto Spazzali, Franco Cecotti in Giulio Mellinato. Prireja združenje èStoria.

GORICA - O_Persuasioni

Anna Kanakis predstavlja knjigo

Popoldne srečanje o moških in koncert tria iz Trsta

V današnjem programu Ex Bor derjevje praznika kulture »O_Persuasioni« izstopa srečanje s filmsko igralko Anno Kanakis, ki se je letos preizkusila tudi kot pisateljica. Tako bo drevi ob 20.45 v deželnem avditoriju v Gorici predstavila svojo knjigo »Sei così mia quando dormi«. Odlomke bo prebirala Mariolina De Feo.

Že ob 17. uri bo v avditoriju srečanje z naslovom »Obiettivo maschio!«, med katerim bosta spregovorili novinarki Arianna Chielo in Nadia Busato, ki svoje članke pišeta za revije Grazia, Playboy Italia in Leiweb. Ob 18.45 bo nastopil tržaški glasbeni trio Anna Garato, ki bo

ANNA
KANAKIS

predstavil svojo zadnjo zgoščenko Come il re di un paese piovoso.« Trio sestavljajo pevka Alessandra Chiurro, rogit Flavio Davanzo in pianistka Anna Garano.

informacije po tel. 0481-532317 in 0481-630057.

VOBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 23. in 24. novembra, ob 20.45 »Oblivion Show«; 25. novembra ob 20.45 koncert polifoničnega zboru iz Rude; informacije po tel. 0481-790470.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA na Trgu Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici bo danes, 20. novembra, ob 10.30 in 16. uri (Goriški vrtljak) Polonca Kovač: »Zelišča male čarownice«, gostovanje Lutkovnega gledališča Maribor; ob 10.30 gledališka igralka z Nevenko Vraničič: »Psiček in muca«; predprodaja in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 27. novembra »Acqua«, nastopa gledališka skupina KUD Dolomiti - Dobrova; 9. januarja 2011 ob 16. uri »Dan oddih«, nastopa GD Kontrada - Kanal; 29. januarja 2011 ob 20. uri premiera; 30. januarja ob 17. uri »Zbeži od žene«, nastopa dramski odsek PD Štandrez; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD: gledališču Verdi v Gorici: v soboto, 27. novembra, ob 20.30 »Oblivion show«; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI bo v sredo, 24. novembra, ob 20.45 koncert »Briganti emigranti« Eugenia Bennata; informacije po tel. 0481-383327 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRAĐIŠČU bo v ponedeljek, 22. novembra, ob 21. uri »Testimoni«, igrajo Giampiero Ingrassia, Cesare Bocci in Giovanni Vettorazzo; informacije blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU v sredo, 1. decembra, »Spirito allegro«, igrajo Corrado Tedeschi, Debora Caprioglio in Marioletta Bider;

Kam po bencin

Danes in jutri bodo na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b
ERG - Ul. Brig. Re, na državni cesti 56 km 33+

TRŽIČ

ESSO - Ul. Boito 64

API - Ul. Grado

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 25/a

ERG - Ul. Aquileia 35

FOLJAN-REDIPULJA

TOTAL - Ul. Pietro Micca 15

ŠLOVREMC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ

ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN

SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Razstave

STALNA RAZSTAVA GLASBIL sodobne izdelave z naslovom »Theatrum Instrumentorum« je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10. in 19. uro; informacije na www.comune.gorizia.it.

V GALERIJI A. KOŠIČ (Raštel 5-7/Travniku 62) v Gorici (vhod skozi trgovino obutev Kosič) je na ogled razstava akvarelov in olij Andreja Kosiča od torka do sobote med 9. in 12.30 ter med 15. in 19.30.

V GALERIJI FRNAŽA v Novi Gorici bo do 26. novembra na ogled razstava slik »Zahodi sonca« Miroslava Ivankovića.

V GALERIJI ARS na Travniku v Gorici je na ogled razstava Deziderija Švarje z naslovom »Nenapisana pisma...«.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU je na ogled razstava del Dore Bassi; do 21. novembra od četrtka do sobote med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

OB 70. LETNICI KLAVDIJA PALČIČA bo v Kulturnem domu v Gorici odprtje raz-

stave »Pripovedna prehajanja« v ponedeljek, 22. novembra, ob 18. uri.

V GALERIJI DORE BASSI v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici bo od 24. novembra do 8. decembra razstavljal Davide Garbuggio in od 28. decembra do 12. januarja 2011 bo razstavljal Alessandra Bernardis; od ponedeljka do sobote med 10. in 12. ter med 16. in 19. uro, informacije po tel. 0481-383287-383297, www.comune.gorizia.it, urp@comune.gorizia.it.

V VEČNAMENSKEM CENTRU v Ul. Baiamonti v Gorici bo v sredo, 24. novembra, ob 16. uri odprtje prodajne razstave izdelkov udeležencev laboratorijskih centrov CISI in ANFASS iz Gorice. Razstava bo odprta v sredo, 24. novembra, od 16. do 20. ure, v četrtek in petek, 25. in 26. novembra, od 9. do 19. ure ter v soboto, 27. novembra, od 9. do 17. ure.

GORIŠKA ARHEOLOŠKA SKUPINA (posta@goriziano.org, www.goriziano.org) prireja voden ogled razstave »Munch e lo spirito del Nord - Scandinaavia nel secondo Ottocento« v vilji Manin v Passarianu v nedeljo, 9. januarja 2011; informacije in rezervacije do 25. novembra po tel. 348-7606976 (med 14. in 18. uro).

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava koroškega umetnika Gustava Ja

V GALERIJI MARIA DI IORIA v državnih knjižnicih v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Stefano d'Ungheria, fondatore dello Stato e Apostolo della nazione«; do 28. januarja 2011 z brezplačnim vstopom od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava fotografij filmskih zvezd med 30. in 50. leti Artura Gherga; do 31. januarja 2011.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIE GORIŠKE HRANILNICE

v Ul. Carducci 2 v Gorici je ob stoletnici smrti Carla Michelstaedterja na ogled razstava »Far di se stesso fiamma«; do 27. februarja 2011 od torka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro. Vsako soboto bo ob 17. uri brezplačni voden ogled, ob nedeljah bosta brezplačna vodena ogleda dva, ob 11. in 17. uri.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 18.40 - 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 16.15 »Oceani« (digital 3D); 17.50 - 20.10 - 22.10 »Una vita tranquilla«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Stanno tutti bene«; 22.10 »Ti presento un amico«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 18.15 - 20.15 - 22.15 »Saw 3D« (digital 3D).

Dvorana 3: 16.00 - 18.40 - 21.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 4: 17.15 - 20.00 »Un marito di troppo«; 22.10 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 »Stanno tutti bene«; 22.00 »Unstoppable - Fuori controllo«.

Razstave

STALNA RAZSTAVA GLASBIL sodobne izdelave z naslovom »Theatrum Instrumentorum« je na ogled v dvorani deželnih stanov goriškega gradu od torka do nedelje med 10. in 19. uro; informacije na www.comune.gorizia.it.

V GALERIJI A. KOŠIČ (Raštel 5-7/Travniku 62) v Gorici (vhod skozi trgovino obutev Kosič) je na ogled razstava akvarelov in olij Andreja Kosiča od torka do sobote med 9. in 12.30 ter med 15. in 19.30.

V GALERIJI FRNAŽA v Novi Gorici bo do 26. novembra na ogled razstava slik »Zahodi sonca« Miroslava Ivankovića.

V GALERIJI ARS na Travniku v Gorici je na ogled razstava Deziderija Švarje z naslovom »Nenapisana pisma...«.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU je na ogled razstava del Dore Bassi; do 21. novembra od četrtka do sobote med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

OB 70. LETNICI KLAVDIJA PALČIČA bo v Kulturnem domu v Gorici odprtje raz-

stave »Pripovedna prehajanja« v ponedeljek, 22. novembra, ob 18. uri.

V GALERIJI DORE BASSI v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici bo od 24. novembra do 8. decembra razstavljal Davide Garbuggio in od 28. decembra do 12. januarja 2011 bo razstavljal Alessandra Bernardis; od ponedeljka do sobote med 10. in 12. ter med 16. in 19. uro, informacije po tel. 0481-383287-383297, www.comune.gorizia.it, urp@comune.gorizia.it.

V VEČNAMENSKEM CENTRU v Ul. Baiamonti v Gorici bo v sredo, 24. novembra, ob 16. uri odprtje prodajne razstave izdelkov udeležencev laboratorijskih centrov CISI in ANFASS iz Gorice. Razstava bo odprta v sredo, 24. novembra, od 16. do 20. ure, v četrtek in petek, 25. in 26. novembra, od 9. do 19. ure ter v soboto, 27. novembra, od 9. do 17. ure.

GORIŠKA ARHEOLOŠKA SKUPINA (posta@goriziano.org, www.goriziano.org) prireja voden ogled razstave »Munch e lo spirito del Nord - Scandinaavia nel secondo Ottocento« v vilji Manin v Passarianu v nedeljo, 9. januarja 2011; informacije in rezervacije do 25. novembra po tel. 348-7606976 (med 14. in 18. uro).

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava koroškega umetnika Gustava Ja

V GALERIJI MARIA DI IORIA v državnih knjižnicih v Krminu, ob 11. uri v knjižnici v Tržiču in ob 15. uri v knjižnici v Zagradu.

V POKRAJINSKIH MUZEJIH v goriškem grajskem naselju je na ogled razstava fotografij filmskih zvezd med 30. in 50. leti Artura Gherga; do 31. januarja 2011.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH FUNDACIE GORIŠKE HRANILNICE

v Ul. Carducci 2 v Gorici je ob stoletnici smrti Carla Michelstaedterja na ogled razstava »Far di se stesso fiamma«; do 27. februarja 2011 od torka do petka med 10. uri na Trgu Virgilija, nato pa bodo izletniki obiskali izvira Hublja in Vipave, arheološko najdišče in muzej v Ajdovščini, rimske ostaline v Hrušici in Vipavski križ. Poleg krajevnih vodilcev bodo izletniki spremljali direktor revije Straße Andrea Bellavite, predsednik društva Jadro Karlo Mucci in Alessandro Astone. Izlet stane 50 evrov, cena pa vključuje prevoz, kosilo in vstopnino za muzeje. Vpise zbirajo v turističnem uradu CTS v Ulici Diaz v Gorici (tel. 0481-82273).

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI v sredo, 24. novembra, ob 20.15 bo koncert skupine Feedback; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava koroškega umetnika Gustava Ja

V GALERIJI ARS na Travniku v Gorici je na ogled razstava Deziderija Švarje z naslovom »Nenapisana pisma...«.

V MUZEJU TERITORIJA V KRMINU je na ogled razstava del Dore Bassi; do 21. novembra od četrtka do sobote med 16. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 19. uro.

OB 70. LETNICI KLAVDIJA PALČIČA bo v Kulturnem domu v Gorici odprtje raz-

stave »Pripovedna prehajanja« v ponedeljek, 22. novembra, ob 18. uri.

SLOVENIJA TA TEDEN

Najvišji sodniki kot branjevke

VOJKO FLEGAR

Še malo, pa bo slovensko vrhovno sodišče praznovalo prvo obletnico. Ne prav slavno: konec februarja prihodnje leto bo namreč minilo leto dni, kar nima predsednika, temveč le »poslovodeč« predsednico. In čeprav je pravosodni minister Aleš Zalar nedavno v parlament spet poslal predlog za izvolitev predsednika, ni izključeno, da bo tudi ta poskus izbire prvega sodnika v državi spodeljetel. Celo prav verjetno je.

Prvi kandidat, ki se je v začetku letošnjega leta prijavil na razpis pravosodnega ministra, je obtičal že v situ svojih kolegov vrhovnih sodnikov, prav tako pa ni dobil pravzaprav nujne podpore sodnega sveta. Drugemu kandidatu, dotedanju podpredsedniku vrhovnega sodišča, je šlo nekoliko bolje. Dobil je podporo sodnega sveta, čeprav ne tudi »posvetovalne« podpore občnega zборa vrhovnih sodnikov. Minister Zalar formalno takoj maja letos ni imel formalnega razloga, da ga ne predlaga poslancem v izvolitev, bilo pa je očitno, da je to storil s precej težkim srcem. Razmerje političnih sil kandidatu ni bilo naklonjeno, pri čemer pa je bilo očitno, da je opozicija kandidatu naklonjena (in kandidat svetovnonazorsko bliže njej), vladna koalicija pa ne; samo ministrova stranka je iz »lojalnosti« napovedala podporo predlogu. S komaj tretjino glasov vseh poslancev se je bil nato tudi ta kandidat za predsednika vrhovnega sodišča nadzadnje prisiljen poslovit.

Zdaj je, kot rečeno, v parlamentu še tretji predlog. Tokratni kandidat, nekdanji sodnik koprskega sodišča Branko Masleša, je v »predhodnem postopku« dobil podporo tako vrhovnih

sodnikov kot sodnega sveta. A še preden je pravosodni minister Zalar predlog poslal na poslanske klopi, so se v javnosti na kandidatov račun pojavili očitki in obtožbe na račun njegovega dela in obnašanja pred dvajsetimi in več leti. Masleša da je bil, če strnem bistvo teh očitkov, ob neki prilnosti, ko je bil kot preiskovalni sodnik poklican na kraj dejanja, izrazil navdušenje nad tančnim strehom v celo, s katerim je obmejni stražar vojske nekdanje Jugoslavije ubil človeka, ki je ilegalno prečkal mejo z Italijo, v dneh osamosvojitvene vojne (junija leta 1990) pa da je govoril o tem, da bo jugoslovansko letalstvo z bombarji zasul Slovenijo.

Vse obtožbe je Masleša odločno zanikal in jih označil za izmišljotine, vendar to opozicije ni prepričalo. Tako bolj, ker o primernosti kandidata za predsednika vrhovnega sodišča pomislekov ni javno izrazil kdorsobi, ampak eden izmed – ustavnih sodnikov. In za njim še eden od vrhovnih sodnikov. Odločitev pravosodnega ministra, da kandidata navzlic temu predlaga za predsednika vrhovnega sodišča pa je opoziciji le še bolj razvredila in ko se je Masleša kot kandidat pojavil pred pristojnim parlamentarnim odborom (ki ga je nazadnje z glasovi koaličniških poslancev potrdil), je bilo že slišati napovedi interpelacije proti ministru Zalarju, če predloga ne bo umaknil.

A kot da to, da člani najvišjih sodnih organov javno obračunavajo med seboj, še ne bi bilo dovolj, sta se z notarsko overjenimi izjavami oglašili še dve priči iz tistih časov. Nekdanji tožilec in zapisničarka koprskega sodišča pa trdita prav nasprotno kot ustavnii in

vrhovni sodnik. Masleša da se je ob ogledu kraja dejanja zgrozil nad ubojem človeka, ki je hotel prečkat mejo, svoje ogorčenje pa da je izrazil tudi prisotnemu častniku jugoslovanske vojske.

Po teh pričevanjih je opozicija svoje zahteve ta teden navidezno omili in bi od pravosodnega ministra rada le še začasni umik predloga za imenovanje do razjasnitve okoliščin, če da so državljeni zmedeni, ker ne morejo vedeti, komu lahko verjamejo, za državo pa je pomembno, da ima vrhovno sodišče predsednika brez sence dvoma. Sliši se vladino in konstruktivno, a gre bolj za pridobivanje časa oziroma poskus podaljšanja začasnega vodstva na vrhovnem sodišču. Na to kaže tudi predlog, da bi v »korist resnice« vlada zaprosila za vpogled v italijanske arhive in v dokumente jugoslovanske vojske, ki so (predvidoma) v arhivu Srbije, kar pa bi kajpak zahvaloval precej časa, v najboljšem primeru verjetno nekaj mesecov.

O izvolitvi Masleše bodo poslanci predvidoma vendarle odločali prihodnji teden, kajti minister Zalar je opoziciji odvrnil, da je zdaj »gospodar postopka parlamenta«, on sam pa je svojo nalogo opravil s tem, ko je predlog za imenovanje poslal poslancem in ga matičnemu parlamentarnemu odboru obravalo. Navzlic temu, da je bila večina odbornikov zanj, pa Masleša ne more biti gotov, da bo izvoljen, saj v smiselnost njegove izvolitve dvomijo tudi nekateri poslanci vladne koalicije. Prepriči in zmerljivke med najvišjimi sodniki ter politizacija funkcije predsednika vrhovnega sodišča pa zaupanju državljanov v pravno državo že dolej niso koristili.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Biti otrok danes

Danes so se mnogi spomnili, zlasti s prireditvami, da je 20. november proglašen za mednarodni dan otrokovih pravic. Če se ne spuščamo v primerjavo o tem, kaj to pomeni za našo »napredno« družbo in kaj za države v razvoju ali za manj razvite predele sveta, kjer otrok ne uživa nobenih pravic, lahko brez posebnih statistik ugotovimo, da je nekoč je pomenilo biti otrok vse nekaj drugega kot danes.

Tisti, ki postajamo v naši družbi in v našem času stari starši lahko sami ugotovimo, da smo v svojem otroštvu doživljali čudovit in spokojen čas. Igrali smo se, jedli, spali in v novem dnevu vse to ponovili v nekem zaporedju in urejenem načinu življenja, v neke vrsti rutine, ki so jo odrasli le redkodaj prekršili. Nekateri obujajo spomine, da ni bilo tega na razpolago ali onega, da ni bilo materialnih dobrin, da smo »verbalni« čevlje od starejših bratov in bratrancev, da smo morali vse pojesti s krožnico (saj ni bilo denarja!), vendar je bil smisel za skupnost, za solidarnost, za pripadnost takrat veliko trdnejši.

V 21. stoletju je vse drugače. Današnji otroci niso prejeli v dedičino sreče in umirjenost, ki so ju izkuse prejšnje generacije. Čas mnogim zabriše spomine, tako da se nekateri starši v stari starši danes ne spominjajo več tistega umirjenega načina otroškega življenja, ki smo ga bili vajeni še pred nekaj desetletji. Pobabilo so, kako je videti, ko sanjari o vsem, blaženo neveden o tem, kako se v resnici vrti svet in koliko slabega premore, na dneve, ko je bilo poletje vedno sončno, ko so se igrali skrivalnice in druge otroške igre brez prigajanja vse do večera. Danes se zdi, kakor da bi si starši zadali naloga, da sodobnemu otroku ne bodo dopustili biti otrok.

Tudi sami so nekakšna žrtev sodobnega sveta in sodobne družbe, ki nas navaja, naj stremino le za zaslужkom, uspehom in prestižem. Zdi se, da brez vso-kodnevne naporne službe ne moreš biti poklicno uspešen. Po nekakšni naravni nujni priganjajo na podoben način tudi svoje otroke, naj ne izgubljajo časa za nekristino početje in naj bodo rajše produktivni. Pozabili so, kako lepo je bilo brezskrbno otroško sanjanje. Za tem so namreč izkusili marsikaj, naučili so se, kaj je dobro in kaj ni, kaj je prav in kaj ni. Te in podobne izkušnje pa so jih skoraj usodno usmerile v eno samo dimenzijo razmišljanja: storilnost in uspešnost. (Izjeme so seveda vedno mogoče!)

Navadno si vsi starši želijo, da bi bili njihovi sinovi in hčere brez napake: da bi merili k visokim ciljem, trdo delali in vlagali v delo čedalje več napora, da bi bili najboljši, najuspešnejši. Zdi se, kakor da si danes nihče ne želi več čisto normalnega otroka. Novi »nadotrok« naj bi obiskoval šolo, bil najboljši v razredu, se hitro vrnil domov, se potopil v domače naloge, za tem utrjeval znanje iz šolskih knjig, nato letel v glasbeno šolo, likovni krožek, k zboru, tenisu, odbojki, karateju, košarki in še na številne druge krale, kjer otroka učijo katerekoli veštine, ki je temu svetu znana.

Po možnosti naj bo pri vsem otrok izredno uspešen.

Morebiti bi taki starši spoznali, če bi se močno zamislili, da obravnavajo svoje otroke le kot stroje in robote, ker si ne želijo omahljivec ali takih otrok, ki bi jih bilo treba tolažiti. Poleg tega ne verjamejo, da bi se njihovi otroci lahko učili iz svojih napak, iz svojih izkušenj, pač pa so prepričani, da jim je za to dovolj, če jim starši nakažejo, katere nap-

ke so storili oni sami in se jim je treba izogniti. Taki starši ne stojojo otroku ob strani, ko je potrebno, da mu pomagajo spet na noge, pač pa zahtevajo od svojih otrok, da sledijo strogi rutini, ki so si jo zamislili sami za otroka že skoraj od njegovega rojstva da-lje, da bi iz njega naredili v življenju uspešnega človeka.

Tako se nekoliko zapostavljajo individualnost, izražanje samega sebe, ustvarjalnost, uveljavljanje lastne otrokove želje, da bi se ukvarjal z dejavnostjo, ki si jo je sam izbral, da bi se pustolovsko podal v neznan, kjer bi se moral znati sam. Navzemanje znanja v šoli postane golo tekmovanje za oceno, mnogi (tisti, ki si to lahko privoščijo) izbirajo v ta namen najbolj prestižne šole, ne glede na tako ali drugačno otrokovo resnično nagnjenost.

So tudi starši, ki sprejemajo otrokove uspehe, kakor če bi ti bili njih lastni, ne izgubijo priložnosti, da bi drugim naštevali vse čudovite uspehe svojega otroka, da bi le vsem dali vedeti, kako njihov otrok pobira vse nagrade in prva mesta. Tako ni nič čudnega, če se znajo prevečkrat celo elegantno znesti nad starši otrok, ki niso tako »prestižni«. Trdno oporo prejemajo pri tem od sredstev javnega obveščanja, ki poudarjajo pozitivnost tistih otrok, ki žanjejo vse nagrade, svetujejo, kako naj se še naprej uspešno bojujejo proti stresu, kako naj se učijo in kdaj, da bodo »prvi«. Starši pa pozabljo, da v svojem lastnem otroštvu še niso imeli 24 ur na dan na razpolago vse vrste telekomunikacijskih kanalov z milijoni informacij.

Zdi se, kakor da bi se svet zaklel, da ne bo pustil otrokom biti otroci. Že od mladih nog naj nosijo svojo odgovornost v storilnostni družbi. Ni dovolj, da otrok raste, pač pa je važna informacija, kako hitro bo zrasel in koliko nas bo to stalo?

Toda vemo, da je prav vsak otrok na svoj način za nekaj nadarjen in zato ga moramo tudi primerno podpirati. Ne smemo dovoliti, da bi postalno naše, 21. stoletje usodno za otroke. Seveda nihče ne zahteva, da bi hčerko učili »Daj gospe Guštin lepo rokico!«, kot nekoč... Vendar je nekaj primernega obnašanja staršev do otrok, otrok do staršev in drugih ljudi, kljub modernosti našega časa, še vedno potrebno; in to kljub starševski poklicni zavzetosti, usmerjenosti in pomajkanju časa ter brezbriznosti do ostalih.

Na osnovna pravila higiene ne smemo nikakor pozabiti, zlasti kar se tiče umivanja rok že v zelo zgodnjem otroštvu, čeprav se zdi, da izhajajo iz starega veka. Hranjenje ni igrala v je zato primerno, da se držimo osnovnih pravil lepega vedenja in otroka učimo, naj pri mizi sedi, dokler poteka obed. Učimo otroka, naj vedno pogleda v oči sogovornika. Reči »prosim« in »hvala« je pravzaprav dolžnost tudi za majhne otroke. Tudi majhen otrok mora spoznati, da kod sme in kaj mora spoštovati v odnosu do staršev, bratov in sester, sošolcev in drugih ljudi. Spoštuje naj vsa živa bitja. Zelo majhen otrok se mora tudi naučiti razlikovati med »tvoje« in »moje«. Zagotovo se je marsikaj spremenilo v času, vendar so poleg »prestiža« in »uspeha« pomembne stvari, ki jih ne smemo spregledati, tudi v sodobnih razmerah »biti otrok«. (jec)

PARIZ - Danes okrogla miza o slovenski fotografiji

Slovenski umetniki in galerije na 14. sejmu Paris Photo

Fotografski sejem Paris Photo bo svoja vrata zaprl jutri

ANSA

V pariškem razstavišču Le Carrousel du Louvre te dni poteka fotografski sejem Paris Photo. V središču letnje izdaje je Srednja Evropa. Ob madžarskih, poljskih, čeških in slovaških se predstavljajo tudi ljubljanski galeriji Fotografija in Photon, Javni zavod P.A.R.A.S.I.T.E. ter nekaj slovenskih ustvarjalcev na področju fotografije in videa.

V sekcijsi »Statement«, z katero je dela izbrala v Parizu, živeča slovenska kuratkarka Nataša Petrešin-Bachelez, je po udarek na mladih umetnikih in hibridnih praksah, ki presegajo koncept klasične dvodimenzionalne fotografije. Tak je de-nimo Uroš Abram s serijo »Made in me«, kjer je fotograf za camero obscuro uporabil svoja usta. Selektorica je želela izpostaviti še dokumentarni značaj fotografije, ki ga ta dobiva od 70. let dalje in mednarodno prehajanje umetnikov iz države v državo, o čemer priča v Pragi živeča Slovenka Aleksandra Vajd, ki jo razstavlja galerija iz Krakova. V omenjeni sekcijsi razstavlja tudi obe slovenski galeriji.

Galerija Fotografija predstavlja Tanjo Verlak s serijo Zoo, ki je metafora o omejenosti in nesvobodi. Roman Uranjek sku-paj s Stojanom Kerblerjem prilepi irwinovske križe na izložbe kot ilustracijo religije potrošništva, Jane Štravs se poslužuje moderno fotografije in apokaliptične namene, Igor Andjelič pa si pris-

Danes bo v okviru sejma okrogla miza, posvečena slovenski fotografiji. Vodila jo bo Petrešin-Bachelez, sodelovali pa bodo Gržiničeva, Vajdova in Sluga. Sejem se bo zaključil jutri.

KOLESARSTVO - Slovo Petra Wrolicha, najboljšega slovenskega športnika z avstrijske Koroške

»Končal sem na nivoju ... lige prvakov«

Petkratni udeleženec Tour de France bo odslej organizator velikih športnih manifestacij po celi svetu

CELOVEC – Kolesar Peter »Paco« Wrolich (36), eden najuspešnejših, če ne najuspešnejši slovenski zamejski športnik iz Avstrije, je končal svojo skoraj 12-let trajajočo kariero kot profesionalen športnik. Odločitev o svojem umiku je sporočil na novinarski konferenci v Celovcu, padla pa je že v Avstraliji oktobra letos, ko se je kot član avstrijske reprezentance udeležil svetovnega prvenstva v cestni dirki v Geelongu. Takrat si je za spomin na svojo zadnjo dirko kot profesionalec tudi vzel startno številko, ki jo je včeraj prinesel sabo na tiskovno konferenco. Petkratni udeleženec najprestižnejše dirke na svetu Tour de France, dveh olimpijskih iger ter številnih svetovnih prvenstev, nazadnje oktobra letos v Avstraliji, je svojo odločitev utemeljil s spoznanjem, da je treba kariero končati še na visokem nivoju. »Končal sem mojo kariero v ligi prvakov na področju kolesarstva, v Pro-tour, in ne v drugi ali celo tretji,« je v pogovoru za naš dnevnik dejal »Paco« Wrolich, ki je zadnje desetletje s svojimi uspehi uspešno promoviral slovenski šport na Koroškem po celi svetu.

Njegovi največji uspehi v 12-letni karieri kot kolesar-profesionalec so bili dru-

Loški kolesar-profesionalec Peter »Paco« Wrolich s svojo zadnjo startno številko iz svetovnega prvenstva oktobra letos v Geelongu v Avstraliji

Ivan Lukan

go etapno mesto na Tour de France 2005 v Toursu, etapna zmaga na dirki po ameriški zvezni državi Georgia 2008 še pred Armstrongom, Leipheimerjem itd., zmaga v skupnem seštevku na dirki po Avstraliji,

ji, Sun Tour 2001, ter zmaga na enodnevni klasiku Okoli Kölna 2002. Na klasični dirki Milano – San Remo je nastopil kar 11-krat!

Hkrati s svojim umikom kot aktiven

športnik je Peter Wrolich, doma iz Loč ob Baškem, jezeru, sprejel atraktivno ponudbo mednarodne prireditvene agencije »Star events« iz Monaca, ki mu zagotavlja perspektivno dejavnost na področju organizacije in izvedbe vrhunskih športnih dogodkov po celi svetu. »Z delom sem že začel. Izvir, da se sedaj uveljavim kot organizator in prireditelj velikih športnih eventov po svetu, je velik,« je dejal Wrolich.

Kot je na tiskovni konferenci še posudaril, bo postal predsednik kolesarske zveze na avstrijskem Koroškem, s katerim ima velike načrte in kateri se bo sedaj lahko še bolj posvetil.

»Deželo Koroško bom spet premaknil v središče športne pozornosti ne samo v Avstriji, temveč v celotnem prostoru Alpe-Jadran,« je še napovedal Wrolich, ki je odločitev o koncu svoje aktivne športne kariere – kot je sam dejal – sprejel »s težkim srcem, a s pogledom na bodočnost.«

Ob tem se je posebej zahvalil svoji ženi, svoji družini, svojim prijateljem in tudi medijem, ki so ga skozi vsa leta spremljali in podprtli na njegovi uspešni športni poti.

Ivan Lukan

Fak »Slovenec«

Zgodba o prestopu Hrvata Jakova Faka v slovensko biatlonsko reprezentanco je dobila epilog. Triindvajsetletni biatlonec, ki je na OI v Vancouveru osvojil bronasto kolajno, je naposled prejel soglasje Hrvaške biatlonske zveze, da lahko nastopa za Slovenijo. Hrvati so sprva zahtevali kar 100.000 evrov odškodnine, naposled so se dogovorili o obliki sodelovanja, s katerim naj bi mladi hrvaški biatlonci dobili v Sloveniji boljše razmere za razvoj in trening. Fak je zagrozil s koncem kariere, če mu matična zveza ne bi dovolila prestopa. »Fak je bil že dve leti enakovreden član naše ekipe. Videli smo ga kot svojega člana,« je povedal trener slovenskih biatloncev Uroš Velepec. Pridobila bo tudi slovenska štafeta.

Derbi kroga

Tržaški rokometni klub Pallamano Trieste bo danes v dvorani na Čarboli gostil Pressano, s katerim deli prvo mesto na lestvici A1-lige. Začetek ob 18.30.

Nagrajevanje

V dvorani Saturnia na Pomorski poti v Trstu bo jutri nagrajevanje 42. Barcolane. Začetek ob 10. uri.

Začetek

V švedskem kraju Gallivare se danes začenja svetovni pokal v smučarskem teku. V prosti tehniki se bodo ženske pomerile na razdalji 10 km (ob 10.45), moški pa na razdalji 15 km. Nastopila bo tudi Petra Majdič.

KOŠARKA

Premagljiva La Fortezza

Prekinili pogodbo z Lenardonom

Tržaški AcegasAps je pred jutrišnjim tekmo proti ekipo La Fortezza iz Recanatija včeraj sporazumno prekinil pogodbo s košarkarjem Simonejem Lenardonom, ki ga takoj jutri ne bo na parketu.

Na papirju ima AcegasAps tokrat lahko nalogo: ekipa iz Recanatija, ki trenutno z Osimom deli zadnje mesto na lestvici, ima eno samo zmago v osmih srečanjih. Novinec v ligi je svoje doslej nesrečno prvenstvo začel na najslabši način: na prvi domači tekmi je namreč odpovedala naprava za merjenje časa in društvo ni imelo nadomestne naprave. Klub začasnemu vodstvu je ekipa torej izgubila z 0:20. V nadaljevanju je Recanatij zmagal le enkrat, in sicer proti Rivi del Garda na domačih tleh v 6.kolu. Kot po italijanski navadi je za vse grehe plačal trener Marsigliani, heroj dveh zaporednih napredovanj, ki so ga med tednom zamenjali z Robertom Russom, ki je v zadnjih letih vodil razne ekipe v tej kategoriji (lani je bil v Molfetti).

Ekipa ni na papirju tako slaba, saj ima nekaj izkušenih igralcev: tržaški gledalci se mogoče spomnijo argentinskega centra Marcela Dipa (205 cm), ki je v sezoni 2007/08 igral v Gorici; več let pa je v Legadue igral tudi organizator igre Davide Parente (187 cm), ki dosegla letos skoraj 11 točk na tekmu. Malo več kot 10 pa jih beleži Attilio Pierini (krilo-center, 201 cm, osmo sezono v Recanatiju), podobno kot drugi Argentinec v ekipi, Oscar Alberto Chiaramello (198 cm), ki je več let igral v Legadue, eno sezono z Montegranarom pa tudi v najvišji ligi. Najboljši strellec je bek Mei (185 cm, dober strellec trojek, povprečno 14 točk na tekmu), ki kot Parente prihaja iz Montecatinija, ki je letos razpustil ekipo. Pred tremi kolji je ekipo dopolnil še organizator Roberto Fossati, ki je v prejšnjem stoletju eno sezono tudi igral s Pavio v najvišji ligi, več let v Trentu, lani pa s San Severom napredoval v Legadue. Ekipa dopolnjujeta še krilo Pedernzini (198 cm, povprečno 9,5 točk na tekmo) in bek Silvestrucci (186 cm).

Tržašani so seveda favoriti, tudi glede na večji doprinos klopi, nikakor pa ne smejo podcenjevati nasprotnika, ki se je večkrat dobro upiral tudi bolj kotiranim nasprotnikom.

Predvidevanja za zmago: AcegasAps 90%, La Fortezza Recanati 10% (Marko Oblak)

NOGOMET - Danes ob 18. uri v Rimu

Udinese na preizkušnji

Roma bo pokazala, ali je Guidolinovo moštvo res v formi - Benitez nima več dosti popravnih izpitov

Po porazu v mestnem derbiju se je začel Benitezov stolček pošteno majati. V naslednjih dneh bo Inter pred dvema odločilnima tekmmama najprej v prvenstvu in nato še v ligi prvakov. Predsednik Mortatti, ki ni bil prav nič zadovoljen z zadnjimi nastopi ekipe - in decembra bi se želel prvič v zgodbolini okititi z naslovom svetovnega klubskega prvaka - bo torej čez nekaj dni odločil o bodočnosti španškega trenerja. Benitez doslej ni pripravljen s svojimi izbirami, čeprav so ekipo močno omejevale številne poškodbe.

Inter bo igrал jutri v popoldanskih urah v Veroni in bo že vedel za končni izid Milana, ki bi lahko bil po današnji tekmi že devet točk pred njim. Črnomodri bodo odšli v Verono brez osmih pomembnih igralcev, med temi so tudi Milito, Chivu in Maicon. Kot zadnji se je na seznamu poškodovanih znašel Coutinho, tako da so trenerjevi apeli, naj se ekipo januarja okrepi, celo upravičeni. A bo Benitez takrat še Interjev trener? Jutri bo Inter igral z dvema napadalcem (ob Eto'ju še Pandev); za njima bo španski strateg v postavo vključil Sneijderja, ki se z zadnjimi bledimi nastopi vse bolj oddaljuje od zlate žoge, čeprav bi si za prejšnjo sezono najbrž ravno na najbolj zasluzil to nagrado.

ROMA DREVI PROTI UDINESEJU - Nekako v isti situaciji na lestvici kot Inter sta tudi Roma in Juventus. Rainierjevi varovanci bodo igrali že drevi ob 18.uri na Olimpiku. V gosta prihaja Udinese, ki je po gladki zmagi nad Leccejem v res dobrem trenutku forme. A tudi Roma je že preveč oddaljena od vrha, da bi se lahko pred domačim občinstvom zadovoljila s točko. Čeprav je Totti proti Juventusu dosegel prvi gol v letošnjem prvenstvu, bo tokrat Rainieri dal prednost Borriellu, medtem ko naj bi kapetan igral v ligi prvakov. Pri Udineusu nimajo teh težav, tako da lahko Guidolin izbira postavo brez kakih potrebuje po kroženju igralcev. Trenutno sta najbolj v formi Floro Flores in Di Natale.

Juventus odhaja v Genovo, kjer bo že ubi kosaša igral proti Genoi. Sicer v prejšnjih dneh se je poškodoval Amauri, a Delneri lahko znova računa na Krašča, ki bi lahko bil odločilen proti ekipi, ki

ravnou po pasovih nasprotniku prepupa precešnjo svobodo. Sicer nov trener Ballardini je že vnesel določene taktične spremembe v primerjavi s predhodnikom Gasperinijem. Toni je za njegovo igro zelo pomemben, v napadu pa naj bi mu pomagala Rudolf in Mesto.

IBRA ALI GILA? - Današnja večerna tekma med Milanom in Fiorentino je tudi dvoboj med dvema izrednima napadalcema. Sicer so značilnosti Ibrahimovića in Gilardina različne. Prvi nedvomno veliko več sodeluje s soigralci, medtem ko Gilardino bolj spominja na Inzaghija. Smrtonosen v kazenskem prostoru, a je igralec, ki običajno pretežno čaka na predložke proti sredini kazenskega prostora. Fiorentina lahko povzroči ne-malo težav Milenu, pozor zlasti na Var-gasu, ki bi lahko na levi strani spravil v težave Antoninija. Medtem je Ronaldinho

opozoril nase, ker so ga zalotili ob dveh ponoči, ko je še krožil po mestu. Seveda bodo tej tekmi z zanimanjem sledili v taboru Lazia, ki bo jutri zaposlen v Parmi. Domači trener Marino je prejšnji teden nekoliko zadrhal, a domalega poraza si ne more privoščiti. Reja s postavo nima težav, saj so na razpolago vsi najboljši.

NAPOLI ZA VEČERJO - Spored

zaključuje jutrišnja večerna tekma med

Napolijem in Bologno. Bo Emilijancem

zadostoval Di Vaio za osvojitev točke na vročem San Paolu?

FANTANOGOMET - Bologna ni

ma ravno učinkovitega napada, tako da

bilo primerno v vratih zaupati De Sanc-

tisu in v obrambi še Cannavaru (oba Na-

poli). Obrambno vrsto lahko dopolnijo

Zebina (Brescia), Silvestre in Terlizzi (oba

Catania). Na sredini bi lahko Daniele

Conti (Cagliari) z golum prinesel dodat-

ne točke, kar velja tudi za Iličića (Palermo) in Gubertija (Sampdoria). Tokrat ni tekme, za katero lahko vnaprej napovedujemo pravo točo golov. Morda Maxi Lopez (Catania), znova Miccoli (Palermo) in Pazzini (Sampdoria) so lahko primerne izbira, saj Bari, Cesena in Lecce nimajo vrhunskih obrambnih vrst.

NAŠA NAPOVED - Danes (ob 18.00) Roma - Udinese 1:2 (1 - 50%, X - 30%, 2 - 20%), (ob 20.45) Milan - Fiorentina 2:2 (55%, 30%, 15%); jutri (ob 12.30) Genoa - Juventus 1:1 (30%, 30%, 40%), (ob 15.00) Brescia - Cagliari 1:1 (35%, 35%, 30%), Catania - Bari 2:1 (40%, 35%, 25%), Cesena - Palermo 1:2 (25%, 45%, 30%), Chievo - Inter 0:2 (25%, 30%, 45%), Lecce - Sampdoria 1:1 (30%, 40%, 30%), Parma - Lazio 1:1 (35%, 30%, 35%), (ob 20.45) Napoli - Bologna 2:1 (45%, 30%, 25%). (I.F.)

NAŠ POGOVOR - Gružijec Kakhaber Kaladze

»Rojeni smo za nogomet«

Abhazija za nas ostaja del naše države - Tudi pri Genoi se potegujemo za zgornji del lestvice

Gružijski kapetan Kakhaber, ali Kakha, Kaladze je bil bo tekmi proti Sloveniji na koprski Bonifiki, kot večina od klubov »zdresiranih« nogometnikov, redkobeseden. 32-letni nogometnik Genoe, ki je med letoma 2001 in 2010 zbral pri Milanu 194 nastopov, je takole ocenil gruzijski in slovenski nastop: »Igrali smo kar dobro, čeprav je treba priznati, da je igrala Slovenija bolje. Oni so igrali na svetovnem prvenstvu in so odlična ekipa. Naši napadniki so bili spretni in so izkoristili dve napaki v obrambi.«

Gružija ima nogometno tradicijo. Ekipa Dinamo Tbilisi, pri kateri ste začel svojo nogometno pot, je kar dva-krat osvojila državni naslov v nekdajni Sovjetski zvezi.

Gružijski smo rojeni za nogomet. Veliko rojakov igra v najboljših evropskih prvenstvih.

Tudi o 18-letnem reprezentantu Janu Ananidzeju bomo bržkone še slišali govoriti.

Jano igra pri moskovskem Spartaku in je bil najmlajši igralec, ki je zabil gol v ruskem prvenstvu.

Ali se redno vračate v domovino? Kakšno je stanje po vojni z Rusijo?

Doma sem iz Samtredie, mesta na zahodu Gružije. Zdaj

se je situacija nekoliko normalizirala, čeprav je še občutiti napetost.

V bližini vašega rojstnega mesta je tudi Abhazija, ki je zdaj samostojna država.

Abhazija se je odcepila oziroma so jo zasedle ruske enote. Za nas ostaja del naše države.

Pri Milanu ste igrali kar devet sezona.

To so bila nepozabna leta. Še vedno se rad vračam v Milan, kjer imam veliko prijateljev. Milanu moram res biti hvalažen. Z njim sem osvojil številne lovorce

NOGOMET - V jutrišnjem 12. krogu D-lige

V Montecchii Maggiore Kras Repen za kontinuiteto

Trener Marino Kragelj ima pripravljeni dve varianti, z ali brez vratarja Contenta

DEŽELNE LIGE Vesna proti nekdanjemu trenerju

PROMOCIJSKA LIGA - V promocijski ligi bo kriška Vesna (12 točk) jutri na domači zelenici gostila Lumignacco (16), ki ga vodi lanski Vesnin trener Roberto Veneziano. Prav zaradi tega bo dvobojo še bolj občuten. Trener Andrea Massai napoveduje borbeno tekmo: »Lumignacco ima dober napad. Napadelec Dessi je doslej dosegel 7 golov, Scarbolo pa šest.« Pri Vesni ne bodo igrali Leone, Pernorio in Peter Carli. Sodil bo Venturini iz Tolmeča. Juventina bo jutri, brez diskvalificiranega Favera, gostovala v Lauzaccu. Union 91 ima dve točki manj (14) od Juventine, ki je v sredo izenačila (2:2) na zaostali tekmi proti Martignacu. Rdeče-beli še ne igrajo prepričljivo, tako da ima trener Tomizza kar nekaj razlogov za zaskrbljenost. Če se Juventina želi še naprej boriti za najvišje mesto na lestvici, jutri ne sme izgubiti. Sodil bo Pordenončan Giordano.

1. AMATERSKA LIGA - Vitulčevi Sovodenjci bodo v Turjaku igrali z nekoliko okrnjeno postavo. Odsotna bosta Komic in Nasser. Milenković ta teden zaradi vročine ni treniral, Ferluga pa je bil odsonet zaradi službenih obveznosti. »Zadnjevrščeni Turriaco (5 točk op. ur.) je v zadnjih dveh krogih izgubil, vseeno pa je trd oreh. Ne smemo jih podcenjevati,« je opozoril predsednik Zdravko Kuštrin. Sodil bo Tržačan Cova. Primorec (17 točk) bo jutri igral v Gorici. Azzurra, pri kateri igra slovenski nogometni Matej Ferletič, ima deset točk, prav govorovo pa bo trd oreh za ekipo trebenskega društva.

2. AMATERSKA LIGA - Od ekip naših društev bo le Breg (10 točk) igral doma. Brežani bodo v Dolini gostili Sant'Andrea San Vito (5). Za ekipo trenerja Dina Tommasija je zmaga tokrat imperativ. Sodil bo Tržačan De Marinis. Zarja Gaja (13) bo v gosteh proti Montebellu Don Boscu (13) igrala s precej okrnjeno postavo. Goran Križmančič bo zaradi diskvalifikacije prisilno miroval kar štiri kroge. Odsotni bodo še: Bernobi, Mihelčič, Segulin, Vito in Ivo Križmančič. Trener Lacalamita bo imel težave v obrambni vrsti. Sodil bo Tržačan Camber. Težave s poškodbami imajo tudi pri prosekem Primorju (13). Jutri v Fiumicelu (4) ne bo Siccidi, Tommasija, Pauletica in Kapuna. Pri Primorju že nekaj dni trenirata nekdanja Primorčeva igralca Leghissa in Udina. »Iščemo nadomestitve, saj bodo nekateri igralci bržkone odšli. Nekaterim smo dali 'ultimo' do konca meseca. Ne potrebujemo igralcev, ki jim ni mar za naše društvo,« je bil oster predsednik Roberto Zuppin. Sodil bo Zampieri iz Latisane.

3. AMATERSKA LIGA - V Doberdob bo prišel goriški Audax (12 točk), ki je solidna in mlada ekipa. Trener Cristofaro ne bo imel na razpolago Calabreseja, Gobba, Černeja in Radetiča. Okrevat pa je Alessandro Kobal. Mladost je v zadnjem krogu izenačila s Torrejem. »Če želimo obdržati stik z vrhom, moramo jutri zmagati,« je dejal spremjevalec Ezzio Bressan.

Zmaga proti Unionu Quintu mora biti za Kras Repen Koimpex le uvod v daljšo serijo pozitivnih izidov. »Če bomo v nedeljo proti Montecchii Maggiore izgubili in bomo igrali slabbo, bo ves trud, ki smo ga doslej vložili zaman,« je opozoril Krasov trener Marino Kragelj. Ekipa repenskega društva bo jutri gostovala v Montecchii Maggiore (Montécio v lokalnem narečju), v pokrajini Vicenza. Gostitelji so s 7 točkami zadnji na lestvici skupaj z Montebelluno in Torviscosa. Rdeče-beli pa imajo le štiri točke več.

Montecchio je v zadnjem krogu s 3:0 izgubil proti Montebelluni, pred tem pa je na domačem igrišču iztrgal točko Pordenonu (0:0). Trener Kragelj je prepričan, da bo Montecchio na domačem igrišču zelo trd oreh. Ekipa iz Veneti je doma enkrat zmagala in trikrat igrala neodločeno. »Ponoviti moramo igro, ki smo jo pokazali proti Unionu Quintu. Igrati bo treba zelo zbrano in borbeno. Igrische bo bržkone blatno, kar gre na roko gostiteljem. Mi smo bolj tehnična ekipa,« je dejal Kragelj in še dodal: »Po informacijah, ki sem jih prejel, je Montecchio zelo soliden na levem krilu.«

Krasovcev je ta teden na treningih precej oviral dež. »Trenirali smo v mehjih normalne. Kljub dežju so se fantje potrudili. Po pravici rečeno nisem še odločil, koga bom v nedeljo poslal na igrišče,« je priznal Kragelj. »Vratar Contento je lažje poškodovan, tako da obstajata dve varianti: če bo Contento okreval, bo on igral v vrati in na igrišče bom poslal mladega D'Agnola. Če bo v vrati igral mladi Dovier, pa

Gabriele Giacomi je bil v nedeljo proti Unionu Quintu med boljšimi na igrišču. V ozadju Daniel Tomizza

bom na sredini igrišča zaupal Božiču,« razmišla Kragelj, ki ne bo imel na razpolago diskvalificiranega Cipracce. Na klopi ne bo niti kaznovanega pomognega trenerja Valterja Ridolfija. Na jutrišnji tekmi v Montecchii Maggiore bo sodil Alessandro Bertazzoli iz Chiarija pri Brescii.

Po TV Treviso-Venezia

Tekma 12. kroga bo že danes ob 14. uri v Trevisu, kjer bo gostovala prouvovrščena Venezia. Tekmo bodo neposredno prenašali po brezplačnem satelitskem kanalu Rai Sport 1.

GORICA - Predstavitev ekip Olympie

Odbojkarska kovačnica

Del članstva na včerajšnji predstavitev

BUMBACA

Predsednik Sfiligoj, levo Andrej Vogrič

BUMBACA

Slovenski športni center Mirka Špacapania se je včeraj v večernih urah predstavil v belo modrih odenkih. Na parketu so se predstavili vsi odbojkari in odbojkarice športnega združenja Olympia. Sedemdeset igralcev in igralk (kar 73 % je mladoletnih) je porazdeljenih v pet delovnih skupin, nastopajo pa v petih mladinskih in dveh članskih prvenstvih v goriški pokrajini in v deželi. Skupno bodo letos odigrali 132 tekem. Odbojkarske ekipne so sicer samo del dejavnosti goriškega kluba, ki steje 181 aktivnih članov.

Edina ženska ekipa Olympia K2 sport je že začela z nastopi v prvenstvu U14, sponzor Terpin. Decembra bodo s svojimi nastopi začeli tudi odbojkari, ki bodo igrali v 1. divizi (sponzor Andrej Terpin).

Za razvijanje in kvalitetno delo skrbijo trenerji Zoran Jerončič, Ivan Markič, Meta Okroglič, Rajko Petrejan in Andrej Terpin.

Predstavitev, ki jo je vodil športni di-

rektor Andrej Vogrič s pomočjo Maje Devetak, je bila tudi priložnost za zahvalo vsem,

ki omogočajo in podpirajo njihovo dejavnost.

Vogrič je tudi omenil vse dosežke, ki so jih lani dosegli mladi odbojkarji: nekateri so bili člani pokrajinskih in deželnih reprezentanc, ekipa U14 pa je nastopila na državnem finalu, isti fantje pa so s šolo Trinko osvojili tudi 3. mesto na šolskem državnem finalu letos oktobra.

Prisotne je pozdravil tudi predsednik klubu Gregor Sfiligoj, ki se je zaustavil predvsem pri kompleksnosti upravljanja društva – čeprav je amatersko – in povabil vsakogar, ki bi rad pomagal, naj se jim pridruži.

Predstavitev so prisostvovali deželni svetnik Igor Gabrovec, podpredsednik ZSSDI Livio Rožič, odbornica goriške odbojkarske zveze Maria Grazia Moratti, predsednik deželne odbojkarske zveze Duiilio Bunello, tajnik SSK Damjan Terpin in Walter Bandelj, podpredsednik SSO za Gorico.

Posnetek predstavitev (posnela je Damiana Češčut) bo objavljen na spletni strani deželne odbojkarske zveze. (V.S.)

NAMIZNI TENIS

Lisa Ridolfi za državno reprezentanco

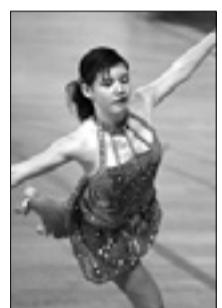

Trud in predvsem dobrni nastopi nabrežinske namiznoteniške igralke Lisa Ridolfi (intervjuvali smo je pred kratkim), ki igra za milanskega prvoligaša Sandonatese, je bil poplačan z vpoklicem v žensko državno člansko reprezentanco, ki jo vodi Csilla Batorfi. Ridolfijeve je pri »azzurrah« nadmoestila Nikoleto Stefanovo (Castelgoffredo), ki je zbolela. Poleg Ridolfijeve bosta italijanski dres oblekli še Debora Vivarelli (Castelgoffredo) in Elisa Trott (Alto Sebino). »Azzurre« bodo od pondeljka do srede gostovale v kraju Eger pri Budimpešti na Madžarskem, kjer bodo v torek v okviru evropske lige narodov (ELN) igrale proti Madžarski. »Zame je to res lepo zadodčenje. Letos sem res veliko napredovala, tako da je nastop z reprezentanco zaslužen,« je bila vesela Lisa Ridolfi, ki bo v sredo praznovala 22 let. Lisa, kot smo že poročali, je bila pred časom že na poskusnih treningih reprezentance, s katero pa še ni igrala na uradnih tekmacah. Ridolfijeve je bila vpoklicana tudi za tekmo ELN 4. januarja proti Hrvaški. Na lestvici v skupini A s 5 točkami vodila Italija in Romunija. Hrvaška in Madžarska pa imata točko manj. (jng)

KOTALKANJE

Metka Kuk se je izkazala

V Gradišču se je pred dnevi odvijala mednarodna kotalkarska tekma AICS za Memorial Fabio Paulin. Na stopilo je 18 društev iz Italije in Slovenije. V kategoriji kadetinj se je Metka Kuk (Aquila Biancorose) uvrstila na 3. mesto, kar predstavlja zanjo zelo lep uspeh, saj nastopa v zahtevni konkurenči starejših tekmic.

BALINANJE

Nepričakovani poraz

V drugem krogu balinarksega prvenstva C lige je Portuale nepričakovano gladko z 12:6 podlegel Triestini, danes pa se bo podal na gostovanje k nevarnemu Fiumicellu. Vrhunsko predstavo sta v bližanju in obveznem zbijanju pokazala Bonin in Sancin. Slednji je v predzadnjem obratu kot tolkač izboljil kar 6 točk, na žalost pa je v zadnjem približal le 2 krogli in takoj bil na koncu za točko prekratek (27:28). Prvi točki je svoji ekipi tudi tokrat priboril Skupek v tehničnem zbijanju (9:3). Med posamezniki je bil tokrat uspešen Sancin (13:4), ki se je na najboljši način oddolžil Boninu za začetni poraz. Uspešno je svojo nalogo opravila tudi trojka v postavi Micheli, Zocco in Bubola (13:1).

Med tednom se je sestala balinarkska komisija pri ZSSDI in določila datum zimskih tekmovanj. Prvo bo na sporednu 2. decembra, ko bo na vrsti društvene trojke. Trinajstega in 14. januarja 2011 bodo spet trojke, 17. in 18. februarja društvene dvojke, 24. in 25. marca dvojke, 14. in 15. aprila četverke.

KOŠARKA - Jadran Qubik drevi na Opčinah proti Coneglianu

Agresivni novinec bo pravi preizkusni kamen

Conegliano zmagal v zadnjih treh nastopih - Vatovec: »Prepričani moramo biti v svoje sposobnosti«

Matteo Marusić je v osmih krogih dosegel 80 točk (55 % za 2 točki in 78 % pri prostih metih), zbral 24 skokov (19 v obrambi in 5 v napadu) in tri blokade, pridobil 6 in izgubil 13 žog

KROMA

Jadran Qubik caffè bo danes pred prvim zrelostnim izpitom: na Opčine prihaja Conegliano, ki je direkten konkurent za obstanek. V Jadranovem taboru se pomembnega srečanja proti novincu v ligi – lani je Conegliano osvojil prvenstvo deželne C2-lige v Venetu – dobro zavedajo in želijo brezpojno zmagati.

Trener Walter Vatovec meni, da od-sotnosti ne smejo pogojevati njihovega nastopa: »Prepričani moramo biti v svoje sposobnosti in vsak mora igrati maksimalno.« Na parketu ne bo Christiana Slavca, spet pa je vprašljiv nastop Lucia Tomasinija, ki zaradi poškodbe cel teden ni treniral. Trener je z opravljenim delom na treningih le delno zadovoljen, saj težko trenirajo, če niso v popolni postavi.

V openski Polisportivi se bosta ob 20.30 pomerili ekipi, ki imata povsem

drugačni zgodbi: Jadran želi po treh zaporednih porazih reagirati, Conegliano pa je v polnem zagonu, saj je v zadnjih treh krogih osvojil tri zmage. V domači dvorani je premagal San Daniele in Venezio z dvema točkama naskoka, zmago pa si je priigral obakrat v zadnjih sekundah; na gostovanju pri Codroipo pa je dve točki osvojil potem, ko je še ob začetku zadnje četrtnice zaostajal za 25 točk. Gre za maldo in homogeno ekipo, ki igra agresivno in potrežljivo ter nima izrazitih strelcev. Režiser na igrišču je mladi Niko Dal Pos (letnik 1991), najboljši posameznik v ekipi pa je Massimiliano Cinganotto (letnik 1988) – povprečno dosega 13,6 točk na tekmo. V ekipi izstopa tudi Matto Polacco (200 cm, letnik 1980).

Sodnika bosta Sergio Figus in Luca Degano.

DEŽELNE LIGE - Drevi v Dolini

Derbi kroga

Breg proti UBC - Na 1. maj prihaja Portogruaro

V osmem krogu deželne košarkarske C-lige bosta, zanimivo, Bor Radenska (4 točke) in Breg (10) drevi ob 20.30 prekržala orožje z nasprotnikoma, ki sta se pomerila med seboj v sredo v zaostalem srečanju. Videnski UBC (10) je na tekmi, ki so jo bili preložili zaradi vpoklica Portogruarovega mladincu Cimana v državno mladinsko reprezentanco, premagal Venete z 68:63. Furlani bodo nočoj gostovali v Dolini, Portogruaro (6) pa na Prvem maju.

Breg se bo torej spoprijel z moštvom, ki deli z njim in še z drugimi štirimi petekami začasno vodstvo na lestvici. Na derbiju kroga bosta sodnika Toldo in Verardo iz Pordenona. Prva violina Videmčanov je nedvomno izkušeni krilni center Rovere, ki je bil na primer v zaostali tekmi odločilen s 24 točkami. Sploh pa gre za zelo uigrano in rutinirano postavo, v kateri so posebej nevarni na zunanjih položajih tudi veteran Rosso, play-makerja Bordignon in Generale ter mladi Gambaro. Kraščevci varovanci so vsekakor tudi nočoj favoriti za zmago, čeprav med tednom zaradi nekaterih odsotnosti niso trenirali najbolje. Imajo pa kljub temu vse možnosti, da ob primerni zbranosti tekmece premagajo. Ves teden sta manjkala Visciani, ki si je proti Miljam zvil glezenj in njegova prisotnost je zato v dvomu, ter mladi Schillani, ki je bolhal za gripo in bo le sedel na klopi.

D-liga: sinoči Kontovel - Villesse 70:46

NIKO ŠTOKEĽ

KROMA

dansko dvobojo proti novincu v ligi, ki je lani v polfinalu play-offa D-lige izločil Kontovelce. Poleg že omenjenega talentiranega pordenonskega braniča letnika 1993 so nosilci igre moštva trenerja Fantina (kot igralec je dolgo let nastopal v A-ligi) v glavnem izkušeni možje, in sicer play-makerja Munarona in Zorzi, branilec Sgorlon, krila Chiesurin, Grion in Pizzuti ter argentinski center Pezzini. Gre v vsakem primeru za zelo neugodno postavo, ki razpolaga z veliko enakovrednimi igralci in si je po negotovem začetku (tudi zaradi poškodb stebrov Griona in Pezzinija) že precej opomogla. Varovanci trenerja Popoviča so med tednom trenirali kompletni in dokaj intenzivno, v sredo so odigrali tudi korištno pripravljalno tekmo proti četrtoligašu Santosu. Na igrišče bi lahko drevi prvič v tem prvenstvu stopili tudi dolgoletni kapetan Niko Štokelj. Sodnika na tekmi bosta Fabris iz Mosta in Barile iz Ronka.

D-liga: sinoči Kontovel - Villesse 70:46

ODBOJKA - Danes v deželnih ligah brez moških ekip Sloge

Zadnja možnost za Val

VBU morajo nujno premagati - Slogašice bi lahko dosegle prvo zmago - Olympia v Reani za prvo mesto v skupini

V deželnih odbojkarskih prvenstvih je danes na sprednu šesti krog, na igrišče pa bo stopilo le sedem slovenskih ekip, saj sta Slogini moški ekipi tokrat prosti. Večina naših predstavnikov bo danes igrala pred domaćim občinstvom.

Soča Zadržna banka Doberdob Sovodnje bo danes gostila skromni Cervignano, ki je v skupini A gotovo najslabši in je se prejšnji teden proti predzadnjemu vrsti Buii osvojil svoj prvi set. Jako-pičevi varovanci si danes zato ne smejo privoščiti spodrljaja. Tri točke so imperativ, če hočejo ohraniti stik s tekmeци v boju za uvrstitev v skupino za napredovanje.

V isti ligi, a v skupini B, ima danes precej težjo nalogo Val Imsa. Nasprotnik Makučevih varovancev je namreč nevarni Vbu, ki je sicer v zadnjih dveh krogih utrpel dva poraza (proti Fincantieriju in ekipi Il Pozzo/Remanzacco), a nedvomno sodi med boljše ekipe v C-ligi. Če bi valovci danes slavili, bi lahko to bil preobrat v njihovem prvenstvu, v primeru poraza pa se bodo morali verjetno že spriznati s tem, da se bodo v drugem delu znašli v skupini za obstanek, kar pomeni, da ne bi več mogli izboljšati svoje lanske uvrstitev.

V ženski C-ligi se bodo slogašice posredile z Buio, ki je v ligi novinec. Furlanke doslej niso osvojile niti seta, tako da imajo Maverjeve varovanke danes lepo priložnost za prvo zmago, s katero bi lahko nekoliko popravile svoj položaj na lestvici. Crisanjjeva in soigralka bodo morale vsekakor igrati konstantno, saj je Buia borbeni ekipa, ki si verjetno tudi sama želi prvega uspeha (ali vsaj točk).

V ženski D-ligi imajo Kontovelke možnost, da popravijo vtis z derbija proti Boru. Gostile bodo novinca iz Vileša, ki

Valovci doslej niso imeli veliko priložnosti za veselje

KROMA

HOKEJ NA ROLERJIH

Polet ZKB Kwins nočoj odločno za točke v Ferrari

Polet ZKB Kwins bo v nočojšnjem sedmem krogu državne A1-lige v hokeju na rollerjih gostoval v Ferrari. »Po pravici povedano ne poznam ekipe iz Ferrare, ki ima šest točk na lestvici. Vsekakor bo treba na tej tekmi igrati za zmago. Ferrara in Arezzo bosta naša glavna tekmeča za obstanek v ligi,« je dejal poletovec Mojmir Kokorec, ki je še dodal: »Treba bo igrati borbeno in zbrano kot proti Asiagu ali Milanu.«

Poletov trener Aci Ferjančič danes ne bo imel na razpolago Sironiča, ki je v tednu zbolel za bronhitom. Vsi ostali so naredi za dvobojo proti Ferrari. Tekma se bo začela ob 20. uri. Derbi tekma kroga bo jutri pri Svetem Ivanu (Ul. Boegan) v Trstu, kjer bo Edera Belletti gostila državnega prvaka Asiago Vipers.

Domači šport

DANES

Sobota, 20. novembra 2010

KOŠARKA

DRŽAVNA C-LIGA - 20.30 na Opčinah, Ul. Alpini: Jadran Qubik - Conegliano

DEŽELNA C-LIGA - 20.30 v Dolini: Breg - UBC; 20.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Portogruaro

UNDER 15 DRŽAVNI - 18.00 v Trstu, Istrska ulica: Salesiani Don Bosco - Jadran ZKB

ODBOJKA

MOŠKA C-LIGA - 20.30 v Sovodnjah: Soča ZBDB - Cervignano; 20.30 v Štandrežu: Val Imsa - VBU

ŽENSKA C-LIGA - 20.00 v Repnu: Sloga - Buia

MOŠKA D-LIGA - 20.30 v Gorici, Kulturni dom: Naš prapor - Casarsa; 20.45 v Reani: Reana - Olympia Ferestyle

ŽENSKA D-LIGA - 20.15 pri Bričkih: Kontovel - Villesse; 20.30 v Pordenonu: Blu Volley - Bor Kmečka banka

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 17.30 v Repnu: Sloga Barich - Coselli; 18.00 v Dolini: Breg - S. Andrea

UNDER 16 MOŠKI - 16.00 v Tržiču: Fincantieri - Olympia

UNDER 16 ŽENSKE - 15.30 v Trstu, 1. maj: Bor - S. Andrea; 16.00 na Proseku: Kontovel - Sokol B; 18.00 v Nabrežini: Sokol A - Azzurra

UNDER 14 ŽENSKE - 16.30 v Štarancanu: Staranzano Villesse - Olympia

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A1-LIGA 18.00 v Zgoniku: Kras ZKB - Norbello

ŽENSKA B-LIGA - 16.00 v Vidmu: Rangers - Kras

MOŠKA C-LIGA - 15.00 v Modernu: Moderno - Kras

NOGOMET

DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Città di Concordia

DEŽELNI MLADINCI - 17.30 v Štandrežu: Juventina - Muggia; 17.30 v Trstu, pri Sv. Alojziju: San Luigi - Vesna

ZAČETNIKI 11:11 - 15.00 v Trstu, Ul. Locchi: Sant'Andrea San Vito A - Kras Repen A

ZAČETNIKI 9:9 - 16.00 v Štandrežu: Juventus - Audax Sanrocchese B; 16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - San Canzian

ZAČETNIKI 7:7 - 18.00 v Krizu: Kras Repen B - Roianese B

HOKEJ NA ROLERJIH

A1-LIGA - 20.00 v Ferrari: Ferrara Hockey - Polet ZKB Kwins

JUTRI

Nedelja, 21. novembra 2010

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Montecchio Maggiore: Montecchio Maggiore - Kras Repen Kolimpex

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Križu: Vesna - Lumignacco; 14.30 v Lauzaccu: Union 91 - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gorici, na Stražičah: Azzurra - Primorec; 14.30 v Turjaku: Fo.Re. Turriaco - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Dolini: Breg - Sant'Andrea San Vito; 14.30 v Trstu, pri Sv. Alojziju: Montebello Don Bosco - Zarja Gaja; 14.30 v Fiumicello: Fiumicello 2004 - Primorje

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Doberdobu: Mladost - Audax

NARASČAJNIKI - 10.30 v Bazovici: Kras Repen - Zaule

NAJMLAJŠI - 10.30 v Dolini: Kras Repen - Sistiana; 10.30 v Gradišču: I.S.M. Gradisca - Juventina

KOŠARKA

UNDER 14 - 9.00 v Trstu, Ul. Locchi: Basketrieste - Jadran ZKB (deželni); 11.00 v Dolini: Breg - Nuovo Basket 2000 (open)

UNDER 13 - 9.00 v Trstu, licej Oberdan: Azzurra A - Breg

ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Ločniku: Millennium - Soča

Obvestila

OZUS vabi vse člane, predsednike klubov in odgovorne za smučarsko dejavnost na informativni sestanki, ki bo v sredo, 24. novembra ob 20.00 v Gregorčevi dvorani (ul. Sv. Frančiška, 20) v Trstu. Program: predstavitev OZUS-a in novosti v smučarski sezoni 2010/11, predavanje o metodiki učenja otrok (predava Vid Baruca, član Demo teama ZUTS) in o novi smučarski opornici KTJ (predava doktor Damiani).

ZAMEJSKO PRVENSTVO V ŠAHU bo letos v soboto, 4. decembra, v Gregorčevi dvorani v Trstu. Pričetek bo ob 15.30. Kdor bi se ga želel udeležiti, se mora prijaviti, ker je število mest omejeno. Prijavite se lahko na naslov moblak@libero.it.

ASD SOKOL pod pokroviteljstvom ZŠSDI vabi na posvet na temo: Pomen in cilji slovenskega zamejskega športa – nekoč in danes, ki bo v četrtek 25. novembra ob 20.00 v dvorani Iga Grudna v Nabrežini. Sodelovali bodo: Bojan Brezigar, Miloš Budin in Ivan Peterlin.

JADRALNI KLUB ČUPA vabi članstvo na društveno večerje v soboto, 27. novembra, ob 20.00 v restavracijo v Brščiču. Prisoten bo minister dr. Boštjan Žekš. Obvezna rezervacija v tajništvu, 040-299858 (tel.-fax) ali info@yccupa.org, do srede, 23. novembra.

SK DEVIN prireja tedensko zimovanje za novoletne praznike od 26. decembra 2010 do 2. januarja 2011 na Prelazu Jochgrimm z možnostjo tečajev smučanja in s Silvestr

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Mali zobki, zdravi zobki
20.30 Deželni TV dnevnik, Utrip Evange-
 lija in Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

- 6.00** Aktualno: Euronews
6.10 Variete: Da da da in musica
6.30 Aktualno: Mattina in famiglia, vmes dnevnik in dnevnik L.I.S.
10.00 Aktualno: Settegiorni
10.50 Aktualno: Aprirai
11.05 Vremenska napoved
11.10 Tuttobenessere
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik
14.00 Aktualno: Easy driver
14.30 Aktualno: Lineablu
16.15 Dok.: Dreams road 2010
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
17.10 Glasb.: 53° Zecchino d'Oro - Finale
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.35 Kviz: Soliti ignoti
21.30 Nan.: Don Matteo 7
23.40 Dok.: Memorie dal bianco e nero
0.25 Aktualno: Cinematografo (v. G. Marzullo)
1.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

- 6.00** 18.05, 2.00 Talent: Extra Factor
6.20 Nan.: Girlfriends
6.40 Nan.: La peggiore settimana della nostra vita
7.00 Variete: Cartoon flakes weekend
7.20 Variete: Art attack
9.00 Nan.: Karkù
9.25 Nan.: Unfabulous
9.50 Nan.: The Naked Brothers Band
10.15 Aktualno: Sulla via di Damasco
10.50 Aktualno: Quello che
11.30 Aktualno: Aprirai
11.35 Variete: Mezzogiorno in famiglia
13.00 20.30, 23.25 Dnevnik
13.25 Šport: Dribbling, sledi Pit lane
14.00 Glasb.: Top of the pops 2010
15.30 Film: Sorelle a metà (dram., ZDA '06, r. S. Robman, i. L. Chabert)
17.00 Aktualno: Sereno variabile
18.00 Dnevnik L.I.S.
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Aktualno: Žrebanje lota
21.05 Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti
21.50 Nan.: The good wife
22.40 Šport: Sabato sprint
23.35 Aktualno: Tg2 Dossier
0.20 Aktualno: Tg2 Storie
1.00 Aktualno: Tg2 Mizar

Rai Tre

- 6.00** Aktualno: Fuori orario. Cose (mai) viste
7.15 Nan.: La grande vallata
8.10 Film: El Zorro (pust., It., '68, r. G. Ardisson, i. G. Ardisson)
9.40 Nan.: L'ispettore Derrick
10.30 Glasb.: Il gran concerto
11.00 Aktualno: Tgr Bellitalia
11.30 Aktualno: Tgr Prodotto Italia
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.30 Aktualno: Tgr - Il settimanale
12.55 Aktualno: Tgr Ambiente Italia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik - Tg3 Pixel
14.50 Aktualno: Tv Talk
16.25 Aktualno: Rai educational - Art news
16.55 Dnevnik - kratke vesti L.I.S.
17.00 Nan.: La 25a ora
17.45 Šport: Magazine Champions League
18.10 Sport: 90° Minuto - Serie B
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Variete: Che tempo che fa
21.30 Aktualno: E se domani
23.20 Dnevnik, sledi Deželni dnevnik
23.40 Proza: Palco e retropalco
0.45 Dnevnik
0.55 Aktualno: Tg3 Agenda del mondo
1.10 Aktualno: Tg3 Sabato notte
1.25 Variete: Palco e retropalco

Rete 4

- 7.00** Nan.: Happy Days
7.35 Nan.: Kojak
8.30 Aktualno: Vivere meglio
10.00 Nan.: Carabinieri 7
11.00 Aktualno: Ricette di famiglia
11.30 Dnevnik in prometne informacije
12.55 Aktualno: Pianeta mare
13.25 Aktualno: Forum Bau
13.50 Aktualno: Popoldanski Forum
15.15 Nan.: Il ritorno di Perry Mason
17.00 Nan.: Monk
17.55 Nan.: Psych
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: 24 ore (triler, ZDA, '02, r. L. Mandoki, i. C. Theron)

- 23.30** Nan.: Covert One: virus mortale
1.40 Nočni dnevnik

Canale 5

- 6.00** Pregled tiska
7.55 Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved
8.50 Glasb.: Loggione
9.30 Aktualno: Superpartes
10.30 Film: Il club degli imperatori (dram., ZDA, '02, r. M. Hoffman, i. K. Kline)
11.40 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 0.30 Resničnostni show: Riassunto Grande Fratello
14.10 Talent show: Amici (v. M. De Filippi)
15.30 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.30 1.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: C'è posta per te (v. M. De Filippi)
0.30 Aktualno: Nonsolomoda 25 e oltre...

Italia 1

- 6.15** Nan.: Willy, il principe di Bel Air
7.00 19.00 Risanke
10.45 Aktualno: Cotto e mangiato
11.05 Aktualno: Tv Moda
11.55 Nan.: Samantha chi?
12.25 Dnevnik in športne vesti
13.40 Nan.: Til death - Per tutta la vita
14.10 Film: L'impero colpisce ancora (fant., ZDA, '80, r. I. Kershner, i. M. Hamil)

- 16.35** Film: Camp Rock 2 - The final jam (glasb., ZDA, '10, r. P. Hoen, i. D. Lovato)
18.30 Dnevnik in vremenska napoved
19.15 Film: Elf (kom., ZDA, '03, r. J. Favreau)
21.10 Film: Nanny McPhee - Tata Matilda (fant., ZDA, '05, r. K. Jones, i. E. Thompson)

- 23.05** Šport: World Series of Boxing
2.00 Pokermania

Tele 4

- 7.00** 8.30, 13.30, 16.25, 19.30, 23.00 Dnevnik
7.35 Variete: Dopo il Tg... Tutti i gusti (pon.)
8.05 Rotocalco Adnkronos
9.00 Aktualno: Aria di casa
9.30 Nad.: Betty La Fea
10.30 Film: A casa di nonna
13.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.00 22.35 Aktualno: Il Rossetti
14.15 Aktualno: Hard Trek
15.50 Dok.: Borgo Italia
16.55 Risanke
19.00 Aktualno: 1 x 2 - Aperitivo Bianco e Nero
20.00 Športne vesti
20.05 Campagna amica
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: Sogni impossibili (kom., '02)
22.50 Aktualno: Antiche ville del FVG
23.35 Aktualno: Stoa'

La 7

- 6.00** Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 23.30 Dnevnik
9.55 Aktualno: Bookstore
10.50 Nan.: Chiamata d'emergenza
11.20 Resničnostni show: Cuochi e fiamme
12.30 Aktualno: Life
13.55 Šport: Rugby, Italija - Avstralija
17.05 Film: Il casinista (kom., It., '80, r. P.F. Pingitore, i. P. Franco)
19.00 Resničnostni show: Chef per un giorno
20.30 Aktualno: In Onda
21.30 Nan.: L'ispettore Barnaby (i. J. Nettles)
23.40 Talk show: Victor Victoria - Senza filtro
0.40 Aktualno: M.O.D.A.

Slovenija 1

- 6.10** Kultura
6.20 Odnevi
7.00 Zgodbe iz školjke
7.20 Otr. nad.: Kriz Kraž
9.00 Film: Kino Kekec
10.35 Polnočni klub (pon.)
11.50 Tednik (pon.)
13.00 17.00, 22.45 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
14.15 Film: Gospodinja Marple
15.55 Sobotno popoldne
16.10 Zdravje
16.30 Usoda
16.35 Nasvet
17.15 Ozare
17.20 Sobotno popoldne: Na vrtu - Odaja Tv Maribor
17.50 18.25 Podjetniki, mi smo face!
18.00 Z Damjanom
18.35 Risanka
18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
19.20 Utrip
19.40 Šport
20.10 Film: Foylova vojna: Čas za ubijanje
21.40 Hri-Bar
23.20 Nad.: Usodna nesreča
0.20 Kratki igr. film: Jernej Kastelec

Slovenija 2

- 6.30** 0.25 Zabavni infokanal
8.15 Skozi čas
8.25 Pogledi Slovenije (pon.)
10.10 Posebna ponudba
10.40 SP v nordijskem smučanju, smučarski teki
12.00 Magazin in alpskem smučanju
12.30 Film: Penelopa
14.10 Dok. odd.: Terme - Svet vode
15.35 Circom Regional (pon.)
16.00 Minute za... (pon.)
17.10 Rokomet: Gyori - Krim, prenos
18.45 Nogomet: Maribor - Domžale
21.00 Koncert orkestra Buena vista Social Club
22.45 Bleščica: oddaja o modi
23.15 Slovenski magazin (pon.)

Koper

- 13.45** Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - deželne vesti
14.20 Euronews

- 14.30** Zaigramo si televizijo - glasbena oddaja
15.30 Potopisi

- 16.00** Ciaj junior - mladi in film
16.30 Arhivski posnetki
17.15 23.40 Vsedanes aktualnost
18.00 Brez meje
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.05, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik Šport
19.25 Šport
19.30 Jutri je nedelja - verska oddaja
19.40 Tednik
20.15 Avtomobilizem
20.30 Film: Meteor
22.20 Dok. odd.: Zgodovina ZDA
22.50 Dok. odd.: Aquileia
0.25 Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

SLOVENIJA 2

- 5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 5.30, 7.00 Kronika; 7.40 Žurnal; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Po-peskvi tedna; 10.00 Reakcija; 11.15 Zapis iz močvirja; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Nariši nov dan; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturni val; 14.45 Gost izbira glasbo; 15.00 03RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popekvi tedna; 17.00 Protiv etru; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športna sobota; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Glasba svetov.

SLOVENIJA 3

- 6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Juntranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Zborovski pa-noptikum; 10.50 Skladba tedna; 11.05 Naši umetniki pred mikrofonom; 11.25 Oddaljeni zvočni svetovi; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturna panorama; 14.05 Diverti-mento; 14.30 Gremo v kino; 15.00 Filmska glasba; 15.30 DIO; 16.05 Sporedi; 16.10 Baletna glasba; 17.00 Operni recital; 18.00 Iz-brana proza; 18.30 Arsov sobotni večer; 19.30 Operni večer; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

- 6.00-9.00 Dobro jutro; 9.00-10.00 Bi-Ba-Bo veseli vrtljak; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-18.00 Farant; vmes 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; Radio Agora: 13.00-15.00 Ago-ra - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; Ra-dio Dva: 10.00-12.00 Mozaik (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorska dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

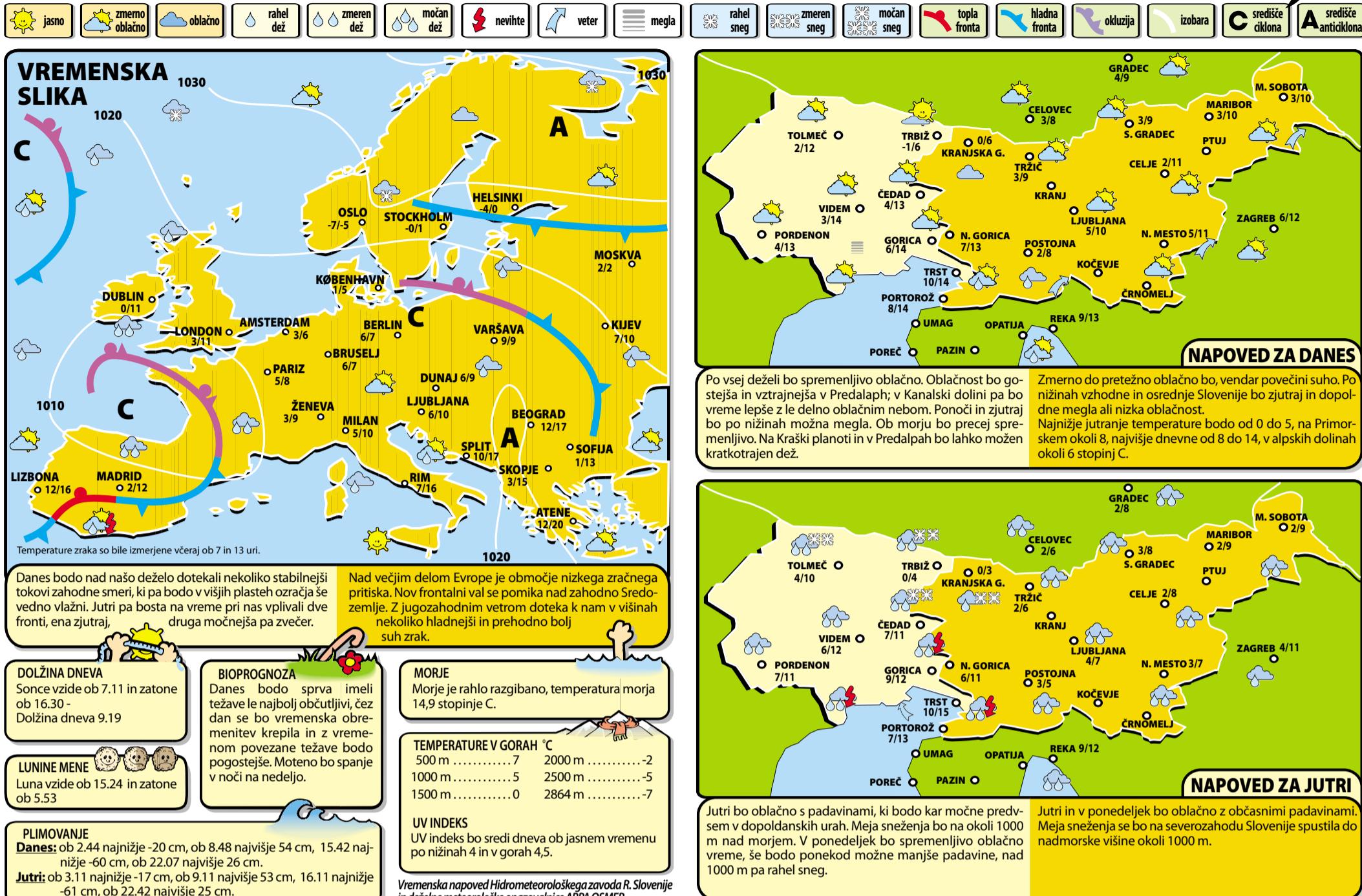
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax

RAZISKAVA - Obamova reforma naj ga ne bi bistveno izboljšala

ZDA imajo najslabši zdravstveni sistem med razvitimi državami

NEW YORK - Mednarodna študija neprofitnega sklada Commonwealth iz New Yorka ugotavlja, da je med zdravstvenimi sistemmi ena najslabših razvitih držav ameriški najmanj uporaben za bolnike, tudi za tiste, ki si lahko sploh privoščijo zdravstveno zavarovanje. Ameriški sistem je namreč enostavno predrag.

Študija je zajela 19.700 ljudi v enajstih razvitih državah - ZDA, Avstraliji, Kanadi, Franciji, Nemčiji, Nizozemski, Norveški, Novi Zelandiji, Švedski, Švici in Veliki Britaniji. Po študiji sodeč kar tretjina odraslih Američanov, četudi ima tretjina zavarovanje, ne gre k zdravniku, ko je bolna, oziroma nekujuje potrebnih zdravil, saj je to predrag. Na Nizozemskem to počne pet odstotkov, v Veliki Britaniji pa šest odstotkov odraslih.

Kar petina Američanov ima velike težave s plačevanjem stroškov zdravstva, medtem ko je takšnosti v Veliki Britaniji le dva odstotka, v Nemčiji trije odstotki, v Franciji pa devet odstotkov. Poleg tega ima 31 odstotkov Američanov veliko težav s papirji. Vsak obisk zdravnika namreč pomeni izpolnjevanje številnih formulirjev, še večji problem pa nastane, ko morajo zavarovalnice plačati zdravljenje, saj vedno iščejo razloge, da jim tega ne bi bilo treba storiti. S tem ima težave 13 odstotkov Švicarjev, 20 odstotkov Nizozemcev in 23 odstotkov Nemcev.

ZDA tako za zdravstvo namenijo največ denarja, obenem pa imajo ljudje z njim največ težav. Kongres je na pobudo predsednika ZDA Baracka Obame lani potrdil reformo zdravstvenega sistema, vendar pa je bila zaradi obsedenosti z izkajnjem kompromisov na koncu tako "razvodenela", da po mnenju mnogih ni dosegla svojega osnovnega namena - narediti zdravstveno zavarovanje bolj dostopno tudi za več deset milijonov Američanov, ki si ga danes ne morejo privoščiti.

Obama je namreč popustil in odstopal od zamisli oblikovanja javne zavarovalnice, ki bi na trgu tekmovala z zasebnimi in jih prisilila v znižanje stroškov. Brez zavarovanja so v ZDA večinoma samozaposleni, ki jih reforma sedaj sili v zavarovanje, stroški pa ostajajo astronomski. Po kongresnih volitvah 2. novembra, na katerih so slavili republikanci, bo reforma zdravstva verjetno še dodatno oklešena. (STA)

FINSKA - Večino steklenic nameravajo prodati na dražbi

Na Aalandskem otočju pokusili 200 let star šampanjec, ki so ga našli na morskem dnu

HELSINKI - Potem ko so v razbitinah 200 let stare ladje na dnu Baltskega morja našli več steklenic redkega šampanjca, so v sredo v Mariehamnu na Aalandskem otočju slovesno odprli dve steklenici in pripravili pokušino. Večino steklenic nameravajo sicer prodati na dražbi, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Steklenice je našla skupina potapljačev, ki je letos poleti ob avtonomnem otočju Åland, ki sicer spada pod Finsko, raziskovala razbitine neke ladje (na sliki). Slednja je potonila med letoma 1825 in 1830.

Stalna temperatura vode in nespremenjena svetloba na približno 50 metrih globine sta pripomogli k ohranitvi šampanjca, morska voda pa zaradi pritiska v steklenicah ni vdrla vanje. Ime in izvor ladje, na kateri so našli dragocene tovor, nista znana.

Nekaj od 168 najdenih steklenic nameravajo prodati na dražbi, na kateri bi po navedbah dpa vsaka lahko dosegla ceno več deset tisoč dolarjev.

Po besedah švedskega strokovnjaka za šampanjec Richarda Juhlina je bil okus 200-letnega šampanjca "odličen". Analize plutovinastih zamaškov so pokazale, da sta dragoceno vino proizvedli hiši Maison Juglar, ki je s proizvodnjo prenehala leta 1830, ter Veuve Clicquot, ki je še danes priznan proizvajalec šampanjca. (STA)

ASTRONOMIJA - Prišel je iz druge galaksije

V Rimski cesti našli »tuj« planet

WASHINGTON - Znanstveniki so prvič doslej odkrili planet iz druge galaksije oziroma planet, ki izvira iz druge galaksije, čeprav se danes nahaja v naši Rimski cesti, pisanje znanstvene revije Science povzema ameriška tiskovna agencija AP. Medtem ko so v "domači" galaksiji znanstveniki doslej identificirali že kakih 500 planetov, pa o planetih iz drugih galaksij doslej niso poročali.

Na novo odkriti planet kroži okoli zvezde, imenovane HIP 13044, ki je od Zemlje oddaljena okoli 2000 svetlobnih let. Je to približno petino večji od Jupiterja, za pot okoli svoje zvezde pa potrebuje le dobrih 16 dni. Zvezda HIP 13044, ki se ji življenska doba počasi izteka, je prvotno pripadala drugi, manjši galaksiji, ki pa jo je Rimski cesta pred več kot šestimi milijardami let v primeru "medgalaktičnega kanibalizma" pogoltnila.

Rusija bi rada imela najlepša stranišča na svetu

MOSKVA - Rusija mora znova postati država z najlepšimi stranišči na svetu, kot je bila pred revolucijo leta 1917, je v sredo dejal vodja ruskega združenja proizvajalcev stranišč Vladimir Moskunov. Obenem je izrazil nezadovoljstvo s trenutnim stanjem stranišč v državi. Moskunov je dejal, da je bila kakovost stranišč v Rusiji pred revolucijo leta 1917 najboljša na svetu. Spomnil je na odklok, ki ga je car Peter Veliki izdal 9. aprila 1699 in s katerim je metanje odpak na ulico postal kaznivo dejanje. Dodal je, da Moskva danes "nujno potrebuje sodobna stranišča".

Prebivalci Moskve se strinjajo, da je stanje javnih stranišč v ruski prestolnici sramotno. Čeprav večina stranišč zaudarja in je njihova oprema zastarela, morajo ljudje za uporabo največkrat celo plačati. Moskunov je še predlagal, da bi 9. april razglasili za nacionalni dan stranišč. Svetovni dan stranišč je sicer bil včeraj. (STA)

